

## สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ เรื่อง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๑-๕๔
บทที่ ๒ กฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	๕๕-๖๓
บทที่ ๓ เรื่อง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙	๖๔-๖๖
บทที่ ๔ เรื่อง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐	๖๗-๘๗
บทที่ ๕ เรื่อง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกจากราชการกรณีไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล พ.ศ. ๒๕๕๓	๘๘-๙๐
บทที่ ๙ เรื่อง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕	๙๑-๑๐๓
บทที่ ๑๐ เรื่อง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	๑๐๔-๑๑๓
บทที่ ๑๑ เรื่อง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอานาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑๔-๑๕๙
บทที่ ๑๒ เรื่อง คู่มือ กรณีตัวอย่างความผิดทางวินัย ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับแก้ไขปรับปรุง ครั้งที่ ๑ )	๑๖๐-๒๗๒

ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร  
ทางการศึกษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม  
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ  
บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒<sup>๑</sup> พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ  
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุ  
และแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณ  
ที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม  
หรือกระทรวงอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

“ข้าราชการครู” หมายความว่า ผู้ที่ประกอบวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการ  
เรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ

<sup>๑</sup> ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนพิเศษ ๗๙ ก/หน้า ๒๒/๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

“คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐ

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษารวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษา และปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานการศึกษา

“วิชาชีพ” หมายความว่า วิชาชีพครู วิชาชีพบริหารการศึกษา และวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาอื่น

“เขตพื้นที่การศึกษา” หมายความว่า เขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศกระทรวง

“หน่วยงานการศึกษา” หมายความว่า

(๑) สถานศึกษา

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน

(๔) แหล่งการเรียนรู้ตามประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๕) หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือตามประกาศกระทรวง หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนด

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย วิทยาลัยชุมชน สถาบัน หรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและตามประกาศกระทรวง

“ส่วนราชการ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่ากรม

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดี หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงศึกษาธิการ

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงในกระทรวงที่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในสังกัด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ บรรดาคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ที่มีอยู่ในกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นใด ให้มีความรวมถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วย เว้นแต่จะมีกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดที่บัญญัติไว้สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่มีปัญหาขัดแย้งหรือการที่จะต้องตีความในปัญหาเกี่ยวกับข้าราชการครู ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และข้าราชการพลเรือนในสังกัดกระทรวงซึ่ง ตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยกเว้นข้าราชการครู และข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบัน

เทคโนโลยีปทุมวัน และเป็นกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มีได้กำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคล  
ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือองค์กรใดเป็นผู้กำหนดหรือวินิจฉัยชี้ขาด ให้เป็น  
อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดหรือวินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑  
คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร  
ทางการศึกษาคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” เรียกโดย  
ย่อว่า “ก.ค.ศ.” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓)<sup>๑</sup> กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนแปดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและ  
กีฬา ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการ ก.ค.ศ.  
และเลขาธิการคุรุสภา

(๔)<sup>๒</sup> กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่มี  
ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงทางด้านการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมาย  
ด้านการบริหารการจัดการภาครัฐ ด้านการบริหารองค์กร ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารธุรกิจ  
หรือด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการผลิตและพัฒนาครู และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือด้านการบริหาร  
จัดการความรู้หรือด้านการวิจัยและประเมินผล ด้านละหนึ่งคน

(๕)<sup>๓</sup> กรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมาจากการเลือกตั้ง  
จำนวนสิบสองคน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ  
มัธยมศึกษาฝ่ายละหนึ่งคน ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น  
ในหน่วยงานการศึกษาตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น  
พื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาฝ่ายละหนึ่งคน ผู้แทนข้าราชการครู  
จำนวนห้าคน ซึ่งเลือกจากข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต  
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำนวนสามคน ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น  
พื้นฐานในเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาจำนวนหนึ่งคน และข้าราชการครูสังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนข้าราชการครูสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง  
ศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือ

<sup>๑</sup> มาตรา ๗ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

<sup>๒</sup> มาตรา ๗ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

<sup>๓</sup> มาตรา ๗ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

สังกัดกระทรวงวัฒนธรรมจำนวนหนึ่งคนและผู้แทนบุคลากรทางการศึกษาอื่นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาฝ่ายละหนึ่งคน  
 หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) และกรรมการผู้แทน  
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. เป็นเลขานุการและให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. แต่งตั้งข้าราชการใน  
 สำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม

ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ และไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๕) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ ที่ปรึกษา หรือผู้มีตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง
- (๖) เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในเรื่องความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และไม่เคยมีประวัติ

เสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบอาชีพ

มาตรา ๙ กรรมการผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมี  
 คุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และไม่เคยถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต  
 ประกอบวิชาชีพมาก่อน

(๒) เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในเรื่องความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และไม่เคยมีประวัติ  
 เสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบอาชีพ

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่เรียกชื่อ  
 อย่างเป็นทางการอื่นในหน่วยงานการศึกษา ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และไม่เคยถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต  
 ประกอบวิชาชีพมาก่อน

(๒) มีประสบการณ์ด้านการบริหารในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหาร  
 สถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นในหน่วยงานการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในเรื่องความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และไม่เคยมีประวัติ  
 เสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบอาชีพ

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้แทนข้าราชการครูต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และไม่เคยถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต  
 ประกอบวิชาชีพมาก่อน

(๒) มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนในวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการหรือ  
 เทียบเท่าหรือมีประสบการณ์การสอนเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าปี

(ก) เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในเรื่องความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบอาชีพ

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้แทนบุคลากรทางการศึกษาอื่นต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
- (๒) มีประสบการณ์ด้านสนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษา และปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าปี

(ก) เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในเรื่องความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบอาชีพ

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งใหม่ได้อีก แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระมิได้

ถ้ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาว่างลงให้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ วรรคสอง เว้นแต่การดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งกรรมการแทนก็ได้ และให้กรรมการซึ่งแทนกรรมการในตำแหน่งที่ว่างลงมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มีกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงตามวรรคสอง และยังมีกรรมการที่เหลืออยู่เกินกึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และเลือกตั้งกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (๗) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้แทนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ

(๓) พ้นจากการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๒

(๕) ถูกถอดถอนโดยรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๕ ก.ค.ศ. ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนกรรมการทั้งหมด เมื่อปรากฏว่ามีความประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่ส่งไปในทาง จุริตต่อหน้าที่ หรือมีเจตนากระทำการโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ยุติธรรม หรือใช้อำนาจหน้าที่ที่ขัดต่อ กฎหมาย ทั้งนี้ ก่อนมีการถอดถอน ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นสอบสวน

(๖)<sup>๕</sup> มิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งหรือเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้สอนในหน่วยงานการศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามที่ตนได้รับเลือก

มาตรา ๑๖ การประชุม ก.ค.ศ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะ หรือเมื่อมี กรณีเข้าข่ายที่กฎหมายกำหนดว่ากรรมการผู้นั้นมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียง ชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ก.ค.ศ. มีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทน ก.ค.ศ. หรือทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการอื่นที่กำหนดตาม พระราชบัญญัตินี้ได้

ในกรณีที่ตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ให้ตั้งจากกรรมการ ก.ค.ศ. ที่เป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อยสองคน และกรรมการ ก.ค.ศ. ที่เป็นผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด และให้นำมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘<sup>๖</sup> ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะ เป็นกรรมการใน ก.ค.ศ. อนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรืออนุกรรมการอื่นตาม พระราชบัญญัตินี้ในขณะเดียวกันมิได้ เว้นแต่การเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการโดยตำแหน่ง

<sup>๕</sup> มาตรา ๑๕ (๖) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาตรา ๑๙ ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการผลิตและการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติ<sup>๖</sup>

(๒) กำหนดนโยบาย วางแผน และกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งให้ความเห็นชอบจำนวนและอัตราตำแหน่งของหน่วยงานการศึกษา

(๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในกรณีที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือการจัดสวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังไม่เหมาะสมเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในอันที่จะปรับปรุงเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม

(๔) ออกกฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎ ก.ค.ศ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๕) พิจารณาวินิจฉัยตีความปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติ<sup>๖</sup> เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้วให้หน่วยงานการศึกษาปฏิบัติตามนั้น

(๖) พัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารงานบุคคล รวมทั้งการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๗) กำหนดวิธีการและเงื่อนไขการจ้างเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา รวมทั้งกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน

(๘) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๙) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๑๐) พิจารณาตั้ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และคณะอนุกรรมการอื่นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

(๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ให้คำปรึกษา แนะนำและชี้แจงด้านการบริหารงานบุคคลแก่หน่วยงานการศึกษา

(๑๒) กำหนดมาตรฐาน พิจารณา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ<sup>๖</sup>

(๑๓) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล ตรวจสอบและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ<sup>๖</sup> ในกรณีที่มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วยงานการศึกษาให้ผู้แทนของหน่วยงานการศึกษา ข้าราชการ หรือบุคคลใด มาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา

<sup>๖</sup> มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑



ข้าราชการหรือบุคคลใดรายงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ไปยัง ก.ค.ศ.

(๑๔)<sup>๗</sup> ในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม หรือปฏิบัติการโดยขัดหรือแย้งกับกฎหมาย กฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราว เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ส่วนราชการหน่วยงานการศึกษา อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไปตามนั้น

(๑๕) พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่ควรได้รับ

(๑๖) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในเรื่องการปฏิบัติการต่าง ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๑๗) พิจารณาจัดระบบทะเบียนประวัติและแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด และควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๑๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๐ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ก.ค.ศ.” โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียกโดยย่อว่า “เลขาธิการ ก.ค.ศ.” ซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงาน ก.ค.ศ. มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.ค.ศ.
- (๒) วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและการจัดระบบบริหารราชการในหน่วยงานการศึกษา
- (๓) ศึกษา วิเคราะห์เกี่ยวกับมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๔) พัฒนาระบบข้อมูล และจัดทำแผนกำลังคนสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๕) ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะนโยบาย ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๖) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และบริหารเงินทุน ตลอดจนสวัสดิการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๗) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ของหน่วยงานการศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา

<sup>๗</sup> มาตรา ๑๙ (๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๘) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอ ก.ค.ศ.

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

มาตรา ๒๑<sup>๕</sup> (ยกเลิก)

มาตรา ๒๒<sup>๕</sup> การประชุมของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการกำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่งและเลื่อนอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบาย การบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๔) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๕) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรม การจัดสวัสดิการ และการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

(๖) กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๗) จัดทำและพัฒนารฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๘) จัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ.

(๙) พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของผู้บริหารของหน่วยงานการศึกษา

\_\_\_\_\_

<sup>๕</sup> มาตรา ๒๑ ยกเลิกโดยผลของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

<sup>๕</sup> มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

มาตรา ๒๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บริหารราชการ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในการปฏิบัติงานราชการที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขต พื้นที่การศึกษาและตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย

(๒) เสนอแนะการบรรจุและแต่งตั้ง และการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่นที่อยู่ใน อำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๓) พิจารณาเสนอความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๔) จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๕) จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

(๖) จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำ และเกณฑ์การประเมินผลงาน สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๗) ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคล เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ. ต่อไป

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

มาตรา ๒๕ ในส่วนราชการอื่นนอกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ ก.ค.ศ. ตั้ง อ.ก.ค.ศ. เพื่อทำหน้าที่บริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในส่วนราชการนั้น ทั้งนี้ การตั้ง การพ้นจากตำแหน่งและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

บรรดาบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้หรือในกฎหมายอื่นที่อ้างถึง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษาให้หมายถึง อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งตามวรรคหนึ่งด้วย เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับกับหน่วยงานการศึกษาอื่นใด ที่จำเป็นต้องมี อ.ก.ค.ศ. ของหน่วยงานการศึกษานั้นโดยเฉพาะด้วย

ในกรณีที่ส่วนราชการตามวรรคหนึ่งมิใช่ส่วนราชการในกระทรวง ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจ กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาในส่วนราชการนั้น

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการสถานศึกษา มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด

(๒) เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

(๓) ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษา

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการสถานศึกษา โดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุม ดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด

(๒) พิจารณาเสนอความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดทำมาตรฐาน ภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

(๕) ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นหรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๘ ให้ผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด เป็นผู้บังคับบัญชาและบริหารหน่วยงาน และให้นำมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานบททั่วไปการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๙ การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาคระหว่างบุคคล และหลักการได้รับการปฏิบัติและการคุ้มครองสิทธิอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันในเรื่องอื่น ๆ จะกระทำมิได้

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ซึ่งจะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.
- (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น หรือถูกสั่งพัก หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายองค์การวิชาชีพนั้น ๆ
- (๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๘) ไม่เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น
- (๑๓) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๓๑ อัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งสำหรับบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ให้นำบัญชีอัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม  
เงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งไม่ถือเป็นเงินเดือน

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะรัฐมนตรีอาจวางระเบียบและวิธีการให้กระทรวงการคลังหักเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นเงินสะสมก็ได้ โดยคิดดอกเบี้ยเงินสะสมนั้นให้อัตราไม่ต่ำกว่าดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์

เงินสะสมและดอกเบี้ยนี้จะจ่ายคืนหรือให้กู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการสวัสดิการสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามระเบียบที่กระทรวงกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ในกรณี ก.ค.ศ. ยังมีได้กำหนดให้นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวที่ใช้กับข้าราชการพลเรือน มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ เครื่องแบบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและระเบียบการแต่งเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๓๗ บำเหน็จบำนาญข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๓

การกำหนดตำแหน่ง

วิทยฐานะ และการให้ได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง

มาตรา ๓๘ ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามี ๓ ประเภท ดังนี้  
ก. ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนในหน่วยงานการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ครูผู้ช่วย

(๒) ครู

(๓) อาจารย์

(๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๕) รองศาสตราจารย์

(๖) ศาสตราจารย์

ตำแหน่งใน (๑) และ (๒) จะมีในหน่วยงานการศึกษาใดก็ได้ ส่วนตำแหน่งใน (๓) ถึง (๖)

ให้มีในหน่วยงานการศึกษาที่สอนระดับปริญญา

ข.<sup>๑๐</sup> ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
- (๒) ผู้อำนวยการสถานศึกษา
- (๓) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- (๔) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- (๕) ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ตำแหน่งผู้บริหารใน (๑) และ (๒) ให้มีในสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาตามประกาศกระทรวง ตำแหน่งผู้บริหารใน (๓) และ (๔) ให้มีในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตำแหน่งผู้บริหารในหน่วยงานการศึกษาที่สอนระดับปริญญา การกำหนดระดับตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ค. ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีดังต่อไปนี้

- (๑) ศึกษานิเทศก์
- (๒) ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือตำแหน่งของข้าราชการที่ ก.ค.ศ. นำมาใช้กำหนดให้เป็นตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดระดับตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตาม ค. (๒) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ให้ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดังต่อไปนี้ เป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ได้แก่

ก. ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้

- (๑) ครูชำนาญการ
- (๒) ครูชำนาญการพิเศษ
- (๓) ครูเชี่ยวชาญ
- (๔) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

ข. ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้

- (๑) รองผู้อำนวยการชำนาญการ
- (๒) รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
- (๓) รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
- (๔) ผู้อำนวยการชำนาญการ
- (๕) ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

<sup>๑๐</sup> มาตรา ๓๘ ข แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๖) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

(๗) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ

ค. ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้

(๑) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ

(๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ

(๔) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญพิเศษ

ง. ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ

(๒) ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

(๓) ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

(๔) ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญพิเศษ

จ. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดให้มีวิทยฐานะ

มาตรา ๔๐<sup>๑๑</sup> ให้ตำแหน่งคณาจารย์ดังต่อไปนี้ เป็นตำแหน่งทางวิชาการ

(ก) อาจารย์

(ข) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(ค) รองศาสตราจารย์

(ง) ศาสตราจารย์

การกำหนดระดับตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จะมีในหน่วยงานการศึกษาใดจำนวนเท่าใด และต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๔๒ ให้ ก.ค.ศ. จัดทำมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะและมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้เป็นบรรทัดฐานทุกตำแหน่งทุกวิทยฐานะเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงมาตรฐานวิชาชีพ คุณวุฒิการศึกษา การอบรมประสบการณ์ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน คุณภาพการปฏิบัติงาน หรือผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำมาตรฐานตำแหน่งทุกตำแหน่ง ให้จำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน และจัดตำแหน่งในประเภทและสายงานที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันให้อยู่ในตำแหน่งประเภทหรือสายงานเดียวกัน หรือโดยประมาณเป็นกลุ่มเดียวกัน โดยแสดงชื่อตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของผู้ที่ดำรงตำแหน่งนั้น

<sup>๑๑</sup> มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑



มาตรา ๔๓ ให้ ก.ค.ศ. หรือผู้ที่ ก.ค.ศ. มอบหมายตรวจสอบการกำหนดตำแหน่ง และการใช้ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม ในกรณีที่ลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณงาน คุณภาพงานของตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งใด ที่ ก.ค.ศ. กำหนดเปลี่ยนแปลงไป ให้ ก.ค.ศ. หรือผู้ที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย พิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนั้นใหม่ให้เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๔๔ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใดจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด วิทยฐานะใด จะได้รับเงินเดือนอย่างไร ตาม มาตรา ๓๑ ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยให้ได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของอันดับ ในกรณีที่จะให้ ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

หมวด ๔  
การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๔๕ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้สำหรับตำแหน่งนั้น โดยบรรจุ และแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับสำหรับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ ตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗

มาตรา ๔๖ ผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปไปตามมาตรา ๓๐ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งตามมาตรฐานตำแหน่งนั้นตามมาตรา ๔๒

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๐ (๔) และ (๘) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตามที่สอบแข่งขันได้ก็ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งนั้น แล้ว

มาตรา ๔๗ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ในกรณีที่หน่วยงานการศึกษาใดมีความพร้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามอบให้หน่วยงานการศึกษานั้นเป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน

หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน และวิธีดำเนินการที่เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์ตัดสินการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ การนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๔๘ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานการศึกษาอาจรับสมัครสอบแข่งขันเฉพาะบุคคลที่มีคุณสมบัติพิเศษในสาขาวิชาใดก็ได้ ทั้งนี้ ผู้สมัครสอบแข่งขันต้องมีคุณสมบัติพิเศษในสาขาวิชานั้น ๆ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๔๙ ผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ หากภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานตำแหน่งตามมาตรา ๔๒ หรือขาดคุณสมบัติพิเศษตามมาตรา ๔๘ อยู่ก่อนก็ดี หรือมีกรณีต้องหายก่อนและภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกจากราชการนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสุดเหตุแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถดำเนินการสอบแข่งขันได้ หรือการสอบแข่งขันอาจทำให้ไม่ได้บุคคลต้องตามประสงค์ของทางราชการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาอาจคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยวิธีอื่นได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๕๑ หน่วยงานการศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุและแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ ความสามารถ มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญระดับสูงเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้หน่วยงานการศึกษาดำเนินการขอความเห็นชอบจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ก่อนแล้วให้ขออนุมัติจาก ก.ค.ศ. เมื่อ ก.ค.ศ. ได้พิจารณาอนุมัติให้สั่งบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งใด วิทยฐานะใด และกำหนดเงินเดือนที่จะให้ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๕๒ นอกจากการบรรจุและแต่งตั้งเพื่อให้บุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว ก.ค.ศ. อาจกำหนดให้ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบางตำแหน่งเป็นสัญญาจ้างปฏิบัติงานรายปีหรือโดยมีกำหนดเวลาตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง หรือเป็นพนักงานราชการ โดยไม่ต้องเป็นข้าราชการก็ได้

ในกรณีที่ผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลภายนอก และ ก.ค.ศ. กำหนดให้มีสถานภาพเป็นข้าราชการ ให้ผู้นั้นมีสิทธิหน้าที่และได้รับสิทธิประโยชน์อื่น ๆ เช่นเดียวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ในระหว่างสัญญาจ้าง เว้นแต่สัญญาจ้างนั้นจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือกำหนดยกเว้นเป็นกรณีเฉพาะไว้

ให้นำบทบัญญัติในเรื่องคุณสมบัติทั่วไป คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง การสรรหา และการบรรจุและแต่งตั้งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งตามเงื่อนไขในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ค.ศ.

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ. แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒)<sup>๑๒</sup> การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ ก.ค.ศ.

(๓)<sup>๑๓</sup> การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๓๘ ข. (๕) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการ ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ตำแหน่งครู และตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสถานศึกษา ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมิได้อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย เว้นแต่ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษให้ดำเนินการตาม (๑) โดยอนุโลม

<sup>๑๒</sup> มาตรา ๕๓ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

<sup>๑๓</sup> มาตรา ๕๓ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๖)<sup>๑๔</sup> การบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งอาจารย์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ตามมาตรา ๓๘ ก. (๓) ถึง (๖) ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาใช้บังคับโดยอนุโลมโดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่แทน ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหนึ่ง (๒) ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคุรุสภา เป็นกรรมการ และเลขาธิการ ก.ค.ศ. เป็นกรรมการและเลขานุการทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามจำนวนเขตพื้นที่การศึกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

บรรดาบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ที่บัญญัติถึงผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้หมายถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามวรรคหนึ่ง (๑) หรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๔ การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะใด และการเลื่อนเป็นวิทยฐานะใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิทยฐานะตามมาตรา ๔๒ ซึ่งผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ประสบการณ์ คุณภาพ การปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๕๕ ให้มีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะสำหรับตำแหน่งที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นระยะ ๆ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ ความชำนาญการ หรือความเชี่ยวชาญในตำแหน่งและวิทยฐานะที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ดำเนินการตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีการพัฒนาข้าราชการผู้นั้นให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อให้สามารถผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานได้

(๒) ให้ดำเนินการในมาตรการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๗๓ หรือลดเงินประจำตำแหน่ง หรือเงินวิทยฐานะ แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับที่กำหนด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๖)

การดำเนินการตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด [คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

<sup>๑๔</sup> มาตรา ๕๓ (๖) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕๖ ผู้ใดได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๐ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้น แต่ถ้าผู้ใดได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งครูผู้ช่วย ให้ผู้นั้นเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเป็นเวลาสองปีก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู ทั้งนี้ การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด<sup>๕๔</sup>

ถ้าในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแล้วแต่กรณี ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาเห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีความประพฤติไม่ดีหรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความเหมาะสม หรือมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยไม่ควรให้รับราชการต่อไปก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาดทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มหรือไม่ก็ตาม ถ้าพ้นกำหนดเวลาดทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มดังกล่าวแล้ว และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาเห็นว่า ควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ก็สั่งให้ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหรือวิทยฐานะที่จะได้รับแต่งตั้งต่อไป และให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม แล้วแต่กรณี ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการตามมาตรา ๖๖ และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีจะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคสองหรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้มีอำนาจตามมาตราอื่นนั้นแล้วแต่กรณี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามมาตรา ๖๖ เป็นให้ออกจากราชการตามวรรคสองหรือมาตราอื่นนั้นได้

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ในตำแหน่งใดถ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นให้เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มใหม่

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือกระทำความผิดวินัย โดยมีมูลตามที่กล่าวหาว่าได้กระทำความผิดดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือเมื่อมีกรณีที่บุคคลดังกล่าวจะต้องออกจากราชการตามวรรคสองหรือวรรคสามหรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้มีอำนาจตามมาตราอื่นนั้น สั่งลงโทษหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ แล้วแต่กรณี

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคสองหรือวรรคสาม หรือสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ที่มีใช่เป็นการถูกลงโทษ ปลดออก หรือไล่ออก ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทาง

<sup>๕๔</sup> มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ราชการในระหว่างที่ผู้นั้นอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนา  
อย่างเข้ม

มาตรา ๕๗ การเปลี่ยนตำแหน่ง การย้ายและการโอนของข้าราชการครูและ  
บุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตาม  
กฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้นั้นอาจถูกเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายตามวรรคหนึ่งได้  
เว้นแต่ถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน  
ในกรณีอื่นตามมาตรา ๑๑๙

มาตรา ๕๘ การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงาน  
บุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีใช้พนักงานวิสามัญ และการโอนข้าราชการอื่นที่มีใช้ข้าราชการครูและบุคลากร  
ทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และมีใช้ข้าราชการการเมือง มาบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการ  
ครูและบุคลากรทางการศึกษา อาจทำได้หากบุคคลนั้นสมัครใจ โดยให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของ  
หน่วยงานการศึกษาที่ประสงค์จะรับโอนทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือ  
หน่วยงานสังกัดเดิม แล้วเสนอเรื่องให้ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี อนุมัติ  
โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ที่หน่วยงานการศึกษานั้นจะได้รับเป็นสำคัญ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้มี  
ตำแหน่งใด วิชยฐานะใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด แต่เงินเดือนที่  
จะให้ได้รับต้องไม่สูงกว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ ความชำนาญ  
หรือความเชี่ยวชาญในระดับเดียวกัน เว้นแต่จะเป็นการโอนตามวรรคสอง

การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วน  
ท้องถิ่นและข้าราชการอื่น ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกมา ให้บรรจุและแต่งตั้งเป็น  
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอน  
ตามมาตรา นี้ในขณะที่เป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วน  
ท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่น เป็นเวลาราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม  
พระราชบัญญัตินี้

ให้ ก.ค.ศ. จัดทำมาตรฐานการเปรียบเทียบตำแหน่งระหว่างประเภทข้าราชการต่าง  
สังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคล เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็น  
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งใด วิชยฐานะใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด  
ทั้งนี้ เงินเดือนที่จะได้รับ จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณวุฒิ  
ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญในระดับเดียวกัน เว้นแต่เป็นการโอนตามที่กำหนดใน  
กฎ ก.ค.ศ.

มาตรา ๕๙ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่ง  
ในหน่วยงานการศึกษาอื่นภายในส่วนราชการหรือภายในเขตพื้นที่การศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่  
การศึกษาต้องได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ของผู้ประสงค์  
ย้ายและผู้รับย้าย แล้วแต่กรณี และให้สถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษาเสนอความเห็น

ประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ด้วย และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นต่อไป<sup>๑๖</sup>

การย้ายผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้สั่งย้ายโดยอนุมัติ ก.ค.ศ.<sup>๑๗</sup>

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ. แต่ถ้าเป็นการย้ายไปบรรจุและ แต่งตั้งในตำแหน่งซึ่ง ก.ค.ศ. ยังมีได้กำหนด จะกระทำได้เมื่อ ก.ค.ศ. กำหนดตำแหน่งแล้ว

หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๖๐ ภายใต้บังคับตามมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๙ ให้ ก.ค.ศ. ดำเนินการให้ มีการสับเปลี่ยนหน้าที่หรือย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยยึดหลักการ ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งดังกล่าวได้ไม่เกินสี่ปี เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางราชการจะให้ปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันได้คราวละหนึ่งปีแต่ต้องไม่เกิน หกปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๖๑ การเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีได้ กำหนดให้มีวิทยฐานะเพื่อให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น ให้กระทำได้โดยการสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก คัดเลือก หรือประเมินด้วยวิธีการอื่น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ ผู้ได้รับคัดเลือก หรือผู้ผ่านการประเมินด้วยวิธีการอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

การสอบแข่งขันให้เป็นไปตามมาตรา ๔๗ ส่วนการสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือกให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการ สอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกหรือผู้ซึ่งจะได้รับการคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี การยกเลิกบัญชีผู้สอบได้ วิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก หลักเกณฑ์และวิธีการ ประเมิน การประเมินผลการปฏิบัติงานหรือผลงานทางวิชาการ ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๖๒ การแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๖๑ สำหรับผู้สอบแข่งขันได้ ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม โดย คำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ คุณภาพของผลงานที่ปฏิบัติและประวัติการรับราชการ

<sup>๑๖</sup> มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

<sup>๑๗</sup> มาตรา ๕๙ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดได้รับการแต่งตั้งให้เลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะ โดยไม่เข้าเกณฑ์มาตรฐานตำแหน่ง หรือมาตรฐานวิทยฐานะ หรือไม่ผ่านกระบวนการเลื่อนตำแหน่งหรือกระบวนการเลื่อนวิทยฐานะตามกฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือผู้ส่งส่งไม่ถูกต้องหรือไม่มีอำนาจสั่ง ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิมโดยพลัน ในกรณีเช่นนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับไปแล้วหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะนั้น เว้นแต่ ก.ค.ศ.

จะอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะในกรณีนั้นเป็นพิเศษเฉพาะราย

ผู้ที่ถูกสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิมตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับเงินเดือนที่พึงจะได้รับตามสถานะเดิมถ้าหากว่าผู้นั้นไม่ได้เลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะ รวมทั้งให้มีสิทธิได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีสำหรับตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิม และให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีและไม่เคยมีสถานภาพอย่างใดที่ได้รับเลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อนวิทยฐานะนั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการแทนได้

มาตรา ๖๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว และมีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและทางราชการประสงค์จะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้มีตำแหน่ง วิทยฐานะ และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๖๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใดและให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเป็นเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้มีตำแหน่ง วิทยฐานะ และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๖๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหารโดยมิได้กระทำการใด ๆ ในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและผู้นั้นไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ได้ถูกสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามมาตรา ๑๑๔ วรรคสอง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น หากประสงค์จะกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาเดิม ให้ยื่นเรื่องขอกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร และให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้มีตำแหน่ง วิทยฐานะ และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด



ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งให้มีสิทธิได้วันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการ รวมทั้งวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารและวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ

มาตรา ๖๗ พนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่ไม่ใช่พนักงานวิสามัญ หรือไม่ใช่ข้าราชการหรือพนักงานซึ่งออกจากราชการทดลองปฏิบัติงานหรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใดออกจากราชการหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและทางราชการประสงค์รับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ที่ประสงค์จะรับเข้ารับราชการเสนอเรื่องไปให้ ก.ค.ศ. หรือผู้ที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย พิจารณานอมนัดในการนี้ให้ ก.ค.ศ. หรือผู้ที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยให้มีตำแหน่งใด วิทยฐานะใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใดให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณวุฒิ ความสามารถและความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือในขณะที่เป็นข้าราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๘ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ถ้าตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งใดว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่งนั้นได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจและหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการตามกฎหมาย หรือมีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างใดก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจและหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างรักษาการในตำแหน่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ก.ค.ศ. อาจเสนอแนะต่อหัวหน้าส่วนราชการ ให้สั่งให้ข้าราชการผู้ใดไปปฏิบัติราชการในหน่วยงานการศึกษาใดเป็นการชั่วคราวได้

สำหรับการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปปฏิบัติราชการ  
ในหน่วยงานการศึกษาใดเป็นการชั่วคราวในเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วน  
ราชการ หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่ง  
หน้าที่เดิมได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัยและ  
การออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม  
หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ  
แห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพ้นจากตำแหน่ง  
หน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนที่ ก.ค.ศ.  
กำหนดได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การ  
ดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามวรรค  
หนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ  
แห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

หมวด ๕

การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๗๒ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู  
และบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดหลักการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับการเป็นข้าราชการครูและ  
บุคลากรทางการศึกษาและปฏิบัติราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมีผลงานเป็นที่  
ประจักษ์ ถือว่าผู้นั้นมีความชอบสมควรได้รับบำเหน็จความชอบ ซึ่งอาจเป็นบันทึกคำชมเชย รางวัล  
เครื่องเชิดชูเกียรติ หรือการเลื่อนเงินเดือน หรือการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม  
หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ  
แห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๗๓ การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา โดยการพิจารณาให้ยึดหลักคุณธรรม มีความเที่ยงธรรม เปิดเผย โปร่งใสและพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก และความประพฤติในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา ๗๔

การเลื่อนเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาผลการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลักตามแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

หลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนเงินเดือนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่ส่งเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้ผู้นั้นทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนเงินเดือน

การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคสามแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้ส่งเลื่อนเงินเดือน

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๗๔ ให้ ก.ค.ศ. กำหนดเงินเดือนประสิทธิภาพของตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เพื่อให้ปฏิบัติงานบังเกิดผลดีและมีความก้าวหน้า และได้มาตรฐานงานของทางราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๗๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ ให้กระทรวงเจ้าสังกัด ส่วนราชการและหน่วยงานการศึกษาดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติตามควรแก่กรณี

เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ก.ค.ศ. อาจกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีผลงานหรือผลการปฏิบัติงานดีเด่นหรือผู้ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับเงินวิทยพัฒนาได้ ตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗๖ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานการศึกษามีหน้าที่จัดสวัสดิการให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๗๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้จัดสวัสดิการแก่ครอบครัวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่ผู้เป็นกรณีพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๗๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๐ ก่อนการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติ ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งภาระงานมาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ เกณฑ์การประเมินผลงาน ระเบียบแบบแผนหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติราชการ บทบาทหน้าที่ของข้าราชการในฐานะเป็นพลเมืองที่ดี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๗๙ ให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาและมีหน้าที่พัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๘๐ ให้มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งและบางวิทยฐานะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๘๑ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยการให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือเป็นความต้องการของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือวิชาชีพ หรือคุณวุฒิขาดแคลน ผู้บังคับบัญชาอาจส่งหรืออนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย โดยอนุมัติ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และมีสิทธิได้เลื่อนเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา ๗๓ วรรคสาม

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

หมวด ๖

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๘๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาวินัยที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรา ๘๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องสนับสนุนการปกครอง  
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย  
ด้วยความบริสุทธิ์ใจและมีหน้าที่วางรากฐานให้เกิดระบอบการปกครองเช่นว่านั้น

มาตรา ๘๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาค และเที่ยงธรรม มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร ดูแลเอาใจใส่  
รักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่าง  
เคร่งครัด

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดย  
ทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น  
ได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ  
ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี  
หรือนโยบายของรัฐบาลโดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ  
การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทาง  
ราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อ หรือขาด  
การเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

อย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของ  
ผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืน  
หรือหลีกเลี่ยงแต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษา  
ประโยชน์ของทางราชการจะเสนอความเห็นเป็นหนังสือภายในเจ็ดวัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวน  
คำสั่งนั้นก็ได้และเมื่อเสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันเป็นหนังสือให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม  
ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่  
ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่าง  
ร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องตรงต่อเวลา อุทิศเวลา  
ของตนให้แก่ทางราชการและผู้เรียน จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้  
การละทิ้งหน้าที่หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้  
เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า  
สิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ  
ของทางราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม มีความสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อผู้เรียนและระหว่างข้าราชการด้วยกันหรือร่วมปฏิบัติราชการ ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เรียนและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

การกลั่นแกล้ง ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงผู้เรียน หรือประชาชนผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๙ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่กลั่นแกล้ง กล่าวหาหรือร้องเรียนผู้อื่นโดยปราศจากความเป็นจริง

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๐ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยมีความมุ่งหมายจะให้เป็นการซื้อขายหรือให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะเป็นการให้ หรือได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิประโยชน์อื่น เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับการบรรจุและแต่งตั้งโดยมิชอบหรือเสื่อมเสียความเที่ยงธรรม เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่คัดลอกหรือลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือนำเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่น หรือจ้าง วาน ใช้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น การฝ่าฝืนหลักการดังกล่าวนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมดำเนินการคัดลอกหรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือรับจัดทำผลงานทางวิชาการไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่เป็นการจัดการหรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๙๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ และในการปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยต้องไม่อาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตนแสดงการฝักใฝ่ ส่งเสริม เกื้อกูล สนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หรือพรรคการเมืองใด

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการทุจริตโดยการซื้อสิทธิหรือขายเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภา

ท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือการเลือกตั้งอื่นที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งจะต้องไม่ให้การส่งเสริม สนับสนุน หรือชักจูงให้ผู้อื่นกระทำการในลักษณะเดียวกัน การดำเนินการที่ฝ่าฝืนหลักการดังกล่าวนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสพยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด เล่นการพนันเป็นอาชญา หรือกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๕ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยให้กระทำโดยการเอาใจใส่สังเกตการณ์และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัย ในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชาสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๕ และตามหมวด ๗ หรือมีพฤติกรรมปกป้อง ช่วยเหลือเพื่อมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาถูกลงโทษทางวินัย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

มาตรา ๙๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย จักต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าเป็นผู้ลาออกจากราชการ

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๙๗ การลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทำเป็นคำสั่งวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามระเบียบของ ก.ค.ศ. ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและมีให้เป็นไปโดยพยาบาท โดยอคติหรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด และมีเหตุผลอย่างไรในการกำหนดสถานโทษเช่นนั้น

หมวด ๗

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๙๘ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยมิชักช้า และในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๕๓ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และต้องมีกรณีอันมีมูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยร่วมกัน และในจำนวนผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีลำดับชั้นสูงกว่าผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาผู้อื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาในลำดับชั้นสูงกว่าดังกล่าวเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมด

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างหน่วยงานการศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา กระทำผิดวินัยร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาแต่ละราย ประสานการดำเนินการร่วมกันในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน



ในกรณีที่มีปัญหาหรือความเห็นขัดแย้งในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสาม ถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้นเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ในกรณีต่างส่วนราชการ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด รวมทั้งในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ หรือจะทำให้การสอบสวนนั้นเสร็จไปโดยเร็วและยุติธรรมก็ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชั้นสอบสวนแทนได้

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด มีอำนาจแต่งตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองได้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ

ก.ค.ศ.

ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จะดำเนินการทางวินัย

โดยไม่สอบสวนก็ได้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๙๙ เมื่อได้ดำเนินการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๙๘ แล้ว ถ้าฟังได้ว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัย ให้ส่งยุติเรื่อง ถ้าฟังได้ว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ และในกรณีที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนผ่อนโทษ ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่ง ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษใด ได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) สำหรับตำแหน่งอธิการบดี ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ ตำแหน่งศาสตราจารย์ และผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะใดซึ่งกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือเป็นการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หรือที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคห้า ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานอกจาก (๑) ให้เสนอ อ.ก.ค.ศ.

เขตพื้นที่การศึกษาของผู้ถูกกล่าวหาพิจารณา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสี่ ถ้าเป็นกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างหน่วยงานการศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากระทำผิดวินัยร่วมกัน และถ้าผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาของผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายที่สังกัดแล้วแต่กรณี มีความเห็นขัดแย้งกัน ถ้าเป็นความเห็นขัดแย้งระหว่างผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา ถ้าเป็นความเห็นขัดแย้งระหว่างผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือ อ.ก.ค.ศ. ต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้นำเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งหรือปฏิบัติไปตามมตินั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ระดับเหนือขึ้นไป มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๕๘ วรรคสองหรือมาตรานี้ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือ มาตรา ๑๑๑ และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนจะนำสำนวนการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวน และทำความเข้าใจกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามหมวดนี้แล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๑๐๑ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วนบริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร และหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๐๒<sup>๑๕</sup> ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อ

<sup>๑๕</sup> มาตรา ๑๐๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้ผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังจากที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้ผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นการฟ้องคดีอาญาที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๘๘ วรรคเจ็ด จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็ให้คงโทษ ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๓

มาตรา ๑๐๒/๑<sup>๙</sup> ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็ให้คงโทษ

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาคดีอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจาก

<sup>๙</sup> มาตรา ๑๐๒/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิม หรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะนั้น ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๑๐๐ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๑๕ แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้นั้นพักราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้นั้นพักราชการไว้ก่อนออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าวให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

มาตรา ๑๐๔ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด หรือสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการไปแล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑)<sup>๒๐</sup> การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี และเมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานแล้วเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษ หรือการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งงดโทษ ลดสถานโทษ เพิ่มสถานโทษ เปลี่ยนแปลงและแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิม หรือดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและความยุติธรรมได้ตามควรแก่กรณี และหากเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้หรือหากเห็นว่าเป็นกรณีที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน ก็ให้แจ้งหรือรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป เมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้พิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้วให้เสนอหรือรายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

<sup>๒๐</sup> มาตรา ๑๐๔ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

พิจารณา เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาได้พิจารณาแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการ  
พิจารณา แต่ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการซึ่งได้รับรายงานมีความเห็นขัดแย้งกับมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่  
การศึกษา ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาต่อไป

(๒)<sup>๒๑</sup> การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่  
หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการ  
ทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
แล้วแต่กรณี และเมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตาม  
อำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับ

สำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือหัวหน้าส่วน  
ราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป และมีใช่เป็นการดำเนินการตามมติของ  
อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๓ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ.  
พิจารณา และมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือ  
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น

การรายงานตามมาตรา ๕๓ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๐๕ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัย หรือสั่งให้ข้าราชการครูและ  
บุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควร  
ให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการ  
ควบคุมดูแลให้หน่วยงานการศึกษาปฏิบัติตามหมวด ๖ และหมวดนี้โดยถูกต้องและเหมาะสมตาม  
ความเป็นธรรม ก็ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความ  
จำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ หรือคณะกรรมการสอบสวนสอบสวนใหม่หรือ  
สอบสวนเพิ่มเติมแทน หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปเพื่อให้คณะกรรมการ  
สอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. ตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทาง  
วินัยหรือการออกจากราชการแทน ก.ค.ศ. ให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญนั้น มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือ  
สอบสวนเพิ่มเติมโดยจะสอบสวนเอง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไปสอบสวนใหม่หรือ  
สอบสวนเพิ่มเติมแทน และมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ เพื่อให้  
คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ  
พิจารณาเห็นสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่  
หรือเขตพื้นที่การศึกษา ก็ให้ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดประเด็น  
หรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่  
การศึกษานั้นทำการสอบสวนแทนได้

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่  
หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนหรือหัวหน้าส่วน

<sup>๒๑</sup> มาตรา ๑๐๔ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร  
ทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม ในเรื่องเกี่ยวกับกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๕๘ วรรคหกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้นำมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการอื่นตามมาตรา ๕๘ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้น พิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องส่งลงโทษทางวินัยให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๘

การออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๑๐๘
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคห้า มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๑๕
- (๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก
- (๖) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น

ที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐๙

วันออกจากราชการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. วางไว้

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๐๘ นอกจากกรณีตามวรรคสี่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการ

ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และเมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งแล้ว ให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง

ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ได้อนุญาตให้ลาออกตามวรรคหนึ่งและไม่ได้ยับยั้ง การอนุญาตให้ลาออกตามวรรคสอง ให้การลาออกนั้น มีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ เพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือการเลือกตั้งอื่นที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออก และการ ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๐๙ ภายใต้บังคับตามมาตรา ๑๑๙ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และไม่มีกรณีเป็นผู้ถูกสั่งให้ออกจาก ราชการตามมาตราอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายในสามสิบวันนับแต่วันที่หน่วยงานการศึกษาของ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่ได้รับหนังสือแจ้งการเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพมีตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และ ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานศึกษานั้นพิจารณาเห็นว่า ผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะบรรจุและแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งดังกล่าว และไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๒ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่ง เป็นผู้บริหารหน่วยงานศึกษานั้น ส่งเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุมัติ และให้นำมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่หน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่งไม่มีตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่สามารถ ย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ และผู้บังคับบัญชาหน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่งพิจารณาเห็นว่า ผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพในหน่วยงานการศึกษาอื่น ถ้าภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่วนราชการหรือสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาได้รับเรื่องจากหน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มีหน่วยงานการศึกษาอื่นที่มี ตำแหน่งว่าง หรือตำแหน่งที่สามารถย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษาหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้นำมาตรา ๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ถ้าหน่วยงานการศึกษา ใดไม่มีตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่สามารถย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีไม่อนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ โดยพลัน ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการออกจากราชการตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๑๐ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่ในการสั่งให้ออก จากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานจะต้องมีกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ด้วย

และการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากทำได้ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นตามพระราชบัญญัตินี้และกรณีที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการบัญญัติให้ผูถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้าผู้มีอำนาจดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๑) (๔) (๕) (๗) (๘) หรือ (๙) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๔) เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เห็นว่ากรณีมีมูลก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า และนำมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามีมติว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๕) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งนั้นออกจากราชการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(๖) เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

มาตรา ๑๑๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๙๘ วรรคสอง วรรคห้า และวรรคเจ็ด มาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ และมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๙๘ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ ได้สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งได้



มาตรา ๑๑๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง และกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) แล้วแต่กรณี เห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะสั่งให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ส่งเรื่องให้ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี พิจารณาให้ออกจากราชการ ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลมในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการ เพราะมีมลทินหรือมีหม่อมในกรณีที่ถูกลบชื่อให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๑๓ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดต้องรับโทษจำคุก โดยคำสั่งของศาลหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำความผิดหรือความผิดลหุโทษซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็ได้

มาตรา ๑๑๔ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๑๑๕ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคห้า ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือขึ้นไปของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งดังกล่าวมีอำนาจดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี ได้

มาตรา ๑๑๖ ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๔ (๑) หรือ (๒) แล้ว เห็นสมควรให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ก็ให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าว หรือมาตรา ๙๘ วรรคสอง กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้แล้ว ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณา

ในกรณีที่จำเป็นต้องสั่งให้ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการกลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา ๑๐๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการ หรือดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ให้รายงานไปยัง ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่

การศึกษาตามระเบียบว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๑๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแล ให้นำหน่วยงานการศึกษาปฏิบัติการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๔๙ หรือตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง หรือวรรคสามหรือวรรคห้า โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็นและให้นำมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญแต่งตั้งคณะกรรมการให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติม หรือเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาทำการสอบสวนแทนในเรื่องเกี่ยวกับกรณีตามมาตรา ๑๑๐ (๔) และมาตรา ๑๑๑ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการตามมาตรา ๕๘ ผู้ใดมีกรณีที่เหมาะสมให้ออกจากงานหรือออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๔๙ ได้ โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ หรือมาตรา ๔๙ แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องสั่งให้ออกจากราชการ ให้ปรับบทกรณีให้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๙ ภายใต้บังคับหมวด ๗ และหมวด ๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ได้

มาตรา ๑๒๐ การออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งซึ่งมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ เว้นแต่การออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๗ (๑)

การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้ ก.ค.ศ. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความ เป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มีมติไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.<sup>๒๒</sup>

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มติของ ก.ค.ศ. ตามวรรคสอง ให้เป็นที่สุด<sup>๒๓</sup>

มาตรา ๑๒๔ หลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และพิจารณา อุทธรณ์ และการร้องทุกข์และพิจารณาร้องทุกข์ ตามมาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่ง หรือปฏิบัติไปตามนั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์กลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา ๑๐๓ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒๕ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้วินิจฉัยอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๑ หรือมาตรา ๑๒๒ แล้ว ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือกรณีที่มีได้บัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<sup>๒๒</sup> มาตรา ๑๒๓ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<sup>๒๓</sup> มาตรา ๑๒๓ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามหมวดนี้ ผู้ยื่นอุทธรณ์ที่มีสิทธิที่จะฟ้องร้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการแก้ไขคำสั่งไปตามนั้น

มาตรา ๑๒๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๕๘ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุและผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการที่โอนมา แต่ยังไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายดังกล่าวก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวดนี้ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการที่โอนมาไว้แล้ว และในวันที่ผู้นั้นได้โอนมาบรรจุเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ให้ส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๒๑ เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๒๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี ก.ค.ศ. ให้ ก.ค. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ทำหน้าที่เป็น ก.ค.ศ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง ก.ค.ศ. ชั่วคราว และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาชั่วคราวตามมาตรา ๑๒๘ แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ ก.ค. ซึ่งทำหน้าที่เป็น ก.ค.ศ. ตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่เป็น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. อื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ในการทำหน้าที่ดังกล่าวอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อทำหน้าที่แทนก็ได้

ในกรณีที่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการให้ ก.ค. วางลง ให้ ก.ค. ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่ เว้นแต่จะมีจำนวนกรรมการเหลือไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรเป็นกรรมการใน ก.ค. เพิ่มขึ้นจนครบจำนวน ก.ค. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒๘ ให้ ก.ค. ซึ่งทำหน้าที่ ก.ค.ศ. ตามมาตรา ๑๒๗ ดำเนินการสรรหาบุคคลที่เหมาะสม เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็น ก.ค.ศ. ชั่วคราว และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาชั่วคราวทุกพื้นที่ ทั้งนี้ การสรรหารายชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งดังกล่าวให้คำนึงถึงองค์ประกอบของ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นจะต้องแต่งตั้งเป็นอย่างอื่นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว

ให้ ก.ค.ศ. ชั่วคราวมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ก.ค.ศ. ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่จัดทำกฎ ก.ค.ศ. ตามมาตรา ๗ วรรคสอง และมาตรา ๒๑ วรรคสามและวรรคสี่ รวมทั้ง

ดำเนินการอื่นเพื่อให้มีการดำเนินการให้มี ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาชั่วคราวมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ค.ศ. ชั่วคราวมอบหมาย

ให้ ก.ค.ศ. ชั่วคราว และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาชั่วคราว ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมี ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๙ หน่วยงานทางการศึกษาใดที่ได้มีการกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ให้ถือว่าเป็นหน่วยงานการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือ ก.ค.ศ. จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๓๐ ข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และดำรงตำแหน่งหรือดำรงตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ในระหว่าง ก.ค.ศ. ยังมิได้กำหนดตำแหน่งหรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามวรรคหนึ่ง ให้ข้าราชการครูซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่เดิมมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ตลอดจนมีสิทธิอื่น ๆ ตามที่เคยมีสิทธิอยู่ตามกฎหมายเดิมหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องไปพลางก่อน

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. กำหนดตำแหน่งหรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามวรรคสองแล้ว แต่ยังมีได้กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ หรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับการกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ใช้บังคับอยู่ไปพลางก่อน ทั้งนี้ การกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งใดได้รับเงินเดือนระดับใด หรือเงินประจำตำแหน่งระดับใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ในกรณีนี้ถ้าตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นตำแหน่งที่ได้รับเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูตามกฎหมายดังกล่าว สำหรับการเทียบตำแหน่งวิทยฐานะใด ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งอัตราใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ให้ข้าราชการครูซึ่งสังกัดกระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา หรือกระทรวงวัฒนธรรม แล้วแต่กรณี เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวเป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ สังกัดส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในกระทรวง อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญต่อไป แต่ถ้าต่อมาได้มีการกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นหน่วยงานการศึกษาหรือเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานที่อยู่ในความ

รับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษาให้ถือว่าผู้นั้นเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีตำแหน่งตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๓๒ ในระหว่างที่ยังไม่มีการตรากฎหมายกำหนดให้ข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยราชภัฏ และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำความในมาตรา ๑๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ ก.ค.ศ. ตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เพื่อทำหน้าที่บริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษาแต่ละแห่งตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๓๓ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือ ก.ค.ศ. ยังมีได้ออกกฎข้อบังคับ ระเบียบ หรือจัดทำมาตรฐานตำแหน่ง วิทยฐานะ หรือกำหนดกรณีใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. กฎ ก.ค. มติ ก.พ. มติ ก.ค. มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกรณีที่ ก.ค. หรือ ก.พ. กำหนดไว้แล้ว ซึ่งใช้บังคับอยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด

ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องใดตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ถ้ายังมีได้มีกฎ ก.ค.ศ. ในเรื่องนั้นและเมื่ออาจนำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับได้ ให้ ก.ค.ศ. ชั่วคราว ซึ่งทำหน้าที่ ก.ค.ศ. มีมติกำหนดการในเรื่องนั้นเพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราวได้

มาตรา ๑๓๔ ข้าราชการครูหรือข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดที่เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้มีกรณีกระทำผิดวินัย หรือมีกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน แล้วแต่กรณี ที่ใช้อยู่ขณะนั้น ส่วนการสอบสวนพิจารณาและการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่สอบสวนไม่แล้วเสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๒) ในกรณีที่มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการสอบสวนหรือการพิจารณานั้น แล้วแต่กรณีเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงานหรือส่งเรื่องหรือส่งสำนวนเสนอให้ อ.ก.ค. กรม ซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นและ อ.ก.ค. กรม ซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณาเรื่องนั้นยังไม่แล้วเสร็จก็ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๑๓๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่นตามมาตรา ๕๘ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดกระทำความผิดวินัยหรือมีกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการหรือออกจากงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้น อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นหรือดำเนินการให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๖ และมาตรา ๑๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใดถูกลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือตามมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๑๒๑ หรือตามมาตรา ๑๒๒ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือมาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ หรือมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งนำมาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลม หรือผู้ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือตามมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามมาตรา ๑๒๒

มาตรา ๑๓๘ การไต่อยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เฉพาะการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวกับข้าราชการครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวงวัฒนธรรมในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไปสำหรับการนั้นให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๓๙ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ก่อนวันที่ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้จะดำเนินการต่อไปได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ทั้งนี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๐ ในกรณีที่ ก.ค.ศ. ตั้ง อ.ก.ค. วิสามัญ และ อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจ ขึ้นปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ แทน ก.ค. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ให้ อ.ก.ค. วิสามัญ หรือ อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจนั้น ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.ค. มอบหมายต่อไป จนกว่ากรณีจะแล้วเสร็จ เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ  
วิษณุ เครืองาม





หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการจัดระบบข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาขึ้นใหม่ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ โดยเฉพาะในมาตรา ๕๔ ได้กำหนดให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งของหน่วยงานการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐและระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นข้าราชการ ในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่ส่วนราชการที่บริหารและจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จึงเห็นควรกำหนดให้บุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาสังกัด อยู่ในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลเดียวกัน และโดยที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลและระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีหลักการที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอีกทั้งไม่สอดคล้องกับหลักการปฏิรูประบบราชการ สมควรยกร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขึ้นใหม่แทนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และเพื่อให้เอกภาพทางด้านนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑<sup>๒๔</sup>

มาตรา ๑๖ ให้กรรมการ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ และให้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งกรรมการเพิ่มเติมให้ครบจำนวนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการดังกล่าว โดยมีให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ ก.ค.ศ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาและดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการใน ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาจนครบจำนวนตามองค์ประกอบ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ทำให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปโดยล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ สมควร

<sup>๒๔</sup>ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๓๖ ก/หน้า ๒๘/๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอันจะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓<sup>๒๔</sup>

มาตรา ๕ ให้กรรมการ ก.ค.ศ. ในส่วนของกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๗ (๕) ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการเลือกตั้งกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในการนี้ ให้กรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ ก.ค.ศ. ในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และมีให้นับวาระการดำรงตำแหน่งเป็นวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่อง

มาตรา ๖ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่เป็น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ถ้ากรณีมีอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. ตามมาตรา ๒๑ (๔) คนใดที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ให้อนุกรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง โดยให้ถือว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาในขณะนั้นมืองค์ประกอบเท่าที่เหลืออยู่ และยังคงทำหน้าที่ต่อไปจนครบวาระแล้ว จึงดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ให้ ก.ค.ศ. แต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ ขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญนั้น มีผลผูกพันและใช้บังคับได้ดังเช่น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

มาตรา ๗ การใดอยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เฉพาะเรื่องการบริหารงานบุคคล การดำเนินการทางวินัยและการอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใด และอยู่ในอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการปรับปรุงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพื่อรับผิดชอบการ

บริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ต้องปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค<sup>๒๖</sup>

ข้อ ๕ ให้ยุบเลิก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้อินอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ. ของจังหวัดนั้น ๆ ตามคำสั่งนี้

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้

ข้อ ๑๐ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึง กศจ. ตามคำสั่งนี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา<sup>๒๗</sup>

ข้อ ๑ ให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการใน ก.ค.ศ. ตามมาตรา ๗ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งกรรมการใน ก.ค.ศ.

ข้อ ๒ ให้ ก.ค.ศ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเลขาธิการคุรุสภา

<sup>๒๖</sup> ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓/ตอนพิเศษ ๖๘ ง/หน้า ๑/๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙

<sup>๒๗</sup> ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ตอนพิเศษ ๘๕ ง/หน้า ๔๓/๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งจากบุคคล  
ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการศึกษา  
และด้านกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน

ให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. แต่งตั้ง  
ข้าราชการในสำนักงาน ก.ค.ศ. จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ  
กรณีที่แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
ผู้ใดให้เป็นกรรมการตาม (๓) ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือมีวิทยฐานะ  
เชี่ยวชาญพิเศษ

ข้อ ๓ ในกรณีที่เห็นสมควร หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติอาจมีคำสั่งให้  
เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการตามข้อ ๒ ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๔ ให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ ซึ่ง ก.ค.ศ. แต่งตั้งตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ  
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่สั่งนี้  
ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๕ ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจแต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เพื่อทำการใด ๆ แทน ก.ค.ศ.  
ดังต่อไปนี้

- (๑) อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- (๒) อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ
- (๓) อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร  
ทางการศึกษา

นอกจาก อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ ตามวรรคหนึ่ง ก.ค.ศ. อาจแต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญอื่น  
เพื่อทำการใด ๆ แทน ก.ค.ศ. หรือทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการอื่นที่กำหนดตามกฎหมาย  
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก็ได้

ข้อ ๖ ให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ แต่ละคณะ มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย  
(๑) ประธานอนุกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการใน ก.ค.ศ. เว้นแต่มีเหตุผลความ  
จำเป็นอาจแต่งตั้งบุคคลอื่นที่ไม่เป็นกรรมการใน ก.ค.ศ. เป็นประธานอนุกรรมการก็ได้

(๒) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ  
และประสบการณ์สูงในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการศึกษา ด้านกฎหมาย และด้านอื่น ๆ  
ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญคณะนั้น

(๓) อนุกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัด  
กระทรวงศึกษาธิการจำนวนสองคน

ให้เลขาธิการ ก.ค.ศ. แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นอนุกรรมการและ  
เลขานุการและอาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน ก.ค.ศ. จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ  
กรณีที่แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
ผู้ใดให้เป็นอนุกรรมการตาม (๒) ผู้นั้นจะต้องดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือประเภท

บริหารระดับต้นประเภทอำนวยการระดับสูง ประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิหรือระดับเชี่ยวชาญ หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ หรืออาจแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน ก.ค.ศ. หรือผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ได้

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานอนุกรรมการกรณีที่มีได้แต่งตั้งจากกรรมการใน ก.ค.ศ. และของอนุกรรมการตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้บังคับกับ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ โดยอนุโลม

การแต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ ตามข้อ ๕ (๑) และ (๒) ให้แต่งตั้งจากกรรมการใน ก.ค.ศ. อย่างน้อยสองคน

ข้อ ๗ ให้แก้ไขคำว่า “ขึ้นเงินเดือน” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นคำว่า “เงินเดือน” ทุกแห่ง

ข้อ ๘ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้บังคับ

ให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. เห็นสมควร จะมอบหมายให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ซึ่ง ก.ค.ศ. ตั้งตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนราชการหรือหน่วยงานการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสองก็ได้

หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน วิธีดำเนินการที่เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสินการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ การนำบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในบัญชีอื่น การยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้อ ๙ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้บังคับกับกรณีที่ไม่มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้

ข้อ ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว ก.ค.ศ. อาจกำหนดตำแหน่งหรือเปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประเภทตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาบาง

ตำแหน่งเป็นประเภทตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ได้

ข้อ ๑๑ ในวาระเริ่มแรกให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ ตามข้อ ๕ ประกอบด้วยอนุกรรมการตามข้อ ๖ (๑) และ (๒) จนกว่าจะได้แต่งตั้งอนุกรรมการตามข้อ ๖ (๓) ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๒ ให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเฉพาะกิจซึ่ง ก.ค.ศ. แต่งตั้งตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ อยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญอื่นตามคำสั่งนี้เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนแต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.ค.ศ.

ข้อ ๑๔ ในกรณีเห็นสมควรนายกรัฐมนตรีนหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้

ข้อ ๑๕ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒<sup>๒๘</sup>

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรม และไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถู้องค์กรตรวจสอบการทุจริตชี้มูลความผิดหลังออกจากราชการไปแล้วในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้ ดังนั้นสมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้





## กฎ ก.ค.ศ.

การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และมาตรา ๗๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ค.ศ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๓ ในกฎ ก.ค.ศ. นี้

“ปี” หมายความว่า ปีงบประมาณ

“ครั้งแรก” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม

“ครั้งหลัง” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน

“ครั้งที่แล้วมา” หมายความว่า ระยะเวลาครั้งแรกหรือครั้งหลังที่ผ่านมา แล้วแต่กรณี

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

“ผู้บังคับบัญชา” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

“ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน” หมายความว่า ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการที่ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานและความประพฤติในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ



“กศจ.” หมายความว่า คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และหมายความรวมถึง อ.ก.ค.ศ. ซึ่ง ก.ค.ศ. ตั้งด้วย

“ค่ากลาง” หมายความว่า ผลรวมของเงินเดือนต่ำสุดกับเงินเดือนสูงสุดแต่ละอันดับที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดหารด้วยสอง เพื่อให้ได้ตัวเลขที่จะนำไปใช้คิดฐานในการคำนวณ

“ฐานในการคำนวณ” หมายความว่า ตัวเลขที่จะนำไปใช้ในการคิดคำนวณเพื่อเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละอันดับ โดยแบ่งออกเป็น

(๑) ฐานในการคำนวณระดับล่าง ได้แก่ ผลรวมของเงินเดือนต่ำสุดตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดกับค่ากลาง หารด้วยสอง

(๒) ฐานในการคำนวณระดับบน ได้แก่ ผลรวมของเงินเดือนสูงสุดตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดกับค่ากลาง หารด้วยสอง

ในกรณีที่คำนวณตามวิธีการดังกล่าวแล้ว มีผลทำให้ฐานในการคำนวณระดับล่างของอันดับเงินเดือนที่สูงกว่า มีค่าต่ำกว่าหรือเท่ากับฐานในการคำนวณระดับบนของอันดับเงินเดือนที่ต่ำกว่าซึ่งอยู่ถัดลงไป ก.ค.ศ. อาจปรับฐานในการคำนวณระดับล่างของอันดับเงินเดือนที่สูงกว่านั้นเสียใหม่ให้สูงขึ้นได้ โดยต้องนำภาพรวมของฐานในการคำนวณเพื่อเลื่อนเงินเดือนทั้งระบบมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

“ช่วงเงินเดือน” หมายความว่า ช่วงของเงินเดือนระหว่างเงินเดือนขั้นต่ำถึงค่ากลาง หรือระหว่างค่ากลางถึงเงินเดือนขั้นสูง แล้วแต่กรณี และช่วงเงินเดือนที่ ก.ค.ศ. ปรับให้สอดคล้องกับฐานในการคำนวณด้วย

ข้อ ๔ การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการไม่น้อยกว่าสามคน ทำหน้าที่พิจารณา รายงานผลการพิจารณา และเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนโดยความเห็นชอบของ กศจ. เว้นแต่กรณีที่สถานศึกษาใดมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นตำแหน่งทางวิชาการ และมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายดังกล่าว กำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนโดยความเห็นชอบของสภาสถานศึกษาก็ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายนั้น

การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ค.ศ. นี้ และให้นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดตามมาตรา ๗๒ มาประกอบการพิจารณา โดยให้เลื่อนได้ไม่เกินวงเงินที่ส่วนราชการได้รับการจัดสรรให้ใช้ในการเลื่อนเงินเดือน

การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้พิจารณาโดยยึดหลักคุณธรรม ความเที่ยงธรรม เปิดเผย โปร่งใส และพิจารณาผลการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลักตามแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งให้พิจารณาถึงความประพฤติในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบกับข้อมูลการลา พดัตยกรรมการทำงาน และข้อควรพิจารณาอื่นของผู้นั้น

การเลื่อนเงินเดือนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีได้ดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม แต่ใช้วิธีการหารเฉลี่ยเพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการเลื่อนเงินเดือนในอัตราร้อยละที่เท่ากันจะกระทำมิได้

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรวงเงินงบประมาณอย่างเป็นธรรม ให้ส่วนราชการบริหารวงเงินในการเลื่อนเงินเดือนในภาพรวมของส่วนราชการหรือเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี

การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละคนในแต่ละครั้งให้เลื่อนได้ในอัตราไม่เกินร้อยละหกของฐานในการคำนวณ และให้ส่วนราชการหรือเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี ประกาศอัตราร้อยละของฐานในการคำนวณที่ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณเพื่อเลื่อนเงินเดือน โดยต้องประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปอย่างช้าที่สุดพร้อมกับการมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

การคำนวณจำนวนเงินสำหรับการเลื่อนเงินเดือนถ้ามีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเป็นสิบบาท

ข้อ ๖ การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยปกติให้เลื่อนปีละสองครั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ครั้งที่หนึ่ง เป็นการเลื่อนเงินเดือนสำหรับการปฏิบัติราชการในครึ่งปีแรก โดยให้เลื่อนในวันที่ ๑ เมษายนของปีที่ได้เลื่อน

(๒) ครั้งที่สอง เป็นการเลื่อนเงินเดือนสำหรับการปฏิบัติราชการในครึ่งปีหลัง โดยให้เลื่อนในวันที่ ๑ ตุลาคมของปีถัดไป

ข้อ ๗ การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละคนในแต่ละครั้งให้เลื่อนได้ไม่เกินขั้นสูงของอันดับเงินเดือนที่ได้รับแต่งตั้ง

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดที่ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของอันดับเงินเดือนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ การเลื่อนเงินเดือนให้คำนวณจากฐานในการคำนวณของอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะที่ดำรงอยู่

การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับตำแหน่งที่มีวิทยฐานะซึ่งไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรา ๕๕ ไม่มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระดับดีขึ้นไป หรือให้งดการเลื่อนเงินเดือน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งหรือวิทยฐานะที่ดำรงอยู่ หากผู้นั้นได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นหรือวิทยฐานะที่สูงขึ้น และเงินเดือนที่ได้รับอยู่นั้นต่ำกว่าเงินเดือนขั้นสูงของอันดับเงินเดือนในตำแหน่งและวิทยฐานะใหม่ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษได้ โดยให้นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานครั้งหลังสุดมาใช้ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนดังกล่าว โดยให้เลื่อนเงินเดือนตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะใหม่นั้น

ข้อ ๘ ให้ ก.ค.ศ. กำหนดค่ากลาง ฐานในการคำนวณ และช่วงเงินเดือนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. นี้แล้วให้สำนักงาน ก.ค.ศ. แจกส่วนราชการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบเป็นการล่วงหน้า

ข้อ ๙ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนจัดให้มีการแจ้งผลการเลื่อนเงินเดือนแต่ละครั้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละคนทราบเป็นข้อมูลเฉพาะแต่ละบุคคล

การแจ้งผลการเลื่อนเงินเดือนตามวรรคหนึ่งให้ประกอบด้วย อัตราร้อยละที่ได้รับการเลื่อนฐานในการคำนวณ จำนวนเงินที่ได้รับการเลื่อน และเงินเดือนที่พึงได้รับเมื่อได้รับการเลื่อนตามผลการเลื่อนเงินเดือนนั้น

ในกรณีที่มิได้สั่งเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดให้แจ้งให้ผู้นั้นทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่สั่งเลื่อนเงินเดือน

ข้อ ๑๐ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ในครั้งปีที่แล้วมีผลการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่าระดับพอใช้หรือร้อยละหกสิบ

(๒) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ หรือไม่ถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๓) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกสั่งพักราชการเกินกว่าสองเดือน

(๔) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๕) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องได้รับการบรรจุเข้ารับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่เดือนหรือได้ปฏิบัติราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่เดือนก่อนถึงแก่ความตาย

(๖) ในครั้งปีที่แล้วมา สำหรับผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือน

(๗) ในครั้งปีที่แล้วมา สำหรับผู้ได้รับอนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรสไปปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานในต่างประเทศ ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือน

(๘) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ลา หรือมาทำงานสายเกินจำนวนครั้งที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายกำหนดเป็นหนังสือไว้ก่อนแล้ว โดยคำนึงถึงลักษณะงานและสภาพท้องถิ่นเป็นที่ตั้งของแต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงาน

(๙) ในครึ่งปีที่แล้วมาต้องมีเวลาปฏิบัติราชการ โดยมีวันลาไม่เกินยี่สิบสามวัน แต่ไม่รวมถึงวันลาตาม (๖) หรือ (๗) และวันลา ดังต่อไปนี้

(ก) ลาอุปสมบท หรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เฉพาะวันลาที่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน

(ข) ลาคลอดบุตรไม่เกินเก้าสิบวัน

(ค) ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราวรวมกัน ไม่เกินหกสิบวันทำการ

(ง) ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะที่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือในขณะที่เดินทางไปหรือกลับจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่

(จ) ลาพักผ่อน

(ฉ) ลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล

(ช) ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

(ซ) ลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร เฉพาะวันลาที่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาตามกฎหมาย

(ณ) ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

การนับจำนวนวันลาไม่เกินยี่สิบสามวันสำหรับวันลากิจส่วนตัวและวันลาป่วย ที่ไม่ใช่วันลาป่วยตาม (๙) (ง) ให้นำเฉพาะวันทำการ

ข้อ ๑๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้ส่งหรืออนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ตามความจำเป็นหรือความต้องการของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือวิชาชีพ หรือเป็นคุณวุฒิตัดแคลน ทั้งนี้ ต้องเป็นคุณวุฒิตั้งที่ ก.ค.ศ. รับรองและกำหนดว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนไปศึกษาให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย แล้วแต่กรณี ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ. หรือ กศจ. ที่ได้รับมอบหมาย และต้องอยู่ภายในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นคำขอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อเสนอต่อ ก.ค.ศ. หรือ กศจ. ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย

(๒) ศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย สำเร็จภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตและตามระยะเวลาของหลักสูตรที่สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย ได้กำหนดไว้โดยไม่มีการขอขยายระยะเวลา

(๓) มีความอดุสาหะ ขยันหมั่นเพียรในการศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย โดยต้องมีผลการศึกษา ผลการฝึกอบรม หรือวิจัย แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(ก) การศึกษาระดับปริญญาตรี มีผลการศึกษาสะสมตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๒.๕

(ข) การศึกษาระดับปริญญาโท มีผลการศึกษาสะสมตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๓.๒

(ค) การศึกษาระดับปริญญาเอก มีผลการศึกษาสะสมตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๓.๕

(ง) การฝึกอบรม หรือวิจัย มีผลการฝึกอบรมหรือมีความก้าวหน้าในการวิจัย ที่มีคุณภาพสูง แล้วแต่กรณี

(๔) มีการใช้ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาที่ได้ศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้หรือคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หรือหน่วยงานการศึกษา ที่สังกัด โดยจัดทำเป็นรายงานเสนอแนวความคิดหรือวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ หรือคุณภาพการศึกษาเสนอต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้งที่มีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลา ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการศึกษา ผลการฝึกอบรม หรือความก้าวหน้าในการวิจัย และรายงานเสนอแนวความคิดหรือวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้หรือคุณภาพการศึกษา ตาม (๔) เป็นหลักในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน และรายงานผลการพิจารณานั้นพร้อมด้วย ข้อมูลดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชา และให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณารายงานผล จากผู้บังคับบัญชา ถ้าเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ให้รอกการเลื่อนเงินเดือนไว้ก่อน เมื่อผู้นั้นสำเร็จการศึกษา ฝึกอบรม หรือวิจัย และกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน สั่งเลื่อนเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละครั้งที่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนไว้

การเลื่อนเงินเดือนตามวรรคหนึ่งให้เลื่อนได้ในอัตราไม่เกินร้อยละสองของฐานในการคำนวณ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นในแต่ละรอบการประเมิน

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนได้สั่งเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความในข้อนี้แล้ว ให้รายงาน ก.ค.ศ. ทราบ พร้อมทั้งจัดส่งหลักฐานและเอกสารประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๒ การพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ให้นับช่วงเวลาการปฏิบัติราชการและการปฏิบัติงาน ในองค์การระหว่างประเทศตามข้อ ๑๐ (๙) (ข) ในครั้งที่แล้วมาเป็นเกณฑ์พิจารณา เว้นแต่ อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑๐ (๕) และ (๖) ให้นับช่วงเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือน มาเป็นเกณฑ์พิจารณา

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดโอน เลื่อนตำแหน่ง ย้าย เปลี่ยนตำแหน่ง สับเปลี่ยนหน้าที่ ไปช่วยราชการในต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานการศึกษาหรือได้รับมอบหมาย หรือได้รับอนุญาตให้ไปปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่หรืองานพิเศษอื่นใด หรือลาไปปฏิบัติงานใน องค์การระหว่างประเทศตามข้อ ๑๐ (๙) (ข) ในครั้งที่แล้วมา ให้นำผลการปฏิบัติราชการและการปฏิบัติงานของผู้นั้นทุกตำแหน่งและทุกแห่งมาประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนด้วย

ข้อ ๑๓ การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งในครั้งที่แล้วมาได้รับอนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศตามข้อ ๑๐ (๙) (ข) หรือถูกสั่งให้ไปทำการใดซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ หรือได้รับอนุญาต

ให้ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ เนื่องจากได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ ในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ เมื่อผู้นั้นกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณาสั่งเลื่อนเงินเดือนได้ ครั้งละไม่เกินร้อยละสามของฐานเงินเดือนข้าราชการผู้นั้นในแต่ละรอบการประเมินสำหรับช่วงเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงาน หรือช่วงเวลาที่ถูกสั่งให้ไปทำการนั้น หรือช่วงเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ โดยให้ใช้ผลการเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพประกอบการพิจารณาด้วย โดยให้สั่งเลื่อนเดือนย้อนหลังไปในแต่ละครั้งที่ควรจะได้เลื่อน ทั้งนี้ ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด

ข้อ ๑๔ ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนจะนำเอาเหตุที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใดถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญาเป็นเหตุในการไม่พิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้นั้นไม่ได้

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัย ที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ หรือถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมีใช้ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ และเป็นการถูกลงโทษจากการกระทำความผิดเดียวกัน ถ้าถูกสั่งไม่เลื่อนเงินเดือนมาแล้วเพราะเหตุที่ถูกลงโทษทางวินัย หรือถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษจะสั่งไม่เลื่อนเงินเดือนซ้ำอีกครั้งหนึ่งเพราะเหตุจากการกระทำความผิดเดียวกันนั้นไม่ได้

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผลการพิจารณาโทษทางวินัยหรือโทษทางอาญาที่ถึงที่สุดแล้วมีผล ทำให้การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ค.ศ. นี้ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณาสั่งเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นเสียใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ค.ศ. นี้

ข้อ ๑๗ ในครั้งปีที่แล้วมา ถ้าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้เลื่อนเงินเดือน แต่ผู้นั้นจะต้องพ้นจากราชการไปเพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมาย ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนสั่งเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเพื่อประโยชน์ ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญในวันที่ ๓๐ กันยายนของปีที่พ้นจากราชการ

ข้อ ๑๘ ในครั้งปีที่แล้วมา ถ้าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้เลื่อนเงินเดือน แต่ผู้นั้นถึงแก่ความตายก่อนหรือในวันที่ ๑ เมษายนหรือ ๑ ตุลาคม ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนสั่งเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ โดยให้มีผลในวันที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

ข้อ ๑๙ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนเงินเดือนได้ตามข้อ ๑๐ เนื่องจากขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับระยะเวลาปฏิบัติราชการ การลา หรือการมาทำงานสายตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้ แต่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนเงินเดือนให้โดยมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนเสนอ กศจ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบสั่งเลื่อนเงินเดือนเป็นการเฉพาะรายได้ในอัตราไม่เกินร้อยละสองของฐานในการคำนวณของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้น

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะเลื่อนเงินเดือนได้ตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ แต่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนเงินเดือนให้โดยมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน โดยความเห็นชอบของ กศจ. เสนอ ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้สั่งเลื่อนเงินเดือนเป็นการเฉพาะราย

ข้อ ๒๐ การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลาไปศึกษาฝึกอบรม หรือวิจัย อยู่ในวันก่อนวันที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๒๑ ในวันที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ ถ้าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้เลื่อนขั้นเงินเดือน และผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือน แต่ผู้นั้นถูกรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนเพราะเหตุกรณีถูกฟ้องคดีอาญาตามหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นที่ได้รับไว้ทั้งหมด

ข้อ ๒๒ การเลื่อนเงินเดือนในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ สำหรับครึ่งปีหลังของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๓ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ในวันก่อนวันที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ และมีได้กำหนดไว้ในกฎ ก.ค.ศ. นี้ จะดำเนินการต่อไปได้ประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างบัญชีเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จากเดิมซึ่งเป็นแบบขั้นเงินเดือน มาเป็นแบบบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้บัญญัติให้ปรับเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ได้รับอยู่เดิมเข้าสู่อัตราในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติ โดยให้ดำเนินการภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา นอกจากนี้ ข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้แก้ไขคำว่า “ขั้นเงินเดือน” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นคำว่า “เงินเดือน” ทุกแห่งแล้ว ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสอดคล้องกับบัญชีเงินเดือนที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้





กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๕๘ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ในกรณีดังต่อไปนี้ เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำความผิดและผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นได้ความประจักษ์ชัดแล้ว

(๒) กระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข้อ ๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในกรณีดังต่อไปนี้ เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกินสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕

วิจิตร ศรีสอาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๘ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้



กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๕๘ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม การสอบสวนพิจารณาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยตามมาตรา ๕๘ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้

หมวด ๑

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะกระทำต่อเมื่อมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยหรือได้มีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นตามมาตรา ๕๕ วรรคห้าแล้ว และผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเป็นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

ข้อ ๓ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ระบุด้วยว่าเป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง และให้แต่งตั้งจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนอย่างน้อยอีกสองคน โดยให้กรรมการสอบสวนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนด้วยก็ได้

ในกรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา สำหรับตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งและมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา โดยกรรมการสอบสวนจะต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดหรือรับรอง หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างน้อยหนึ่งคน และเมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แม้ภายหลังประธานกรรมการจะดำรงตำแหน่งหรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

ข้อ ๔ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง หรือตำแหน่งและวิทยฐานะของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อ ตำแหน่ง หรือตำแหน่งและวิทยฐานะของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๑ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้อ ๕ เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นหนังสือภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ที่มีคำสั่ง โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว และให้ส่งหลักฐานการแจ้งคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวน

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนทราบ ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ที่มีคำสั่ง สำหรับประธานกรรมการให้ส่งพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา และให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๖ ภายใต้บังคับข้อ ๑ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามิเหตุอันสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการได้โดยแสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

## หมวด ๒

### สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาและพยาน

ข้อ ๗ ในระหว่างการสอบสวน จะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการใดให้กระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่กรณีถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๘ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการในเรื่องที่กล่าวหา

(๒) มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดา ลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้นหรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้นของผู้กล่าวหา

(๕) เป็นเจ้านี่หรือลูกหนี้ของผู้กล่าวหา

(๖) มีเหตุอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมหรือไม่เป็นกลาง

การคัดค้านให้กระทำภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือนับแต่วันที่ทราบสาเหตุแห่งการคัดค้าน โดยทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ยื่นต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับก็ได้ และให้ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการทราบและรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ ในกรณีนี้ ให้หยุดการสอบสวนไว้ก่อน

ในการพิจารณาเรื่องการคัดค้าน ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม และให้สั่งการภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน พร้อมทั้ง

แสดงเหตุผลในการพิจารณาสั่งการด้วย เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินิจฉัยสั่งการอย่างใดแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและส่งเรื่องให้ประธานกรรมการรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน และสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๓ และข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกการคัดค้านนั้น การสั่งยกการคัดค้านให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสิบห้าวันทำการตามวรรคสาม ให้ถือว่ากรรมการสอบสวนที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน และให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการตามข้อ ๖ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๕ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง

การคัดค้านตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้ในเจ็ดวันทำการนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในการพิจารณาเรื่องการคัดค้าน ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม และให้สั่งการภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน พร้อมทั้งแสดงเหตุผลในการพิจารณาสั่งการด้วย เมื่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินิจฉัยสั่งการอย่างใดแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและส่งเรื่องให้ประธานกรรมการรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๔๐ และข้อ ๔๑ รวมทั้งการพิจารณาสั่งการตามผลการสอบสวนที่เสร็จสิ้นแล้ว และให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาหรือสั่งการแทน ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกการคัดค้านนั้น ทั้งนี้ การสั่งยกการคัดค้านให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้พิจารณาการคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสิบห้าวันทำการตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณา

สำนวนการสอบสวนตามข้อ ๔๐ และข้อ ๔๑ รวมทั้งการพิจารณาสั่งการตามผลการสอบสวนที่เสร็จสิ้นแล้ว และให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นผู้ที่มีอำนาจพิจารณาหรือสั่งการแทน

การพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนหรือสั่งการตามผลการสอบสวนที่เสร็จสิ้นแล้วตามวรรคสี่และวรรคห้า ไม่กระทบถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๑๐ ในการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนต้องให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน เว้นแต่จะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎ ก.ก.ศ. นี้กำหนดต้องล่าช้าออกไป หรือปรากฏโดยสภาพเห็นได้ชัดว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้ รวมทั้งมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้

การอ้างพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเองหรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

ข้อ ๑๑ ในการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้าร่วมฟังการสอบสวนก็ได้ แต่จะให้ถ้อยคำหรือตอบคำถามแทนผู้ถูกกล่าวหา หรือเสนอความเห็นใดแก่คณะกรรมการสอบสวนไม่ได้

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

ข้อ ๑๓ ในการสอบสวน ถ้ามีการอ้างเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นพยาน ให้ถือเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นที่จะต้องอำนวยความสะดวก ให้ความคุ้มครองพยานจากการถูกคลื่นแกล้งหรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของพยานนั้น และประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อเป็นทนายแก้ต่างในกรณีที่ถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหรือคดีอาญา

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนในฐานะพยาน ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ในกรณีที่พยานมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน อำนวยความสะดวกและให้ความคุ้มครองแก่พยานผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างเหมาะสมตามควรแก่กรณี



## หมวด ๓

## อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหา โดยให้เริ่มการสอบสวนและดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ในการพิจารณาใช้ดุลพินิจจะต้องกระทำอย่างอิสระและเป็นกลาง โดยปราศจากอคติอย่างใด ๆ ต่อผู้ถูกกล่าวหา

ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็น รวมทั้งข้อเท็จจริงที่ได้จากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อประกอบการพิจารณา

ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้ง

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อที่จะ พิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา ในการนี้ ให้รวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) การแสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง
- (๒) รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของผู้ถูกกล่าวหา พยานบุคคลหรือพยาน ผู้เชี่ยวชาญ เว้นแต่กรณีที่เห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย หรือเพื่อประวิงเวลา
- (๓) ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากคู่กรณี พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ทั้งที่เป็นคุณและเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหา

(๔) ขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๕) ออกไปตรวจสถานที่

ข้อ ๑๖ เมื่อประธานกรรมการได้รับเรื่องตามข้อ ๕ (๒) แล้ว ให้ประธานกรรมการดำเนินการ ประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาวางแผนทางการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๑๗ การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การประชุมตามข้อ ๒๔ และ ข้อ ๓๘ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการสอบสวนทั้งหมด

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการสอบสวนที่มาประชุมเลือกกรรมการสอบสวนคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

การนัดประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการสอบสวนทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันทำการ เว้นแต่กรรมการสอบสวนนั้นจะได้ทราบการนัดในที่ประชุมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งประธานกรรมการจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นได้

การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบก่อนสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่คำขอหรือคำชี้แจงมีข้อบกพร่องหรือมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือผิดพลาด อันเห็นได้ชัดว่าเกิดจากความไม่รู้ หรือความเลินเล่อของผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา หรือพยาน แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการสอบสวนแนะนำให้บุคคลดังกล่าวแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนเห็นว่าตนมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อพิจารณาว่าจะให้ผู้นั้นเป็นกรรมการสอบสวนตามคำสั่งต่อไปอีกหรือไม่

#### หมวด ๔

#### วิธีการสอบสวน

ข้อ ๒๐ การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการประชุมตามข้อ ๑๖ โดยแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้อำนาจตาม (๑) แล้วเสร็จ

(๓) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๒) แล้วเสร็จ

(๔) รวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้าง ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๓) แล้วเสร็จ

(๕) ประชุมพิจารณาลงมติและทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๔) แล้วเสร็จ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ได้ ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

การสอบสวนเรื่องใดที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อรายงานให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เพื่อมีมติให้เร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. กำหนด ตามเหตุผลและความจำเป็น

ข้อ ๒๑ การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ให้นำขั้นตอนการสอบสวนตามข้อ ๒๐ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็นแต่ไม่เกินสามสิบวัน และเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จต่อไป

ข้อ ๒๒ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น จะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้

เมื่อมีการอ้างพยานหลักฐานใดในการพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนอ่านหรือส่งต้นฉบับหรือพยานหลักฐานนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาตรวจดู ถ้าผู้ถูกกล่าวหาต้องการสำเนาให้คณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่เห็นสมควร

คณะกรรมการสอบสวนอาจขอให้พยานผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นมาให้ความเห็นหรือทำความเข้าใจเป็นหนังสือประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๒๓ เมื่อได้พิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหาและวางแนวทางการสอบสวนตามข้อ ๑๖ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหาามาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร ในการนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง และแจ้งด้วยว่าผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ตามข้อ ๒๔

การแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งเฉพาะพฤติการณ์เท่าที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาและตามพยานหลักฐาน โดยไม่ต้องแจ้งกรณีและมาตรการความผิด ทั้งนี้ ให้ทำเป็นบันทึกสองฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับโดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่า ได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่า การกระทำตามที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวเป็นความผิดวินัยกรณีใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพ ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาโดยละเอียด จะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามิได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วน ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วดำเนินการตามข้อ ๒๔ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหา มา แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อของผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ ให้ทำบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ เป็นสามฉบับเพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้อำนาจดำเนินการดังกล่าว หากไม่ได้รับแบบ สว. ๒ คืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาแล้ว และให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามวรรคห้าต่อไป

ข้อ ๒๔ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๓ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และถ้าเห็นว่ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ก็ให้มีความเห็นยุติเรื่อง แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ โดยอนุโลม

ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหา มาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา โดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ โดยคำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน ทั้งนี้ การแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาเท่าที่มีตามที่ปรากฏไว้ในสำนวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แม้พยานหลักฐานจะฟังได้เพียงว่าเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามวรรคสอง ให้ทำบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยทำเป็นสองฉบับมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และ

เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้ เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงภายในเวลาอันสมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการบอกกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบ หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึก ซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง นัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้ ให้ทำบันทึกซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้นำดำเนินการดังกล่าว หากไม่ได้รับแบบ สว. ๓ คืนหรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาขอให้ถ้อยคำ ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๓๙ โดยมีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๒๕ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๒๔ เสร็จแล้ว ก่อนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๙ ถ้าคณะกรรมการสอบสวน

เห็นว่า จำเป็นจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการได้ ถ้าพยานหลักฐานที่ได้เพิ่มเติมมานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้เฉพาะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหา นั้น ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ยื่นคำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้ว มีสิทธิยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติม หรือขอให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ หากคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามิเหตุผลอันสมควรก็ให้รับไว้พิจารณาต่อไป

เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาคนใหม่ตามข้อ ๓๗ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงต่อบุคคลดังกล่าวก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้รับคำชี้แจงนั้นรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๒๗ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะสอบสวนได้

ข้อ ๒๘ ก่อนเริ่มสอบปากคำพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ในการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็ก ให้สอบสวนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีข้าราชการครูที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วมในการสอบปากคำนั้นด้วย หากผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กตั้งรังเกียจข้าราชการครูดังกล่าวข้างต้นให้เปลี่ยนตัวบุคคลนั้น

ในกรณีผู้เสียหายหรือพยานเป็นคนหูหนวกหรือเป็นใบ้ หรือทั้งหูหนวกและเป็นใบ้ หรือมีความพิการทางกาย หรือไม่เข้าใจภาษาไทยและจำเป็นต้องใช้ล่าม ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดหาล่ามที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ให้แก่บุคคลดังกล่าว

ข้อ ๒๙ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนกระทำหรือจัดให้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการใด ๆ เพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ หรือกระทำให้ท้อใจ หรือใช้กลอุบายอื่นเพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อยคำซึ่งอยากจะให้ด้วยความเต็มใจในเรื่องที่ถูกกล่าวหา นั้น

ข้อ ๓๐ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน และห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน เว้นแต่ทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลตามข้อ ๒๘ วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้บันทึกถ้อยคำซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๔ หรือแบบ สว. ๕ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ ถ้ามีการแก้ไข ทักท้วง หรือเพิ่มเติม ก็ให้แก้ไขให้ถูกต้อง หรือมิฉะนั้นก็ให้บันทึกไว้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้เข้าร่วมฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สอบสวน และผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้กรรมการสอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วยถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้าให้กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้บุคคลหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม และให้กรรมการสอบสวนผู้ร่วมสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตอกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้เข้าร่วมฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สอบสวนไม่ยอมลงลายมือชื่อไว้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น และให้กรรมการสอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พยานไม่มาหรือมาแต่ไม่ให้อ่านถ้อยคำ หรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๑๔ วรรคสาม และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๑๕

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การสอบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ จะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๑๔ วรรคสาม และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๑๕



ข้อ ๓๒ ในกรณีที่จะต้องสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ประธานกรรมการจะรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารหน่วยงานการศึกษา ในท้องที่นั้นสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานแทนก็ได้ โดยกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะต้องสอบสวนไปให้ ในกรณีเช่นนี้ให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาที่ได้รับมอบหมายเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่เห็นสมควรอย่างน้อยอีกสองคน มาร่วมเป็นคณะทำการสอบสวน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะทำการสอบสวนมีฐานะเป็นคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ และให้นำข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่รายงาน ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้ทำการสอบสวน หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้อื่นว่ามีส่วนร่วมในการกระทำการในเรื่องที่ทำการสอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นความผิดกรณีอื่นตามที่รายงาน ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้สอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้

ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสำนวนการสอบสวนเดิมรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนใหม่หรือบันทึกให้ปรากฏด้วยว่านำพยานหลักฐานใดจากสำนวนการสอบสวนเดิม มาประกอบการพิจารณาในสำนวนการสอบสวนใหม่ด้วย

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด ในเรื่องที่ยุ้่นย่อความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ และผู้บังคับบัญชาเห็นว่า การสอบสวนเรื่องนั้นมิใช่เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนผู้นั้นตามมาตรา ๕๘ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้ ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๘ จะนำสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๑ มาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ให้นำข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๗ ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ และให้ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อดำเนินการตามข้อ ๔๐ ต่อไป ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่มีอำนาจตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ ด้วย

## หมวด ๕

## การทำรายงานการสอบสวน

ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ประชุมเพื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวน โดยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง ทั้งข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของการกระทำ ข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิงวินิจฉัย ข้อพิจารณา และข้อเสนอในการใช้ดุลพินิจ

ในการพิจารณาลงมติ ให้ประธานกรรมการตามกรรมการสอบสวนทีละคน เพื่อให้ออกความเห็นทุกคนในทุกประเด็นที่พิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ก็ให้ระบุด้วยว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และสมควรได้รับโทษสถานใด

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัย หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิดวินัย ก็ให้มีความเห็นยุติเรื่อง

(๓) ผู้ถูกกล่าวหาห่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ หรือไม่อย่างไร

(๔) ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะรับฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามมาตรา ๑๑๒ หรือไม่ อย่างไร ก็ให้มีความเห็นไปตามนั้น

ข้อ ๓๙ เมื่อได้ประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ ๓๘ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำรายงานการสอบสวนซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๖ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หากกรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสอบสวน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสอบสวนด้วย

รายงานการสอบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญและพยานหลักฐาน ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวนพยานตามข้อ ๓๐ วรรคหก และข้อ ๓๑ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่ผิดให้เสนอความเห็นยุติเรื่อง ถ้าผิดให้ระบุว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และสมควรได้รับโทษสถานใด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ หรือไม่ อย่างไร หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะรับฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ และสมควรให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๒ หรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งขอสนับสนุนการใช้ดุลพินิจ

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งสารบาญต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ

#### หมวด ๖

#### การพิจารณาสั่งสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๔๐ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ แล้วดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดหรือไม่มีเหตุที่จะให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๒ สมควรยุติเรื่อง หรือกระทำความผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวนการสอบสวน

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ ให้ผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสำนวนการสอบสวนดังกล่าว หากเห็นว่ามิเหตุตามที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นมา ให้ผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๑๑๑

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกซึ่งจะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ (๑) หรือ (๒) หรือเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑๒ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตราดังกล่าวดำเนินการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน

การสอบสวน และให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณาให้แล้วเสร็จและมีมติโดยเร็ว และให้ผู้มีอำนาจสั่งการตามมติภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มติดังกล่าว

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ให้กำหนดประเด็นพร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิม เพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้ หรือผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมเห็นเป็นการสมควรจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้นทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้นำข้อ ๓ และข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ส่งพยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติม ไปให้ผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมโดยจัดทำความเห็นเฉพาะที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมประกอบไปด้วยก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสามแล้ว ให้นำข้อ ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๒ การพิจารณาพยานหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ให้พิจารณาจากพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน และต้องเป็นพยานหลักฐานที่ได้สรุปแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วเท่านั้น

#### หมวด ๗

#### การสอบสวนที่มีขอบและบทพร้อม

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๓ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไปเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสอบสวน มีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ วรรคสอง ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง

ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามกรณีดังกล่าวใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๔๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบ ข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงหรือนัดมาให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจง ให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๔ ด้วย

ในกรณีที่การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนแตกต่างจากข้อกล่าวหาที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนนั้น ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้หลงข้อต่อสู้โดยได้แก้ข้อกล่าวหาในความคิดนั้นแล้วซึ่งไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ถือว่าการสอบสวนและพิจารณานั้นใช้ได้ และให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ตามบทมาตราหรือกรณีความผิดที่ถูกต้อง

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก.ค.ศ. นี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ และข้อ ๔๕ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสอบสวนตอนนั้นมีสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

หมวด ๘  
การนับระยะเวลา

ข้อ ๔๗ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.ค.ศ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับวันต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๘ การดำเนินการสอบสวนก่อนที่กฎ ก.ค.ศ. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาสั่งการของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๑๐๔ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.ค.ศ. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

วิจิตร ศรีสอาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยนั้น ต้องดำเนินการสอบสวนการสอบสวนพิจารณาโดยมิชักช้า มีความยุติธรรม และคุ้มครองสิทธิแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ถูกกล่าวหาหรือเป็นผู้เสียหาย ตลอดจนพยานที่ให้ถ้อยคำในการสอบสวน อันจะทำให้กระบวนการสอบสวนได้ความจริงและมีความยุติธรรม ประกอบกับมาตรา ๕๘ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า การสอบสวนพิจารณาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้





กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการ  
กรณีไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล

พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๑๑๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาจากผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นเป็นหลัก และให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้

ข้อ ๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๗๒ แล้ว เห็นว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีผลการปฏิบัติราชการในระดับที่ต้องให้ได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ก็ให้แจ้งผู้นั้นทราบเกี่ยวกับผลการประเมินพร้อมทั้งกำหนดให้ผู้นั้นเข้ารับการพัฒนาปรับปรุงตนเอง โดยให้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ให้ผู้บังคับบัญชาจัดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นทำค้ำประกันในการพัฒนาปรับปรุงตนเองโดยกำหนดเป้าหมายในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการให้ชัดเจน เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการครั้งต่อไป

การประเมินผลการปฏิบัติราชการและการพัฒนาปรับปรุงตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีระยะเวลาไม่เกินสามรอบการประเมิน

ในกรณีที่ผู้ถูกประเมินเห็นว่าการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้บังคับบัญชา มีความไม่เป็นธรรมอาจทำคำคัดค้านยื่นต่อผู้บังคับบัญชารวมไว้กับผลการประเมินเพื่อเป็นหลักฐานได้

ข้อ ๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามคำมั่นในการพัฒนาปรับปรุงตนเองตามข้อ ๒ แล้ว ปรากฏว่าผู้นั้นไม่ผ่านการประเมินในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการตามคำมั่นในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ให้รายงานผลการประเมินดังกล่าวต่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓

เมื่อได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ อาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้รับการประเมินประสงค์จะออกจากราชการ ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการ

(๒) สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการพัฒนาปรับปรุงตนเองอีกครั้งหนึ่ง โดยทำคำมั่นในการพัฒนาปรับปรุงตนเองเป็นครั้งที่สอง หรือ

(๓) สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการ

เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีคำสั่งตาม (๑) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เห็นว่าคำสั่งดังกล่าว ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมและมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. มีมติ

ข้อ ๔ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้ว และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีคำสั่งหรือปฏิบัติตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. มีมติแล้ว ให้แจ้งคำสั่งหรือการปฏิบัติดังกล่าว ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นทราบ

ข้อ ๕ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามกฎหมาย ก.ค.ศ. นี้ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

ชินวรณ์ บุญยเกียรติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๑๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้



## กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๔) มาตรา ๑๐๓ วรรคห้า และมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนกรณีรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา และกรณีถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้

ข้อ ๒ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๙๘ วรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า มาตรา ๑๐๐ วรรคหก และผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๔ แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๓ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจ และผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ พิจารณาเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ

(๒) ผู้นั้นมีพฤติกรรมที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินสิบห้าวันแล้ว

(๔) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวน หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุด ได้รับความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๔ การสั่งพักราชการตามข้อ ๓ ให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เว้นแต่กรณีที่ถูกสั่งพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ร้องทุกข์คำสั่งพักราชการและผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้น และสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นเนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการยังไม่แล้วเสร็จ และผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมการดองใจ ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้

ข้อ ๕ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ถ้าภายในสามสิบวันนับแต่วันที่หน่วยงานการศึกษาของผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่ ได้รับหนังสือแจ้งการพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และผู้บังคับบัญชาหน่วยงานการศึกษานั้น พิจารณาเห็นว่า ผู้นั้นไม่เหมาะสมที่จะเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ หรือผู้นั้นมีความเหมาะสม แต่ไม่อาจเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นได้ หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ไม่อนุมัติ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นพักราชการ

ข้อ ๖ การสั่งพักราชการตามข้อ ๕ ให้สั่งพักตลอดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา เว้นแต่กรณีที่ผู้ถูกสั่งพักราชการเนื่องจากเหตุถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ร้องทุกข์ คำสั่งพักราชการและผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้นและสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนกำหนดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เนื่องจากมีตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานการศึกษาพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการอาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนกำหนดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้

ข้อ ๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญาหลายคดี เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้น พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้น มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีกเว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

ข้อ ๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีเหตุพักราชการตามข้อ ๓ และพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามข้อ ๕ ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้น มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ หรือมีกรณีถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

ข้อ ๙ การสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ห้ามมิให้สั่งย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการหรือจะถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในเรื่องนั้นให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่ เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้อง ให้สั่งพักหรือสั่งให้ออกตั้งแต่วันที่พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

ข้อ ๑๐ คำสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตลอดจนกรณีและเหตุที่สั่งให้พักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เมื่อได้มีคำสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบพร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งให้ด้วยโดยพลัน

ในกรณีที่ผู้ถูกพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง แต่ได้มีการแจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้นั้น รวมทั้งทำบันทึกลงวัน เดือน ปี เวลาและสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันที่ผู้นั้นได้รับทราบคำสั่ง

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง แต่ได้มีการแจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้นั้น ณ ที่อยู่ของผู้นั้น ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้นั้นเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่งส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้นั้นได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังมิได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับทราบคำสั่งให้พักราชการหรือคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นแล้ว

ข้อ ๑๑ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการ และผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ พิจารณาเห็นว่า การสอบสวนพิจารณา หรือการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๓ นั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

ข้อ ๑๒ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๕ เป็นเวลาเกินหนึ่งปี ผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ อาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

ข้อ ๑๓ ให้นำความในข้อ ๔ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับกับการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการไว้แล้ว หากผู้มีอำนาจตามข้อ ๒ พิจารณาเห็นว่า มีเหตุตามข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนอีกชั้นหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่จะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อ ๑๔ ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

ข้อ ๑๖ การสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๑๗ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นประการใดแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ หรือมาตรา ๑๓๔ แล้วแต่กรณี

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ แล้วแต่กรณี ในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิมหรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะ แล้วให้ผู้นั้นบังคับบัญชาดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือมาตรา ๑๓๔ แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการได้เนื่องจากผู้ถูกสั่งพักราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ซึ่งจะต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น แล้วแต่กรณี ก็ให้ผู้นั้นบังคับบัญชาสั่งดโทษตามมาตรา ๑๐๒ โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และสำหรับผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้ผู้นั้นบังคับบัญชาสั่งดโทษตามมาตรา ๑๐๒ แล้วสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ ในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิมหรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะ

(๖) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการได้เนื่องจากผู้ถูกสั่งพักราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ซึ่งจะต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น แล้วแต่กรณี ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และสำหรับผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๗) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ



ข้อ ๑๘ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อ ๕ หรือข้อ ๑๒ ถ้าภายหลังปรากฏผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นประการใด หรือพ้นกำหนดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นไม่เป็นผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการแล้วแต่กรณี ในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิมหรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะ

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นยังคงเป็นผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต่อไปและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้เป็นไปตามข้อ ๕ หรือข้อ ๑๒ แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าพ้นกำหนดเวลาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแล้ว และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นไม่เป็นผู้ถูกพักใช้หรือพ้นกำหนดเวลาถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแล้ว และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการได้ เนื่องจากผู้ถูกสั่งพักราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ซึ่งจะต้องพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น แล้วแต่กรณี ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สำหรับกรณีผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นไม่เป็นผู้ถูกพักใช้ หรือพ้นกำหนดเวลาถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแล้ว แต่มีกรณีต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ข้อ ๑๙ คำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ ต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ ตำแหน่ง และวิทยฐานะของผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือผู้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ ตลอดจนกรณีและเหตุที่สั่งดังกล่าว โดยให้มีสาระสำคัญตามแบบ พ. ๑ พ. ๒ พ. ๓ พ. ๔ หรือ พ. ๕ แล้วแต่กรณี  
ท้ายกฎ ก.ค.ศ. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)  
ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพักราชการ

ด้วย (นาย,นาง,นางสาว) ..... ข้าราชการครู  
และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....โรงเรียน/  
หน่วยงานการศึกษา .....สังกัด .....  
ตำแหน่งเลขที่ ..... รับเงินเดือนในอันดับ ..... ชั้น ..... บาท มีกรณี  
..... (ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูก  
ตั้งคณะกรรมการสอบสวน/ถูกฟ้องในคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา/ถูกพักใช้  
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา) ในเรื่อง  
.....  
.....  
และมีเหตุให้พักราชการ ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการ  
ไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... คือ .....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ / มาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติ  
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว  
ข้อ .... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... พักราชการ  
ทั้งนี้ ตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป  
สั่ง ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

- หมายเหตุ
๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือวิทยฐานะ (ถ้ามี)
  ๒. ให้ระบุเรื่องที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา
  ๓. การระบุเหตุการณ์พักราชการตามกฎหมาย ก.ค.ศ. นี้ ถ้ามีหลายเหตุให้ระบุทุกเหตุ
  ๔. ข้อความใดหากไม่ใช่ให้ตัดออก

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)  
ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการไว้ก่อน

ด้วย (นาย,นาง,นางสาว) ..... ข้าราชการครู  
และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่ง/วิทยฐานะ..... โรงเรียน/  
หน่วยงานการศึกษา สังกัด .....

ตำแหน่งเลขที่ ..... รับเงินเดือนในอันดับ ..... ชั้น ..... บาท มีกรณี  
..... (ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้ง  
คณะกรรมการสอบสวน/ถูกฟ้องในคดีอาญา/ต้องการว่ากระทำคามผิดอาญา ) ในเรื่อง  
.....

และมีเหตุให้พักราชการ ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการ  
ไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... คือ .....

และได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การสอบสวนพิจารณา หรือการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้สั่งพักราชการนั้น  
จะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว เนื่องจาก ..... (ระบุเหตุผลให้  
ชัดเจน)..... /ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นเวลาเกินกว่าหนึ่งปี

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓/มาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติ  
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว  
ข้อ .... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว) ..... ออกจากราชการไว้ก่อน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

หมายเหตุ ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือวิทยฐานะ  
(ถ้ามี)

๒. ให้ระบุเรื่องที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องการว่ากระทำคามผิด  
อาญา หรือถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเกินหนึ่งปี

๓. การระบุเหตุการณ์พิภราชการตามกฎ ก.ค.ศ. นี้ ถ้ามีหลายเหตุให้ระบุทุกเหตุ
๔. สำหรับกรณีการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาให้ระบุเหตุผลที่อาจทำให้เห็นได้ว่าการสอบสวนพิจารณาหรือการพิจารณาคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว
๕. ข้อความใดหากไม่ใช่ให้ตัดออก

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)

ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ตามคำสั่ง ..... (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง) .....  
ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... พ.ศ. .... สั่งให้ (นาย,นาง,นางสาว)  
..... ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ  
..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา .....  
..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่..... รับเงินเดือนใน  
อันดับ ..... ชั้น ..... บาท พักราชการ/ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันที่ .....  
เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า (นาย,นาง,นางสาว) .....  
..... มิได้กระทำความผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น  
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ  
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่ง  
พักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว)  
..... กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/กลับเข้ารับราชการในตำแหน่ง/  
วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา .....  
สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ ..... โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ  
..... ชั้น ..... บาท  
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ..... เป็นต้นไป  
สั่ง ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

- หมายเหตุ ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือวิทยฐานะ (ถ้ามี)  
๒. ข้อความใดหากไม่ใช่ให้ตัดออก

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)

ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ตามคำสั่ง ..... (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง) .....  
ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... พ.ศ. .... สั่งให้ (นาย,นาง,นางสาว)  
..... ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ  
..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา .....  
..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ .....  
รับเงินเดือนในอันดับ ..... ชั้น ..... บาท พักราชการ/ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันที่  
..... เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า (นาย,นาง,นางสาว) .....  
..... กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น  
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ  
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่ง  
พักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว)  
..... กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/  
กลับเข้ารับราชการในตำแหน่ง/วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา  
..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ .....  
โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ ..... ชั้น ..... บาท  
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ..... เป็นต้นไป  
สั่ง ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

- หมายเหตุ ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือ  
วิทยฐานะ (ถ้ามี)
๒. ข้อความใดหากไม่ใช่ให้ตัดออก

(การสั่งกลับกรณีไม่เป็นผู้ถูกพักใช้/พ้นกำหนดเวลาถูกพักใช้)

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)

ที่ ...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ตามคำสั่ง ..... (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง) .....  
ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... พ.ศ. .... สั่งให้ (นาย,นาง,นางสาว)  
..... ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ  
..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา .....  
..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ .....  
รับเงินเดือนในอันดับ ..... ชั้น ..... บาท พักราชการ/ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันที่  
..... เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาปรากฏว่า (นาย,นาง,นางสาว) .....  
..... (มิได้เป็นผู้ถูกพักใช้)/หรือพ้นกำหนดเวลาถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ  
และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ..... จึงให้ (นาย,นาง,นางสาว)  
..... กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/กลับเข้ารับราชการ  
ในตำแหน่ง/วิทยฐานะ ..... โรงเรียน/หน่วยงานการศึกษา  
..... สังกัด ..... ตำแหน่งเลขที่ .....  
โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ ..... ชั้น ..... บาท  
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ..... เป็นต้นไป  
สั่ง ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

(.....ตำแหน่ง.....)

หมายเหตุ ๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง หรือ  
วิทยฐานะ (ถ้ามี)

๒. ข้อความใดหากไม่ใช่ให้ตัดออก

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๐๓ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. และมาตรา ๑๑๙ บัญญัติให้ภายใต้บังคับหมวด ๗ และหมวด ๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อาจถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ซึ่งได้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้





กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎ ก.ค.ศ. นี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา” หมายความว่ารวมถึง อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม หรือปลัดกระทรวงอื่นที่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ ไม่รวมถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. นี้

ข้อ ๓ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยเป็นวันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัย แต่ได้มีการแจ้งคำสั่งลงโทษทางวินัยให้ผู้ถูกลงโทษทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัยให้ผู้ถูกลงโทษ รวมทั้ง

ทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แข็งแรง และลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันที่ผู้ถูกลงโทษได้รับแจ้งคำสั่ง

ในกรณีที่ไม้อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยได้โดยตรง แต่ได้มีการแจ้งเป็นหนังสือโดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัยไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษทางวินัยฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้รับแจ้งคำสั่งแล้ว

ข้อ ๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้ผู้ถูกลงโทษได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าผู้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ตามวรรคสอง หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. โดยตรงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อ่านหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดร่างงาน การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ ส่วนการขอตรวจหรือคัดบันทึก ถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยของข้าราชการ ตลอดจน เหตุผลและความจำเป็นเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป

ข้อ ๖ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการ หรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- (๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์
- (๔) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ
- (๕) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหา

การคัดค้านอนุกรรมการ หรือกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ ถ้าอนุกรรมการหรือกรรมการดังกล่าวมิได้ขอถอนตัวให้อนุกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่นอกจากอนุกรรมการหรือกรรมการผู้ถูกคัดค้านพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งอนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นทราบ และมีให้ร่วมพิจารณาอุทธรณ์ เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่า การให้อนุกรรมการ หรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะให้อนุกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้

ข้อ ๗ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของนายกรัฐมนตรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามมติของ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และให้ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๘ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของนายกรัฐมนตรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวงหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งตั้งตามมติของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนของปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขานุการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าอธิการบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๕ การอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขานุการ ก.ค.ศ. และยื่นที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้ โดยให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานหรือส่วนราชการที่ทำหน้าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือเลขานุการ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ทำหนังสืออุทธรณ์มาขึ้นเอง ให้ผู้รับออกใบรับประทับตรารับและลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานในวันที่ได้รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ อุตสาหกรรมที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุตสาหกรรมที่ถูกต้องในสาระสำคัญตามข้อ ๔ และข้อ ๕ และได้อุตสาหกรรมภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๓

ในกรณีที่มีปัญหาว่าอุตสาหกรรมรายใดเป็นอุตสาหกรรมที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. มีมติไม่รับอุตสาหกรรมคำสั่งลงโทษไว้พิจารณา ให้เป็นที่สุดและแจ้งมตินั้นพร้อมสิทธิในการฟ้องศาลปกครองให้ผู้อุตสาหกรรมทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ ผู้อุตสาหกรรมจะขออนุญาตอุตสาหกรรมก่อนที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยอุตสาหกรรมเสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ.

เมื่อได้ขออนุญาตแล้ว การพิจารณาอุตสาหกรรมให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการอื่น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้อุตสาหกรรมได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดนั้น

ในกรณีที่ผู้อุตสาหกรรมได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการอื่น หลังจากที่ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสังกัดเดิมไว้แล้ว และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สังกัดเดิมนั้นยังมีได้มีมติตามข้อ ๑๔ ให้ส่งเรื่องอุตสาหกรรมและเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑๓ ไปให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป

ในกรณีที่ผู้อุตสาหกรรมได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการอื่น หลังจาก ที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสังกัดเดิมได้มีมติตามข้อ ๑๔ แล้ว แต่ผู้บังคับบัญชายังมีได้สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น ให้ส่งเรื่องอุตสาหกรรมและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งรายงานการประชุมและมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไปให้ผู้บังคับบัญชาใหม่เป็นผู้สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น

ข้อ ๑๓ การพิจารณาอุตสาหกรรมคำสั่งลงโทษทางวินัย ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาจากสำนวนการสืบสวนหรือการพิจารณาในเบื้องต้นตามมาตรา ๕๕ และสำนวนการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๕๖ หรือสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ ตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้ฟังข้อเท็จจริงตามนั้น และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใดๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ

ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะให้แจ้งการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ส่งลงโทษหรือเพิ่มโทษทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงด้วยตนเองหรือมอบหมายเป็นหนังสือให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ส่งลงโทษหรือเพิ่มโทษหรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ได้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. เห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. หรือคณะกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคสี่ เห็นสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่หรือเขตพื้นที่การศึกษานั้นทำการสอบสวนแทนได้

การสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้ผู้สอบสวนเดิมหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานซึ่งอยู่ต่างท้องที่หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการตามวรรคสี่และวรรคห้า ในเรื่องเกี่ยวกับกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง หรือกรณีกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๕๘ วรรคหก หรือมาตรา ๑๑๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ เมื่อ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงที่อุทธรณ์ตามข้อ ๓ (๒) หรือ (๓) หรือตามข้อ ๘ (๒) หรือ (๓) แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติให้ยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรลดโทษ ให้มีมติให้สั่งลดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีมติให้ยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๘) ในกรณีที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. หรือเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง แล้ว ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

(๙) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีกรณีที่เหมาะสมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) มาตรา ๑๑๑ หรือมาตรา ๑๑๒ ให้มีมติให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๑๐) ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (๒) หรือ (๕) มิได้ หรือถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตายจะมีมติตาม (๗) หรือ (๘) มิได้

ในกรณีที่มิผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความคิดที่ได้กระทำร่วมกัน และเป็นความผิดในเรื่องเดียวกันโดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

ข้อ ๑๕ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ได้มีมติตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้สั่งตามข้อ ๑๕ แล้ว ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้ เว้นแต่ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งเพิ่มโทษเป็นโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามข้อ ๑๔ (๘) หรือสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๑๔ (๕) ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ ได้อีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๑๗ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ในกรณีที่อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ตามข้อ ๗ (๑) และข้อ ๘ (๑) ให้นำข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใด ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้ และให้แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบพร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และให้แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบเป็นหนังสือ หรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ค.ศ. โดยเร็ว



ข้อ ๑๘ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.ค.ศ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

วิจิตร ศรีสอาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้



## กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๔) และมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ออกกฎ ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๒ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีอำนาจสั่งลงโทษได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน

ข้อ ๓ ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า อธิการบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ศึกษาธิการภาคหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ศึกษาธิการจังหวัดหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีอำนาจสั่งลงโทษได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน

(๓) ลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละสองหรือร้อยละสี่ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

ข้อ ๔ การส่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ถ้าจำนวนเงินเดือนที่จะต้องตัดหรือลด มีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเศษทิ้ง

ข้อ ๕ ในระหว่างที่ ก.ค.ศ. ยังมิได้ปรับอัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อให้เข้าสู่อัตรา ตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง ให้ผู้มีอำนาจส่งลงโทษตามข้อ ๒ หรือข้อ ๓ แล้วแต่กรณี มีอำนาจ ส่งลงโทษลดเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการปรับอัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวเข้าสู่อัตราตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ปรับเปลี่ยน โครงสร้างบัญชีเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จากเดิมซึ่งเป็นแบบ “ขั้นเงินเดือน” มาเป็น “บัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง” ประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้แก้ไขคำว่า “ขั้นเงินเดือน” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นคำว่า “เงินเดือน” ทุกแห่ง และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค โดยมีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค และให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยมีศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สมควรปรับปรุง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อให้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุง อัตราลงโทษตัดเงินเดือนและลดเงินเดือนเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้

# ด่วนที่สุด

ที่ กค 0406.5/ว. 122



กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๒๖ พฤศจิกายน 2552

เรื่อง วิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด

เรียน ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขานุการ อธิการบดี ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค 0526.5/ว 4 ลงวันที่ 11 มกราคม 2542

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หนังสือสัญญาการใช้เงินคืน (แบบ ชงค.)
  2. หนังสือสัญญาค้ำประกัน (แบบ คปก.)

ตามหนังสือที่อ้างถึงกระทรวงการคลังได้กำหนดเรื่อง การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยแล้วออกจากราชการ โดยกรณียังไม่ถึงที่สุด โดยกำหนดให้ข้าราชการดังกล่าวต้องทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินไว้กับส่วนราชการเจ้าสังกัดตามวิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด นั้น

โดยที่ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบบางฉบับซึ่งมีผลทำให้วิธีปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวไม่สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่สมควรที่จะกำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัย หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญและเพื่อให้การจ่ายบำเหน็จบำนาญไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงให้ยกเลิกเรื่อง การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยแล้วออกจากราชการ โดยกรณียังไม่ถึงที่สุด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค 0526.5/ว 4 ลงวันที่ 11 มกราคม 2542 และกำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ดังนี้

1. ให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ หรือมีกรณีถูกข่มขู่ความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว หรือมีกรณีที่อาจถูกดำเนินกิจการทางวินัยได้ตามกฎหมายเฉพาะอื่นใด และออกจากราชการ โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญ

ด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยระเบียบของข้าราชการประเภทนั้น ๆ หรือระเบียบลูกจ้างประจำมิได้บัญญัติหรือกำหนดให้ผู้มีอำนาจสามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวต่อไปได้ภายหลังจากที่ผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว

## 2. การประกันด้วยบุคคล

(1) กรณีเป็นบุคคลธรรมดา ผู้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำนิติกรรมได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่เรียกชื่ออย่างอื่นของหน่วยงานในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ จำนวนไม่เกินสองคน ซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ หรือได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำรวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญมาค้ำประกัน

(2) ในกรณีที่ไม่สามารถหาบุคคลซึ่งประกอบอาชีพตาม (1) มาค้ำประกันได้ ให้หาบุคคลซึ่งประกอบอาชีพอื่นไม่เกินสองคน ที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญ หรือได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำรวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญมาค้ำประกันก็ได้

(3) กรณีเป็นนิติบุคคล จะต้องเป็นนิติบุคคลซึ่งตราสารจัดตั้งหรือข้อบังคับของนิติบุคคลนั้น กำหนดให้สามารถค้ำประกันการชำระหนี้ได้ด้วย เช่น ธนาคาร บริษัทจำกัด บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นต้น

(4) การประกันด้วยบุคคลจะต้องทำสัญญาค้ำประกันภายในวงเงินบำเหน็จปกติที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำจะได้รับ แต่ในกรณีที่ขอรับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนให้ทำสัญญาค้ำประกันภายในวงเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำจะได้รับภายในระยะเวลา 3 ปี

## 3. การประกันด้วยทรัพย์สินให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีประกันด้วยสิ่งหาริมทรัพย์ให้คำนวณตามราคาประเมินการเสียภาษีของทางราชการ ซึ่งจะต้องมีราคาไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ 2 (4)

(2) กรณีประกันด้วยสิ่งหาริมทรัพย์ จะต้องเป็นสิ่งหาริมทรัพย์ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ให้จดทะเบียนเฉพาะการ และมีราคาประเมินตามที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดในวันที่จดทะเบียนไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ 2 (4)

(3) กรณีประกันด้วยหลักทรัพย์อื่น เช่น ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตั๋วเงิน หุ้น หรือหุ้นกู้ ซึ่งมีราคาไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ 2 (4) ให้ดำเนินการตามวิธีการตามกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ กำหนดไว้

4. ภายในระยะเวลา 3 เดือนก่อนครบกำหนด 3 ปีนับแต่วันทำสัญญา หากการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุดให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำเฉพาะผู้รับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนมาดำเนินการทำประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินตามวิธีปฏิบัติของหนังสือฉบับนี้ต่อไปอีก เพื่อที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวได้รับบำนาญ หรือบำเหน็จรายเดือน ต่อเนื่องต่อไปได้ และให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดเร่งดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

5. เมื่อการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญถึงที่สุดว่าเป็นประการใดแล้ว ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบโดยด่วน พร้อมแนบหลักฐานในการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดไปด้วย

6. หากการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าข้าราชการหรือลูกจ้างประจำมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้การประกันที่ทำได้ระงับไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่หากการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าข้าราชการหรือลูกจ้างประจำไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดเรียกเงินบำเหน็จบำนาญคืนจากข้าราชการหรือลูกจ้างประจำดังกล่าว หากไม่สามารถเรียกเงินคืนได้ก็ให้บังคับชำระหนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนำเงินส่งคลังตามระเบียบของทางราชการต่อไป

7. สำหรับข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่ทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค 0526.5/ว 4 ลงวันที่ 11 มกราคม 2542 ไว้แล้วก่อนการกำหนดวิธีปฏิบัตินี้ ให้การประกันดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป ส่วนกรณีข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่ได้รับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนที่ต้องมาดำเนินการทำประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินต่อไปอีกเพราะการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุดภายในระยะเวลา 3 ปี ก็ให้ดำเนินการตามข้อ 4 ของวิธีปฏิบัตินี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายณรัช ชัยชูสร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิมาภิเษกการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมาย

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบด้านเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ

โทรศัพท์ 0-2273-9607

โทรสาร 0-2618-4830



หนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

เขียนที่.....(๑)  
วันที่..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....(๒) อายุ.....ปี ผู้ให้สัญญา  
อยู่บ้านเลขที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....  
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ก่อนออกจากราชการ  
ดำรงตำแหน่ง..... สำนัก/ส่วน/กอง..... กรม.....  
กระทรวง..... ผู้ยื่นเรื่องราวขอรับ.....(๓)

ได้ทำหนังสือสัญญาให้ไว้กับ.....(๔) ผู้รับสัญญาดังมีข้อความต่อไปนี้  
ข้อ ๑ ตามที่ข้าพเจ้าได้ยื่นเรื่องขอรับเงิน.....(๓) และ  
กรมบัญชีกลางได้สั่งจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าพเจ้าตามหนังสือ.....(๕)  
ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... เป็นเงินบำเหน็จปกติ.....บาท.....สตางค์  
หรือเป็นเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน.....เดือนละ.....บาท.....สตางค์ และเมื่อคำนวณ  
เงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนภายในระยะเวลา ๓ ปี เป็นเงิน.....บาท.....สตางค์

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ข้าพเจ้าได้รับเงิน.....(๓) ไปโดยไม่มีสิทธิ  
ข้าพเจ้ายินยอมคืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิให้แก่ทางราชการภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ข้าพเจ้าได้รับแจ้ง  
จากทางราชการ

ข้อ ๒ หากข้าพเจ้าไม่คืนเงินให้แก่ทางราชการภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอมให้  
ทางราชการเรียกเงินดังกล่าวคืนรวมทั้งค่าเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการเรียกเงินดังกล่าวคืนด้วย

ข้อ ๓ เพื่อเป็นการประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการดังนี้ (๖)

๓.๑ ข้าพเจ้าได้นำทรัพย์สินของข้าพเจ้ามาเป็นประกันการชำระหนี้ ดังทรัพย์สินที่ระบุไว้  
ต่อไปนี้

- (๑) .....
- (๒) .....
- (๓) .....

และข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะไม่ก่อให้เกิดการรอนสิทธิ หรือภาระผูกพันแก่ทรัพย์สินดังกล่าว

๓.๒ ข้าพเจ้าได้นำ .....(๗) มาเป็นผู้ค้ำประกัน  
การปฏิบัติตามสัญญานี้ โดยได้ทำหนังสือสัญญาค้ำประกันไว้ต่อ..... (๘)  
ตามหนังสือสัญญาค้ำประกันลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อ ๔ ถ้าข้าพเจ้าได้รับเงิน.....(๓) ไปโดยไม่มีสิทธิ  
เมื่อ.....(๔) ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะนำเงินไปชำระให้  
ตามระยะเวลาในข้อ ๑ ถ้าข้าพเจ้าไม่นำเงินไปชำระให้ตามระยะเวลาในข้อ ๑ ข้าพเจ้ายอมให้  
.....(๕) ดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินตามข้อ ๓.๑ ได้ตามประมวล  
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในการแจ้งเรื่องใดๆ แก่ข้าพเจ้านั้น หาก.....(๕) มีหนังสือถึงข้าพเจ้า  
ตามที่อยู่ระบุไว้ในสัญญานี้ ให้ถือว่าข้าพเจ้าได้รับทราบเรื่องนั้นๆ แล้ว

ข้อ ๕ เมื่อ.....(๕) ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้  
ตามข้อ ๔ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้จัดสรรชำระหนี้ของข้าพเจ้าจนครบ ถ้ามีเงินเหลือ  
.....(๕) จะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบเพื่อมารับเงินดังกล่าว หากข้าพเจ้าไม่มารับเงิน  
ที่เหลือภายในเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมให้เงินที่เหลือตกเป็นของแผ่นดิน

ถ้า.....(๕) ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ไม่ครบตามจำนวน  
ที่ข้าพเจ้าได้รับ.....(๓) ไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอมชำระเงินจำนวนที่ขาดอยู่  
ให้ครบถ้วนทันทีเมื่อได้รับแจ้งจาก.....(๕)

ข้อ ๖ .....(๔) โดย.....(๘)  
ตำแหน่ง..... เป็นผู้แทนดำเนินการทำประกันด้วยทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓.๑  
กับ.....(๒) ถูกต้องแล้ว โดยได้เก็บรักษาหลักฐานการประกันไว้ที่แผนก/ฝ่าย  
.....สำนัก/ส่วน/กอง.....กรม.....  
กระทรวง.....จังหวัด.....

หากปรากฏว่าข้าพเจ้าได้خذใช้หนี้ตามสัญญาถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือในกรณีที่ข้าพเจ้า  
ไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามสัญญานี้.....(๔) ยินยอมให้ข้าพเจ้าไถ่ถอน  
การประกันหนี้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ข้าพเจ้ายื่นคำขอ

สัญญานับนี้ทำขึ้นสองฉบับข้อความตรงกัน เก็บรักษาไว้ที่.....(๔)  
หนึ่งฉบับ และเก็บไว้ที่ข้าพเจ้าหนึ่งฉบับ ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความในหนังสือสัญญานี้ดีแล้วจึงได้  
ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....(๒) ผู้ให้สัญญา  
(.....)

ลงชื่อ.....สามี/ภริยาผู้ให้ความยินยอม  
(.....)

ลงชื่อ.....(๘) ผู้รับสัญญา  
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน  
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน  
(.....)

#### หมายเหตุ

- (๑) กระทรวง ทบวง กรม เจ้าสังกัด หรือจังหวัด
- (๒) ชื่อผู้ทำสัญญาพร้อมทั้งรายละเอียด
- (๓) บำเหน็จปกติ บำนาญ บำเหน็จรายเดือน
- (๔) ส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล หรือจังหวัด
- (๕) หนังสือส่งจ่าย บำเหน็จ บำนาญ
- (๖) กรณีผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญนำทรัพย์สินมาเป็นประกันให้กรอกรายละเอียดตามข้อ ๓.๑ หากนำบุคคลมาประกันให้กรอกรายละเอียดเฉพาะข้อ ๓.๒ โดยไม่ต้องกรอกรายละเอียดในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖
- (๗) ชื่อผู้ค้ำประกัน
- (๘) หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

หนังสือสัญญาค้ำประกัน

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า..... (1) อายุ ..... ปี อาชีพ .....  
ตำแหน่ง.....สังกัด.....อัตราเงินเดือน  
.....บาท อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....  
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....  
จังหวัด.....ขอทำหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้ต่อ

(2) เพื่อเป็นหลักฐานดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ตามที่..... (3) ได้ขอรับ..... (4)  
โดยทำหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน ฉบับลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....ไว้ต่อ  
..... (2) เพื่อประกันการขอรับเงิน.....(4)

ข้าพเจ้ายินยอมค้ำประกันอย่างลูกหนี้ร่วมภายในวงเงิน.....บาท (5)

ข้อ 2 ข้าพเจ้าทราบข้อผูกพันตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน ของ  
.....(3) โดยตลอดแล้ว ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกัน  
การปฏิบัติตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนนั้นทุกประการ

ข้อ 3 หาก..... (3) ไม่ปฏิบัติตามสัญญาไม่ว่าข้อหนึ่ง  
ข้อใด และ..... (2) ได้แจ้งความนั้นให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมรับผิดชำระหนี้รวมทั้ง  
ค่าเสียหายต่างๆ จากนี้ดังกล่าวแทน.....(3) ภายในวงเงินค้ำประกันทันที  
โดยมีพักใช้สิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา 688, 689, และ 690 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์  
แต่ประการใด

ข้อ 4 ในกรณีที่.....(2) ยอมผ่อนเวลาหรือผ่อนผัน  
การปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนให้แก่.....(3) ในทุกกรณี  
ถือว่าข้าพเจ้าตกลงในการผ่อนเวลาหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น ๆ ด้วย โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้  
ข้าพเจ้าทราบ

ข้อ 5 ข้าพเจ้ายอมผูกพันว่า ข้าพเจ้าไม่หลุดพ้นจากความรับผิดตามสัญญานั้นจนกว่ามูลหนี้  
ตามสัญญาการใช้เงินคืนจะระงับสิ้นไป และจะไม่เพิกถอนการค้ำประกันตลอดระยะเวลาที่  
.....(3) ต้องรับผิดชอบอยู่ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

ข้อ 6 หาก.....(3) ตกเป็นบุคคลล้มละลาย  
หรือตาย หรือกลายเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือสาบสูญ หรือไปเสียจากถิ่นที่อยู่โดยมิได้  
แจ้งให้.....(2) ทราบ หรือด้วยเหตุอื่นใด อันทำให้  
.....(3) ไม่สามารถชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนได้  
ข้าพเจ้ายินยอมให้.....(2) เรียกเรื่องเงินทั้งหมดที่  
.....(3) ค้างชำระจากข้าพเจ้าได้ทันที

หนังสือสัญญาค้ำประกันฉบับนี้ทำไว้ ณ วันที่ระบุข้างต้น และข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียด  
เข้าใจดีแล้วจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน  
(.....)

ลงชื่อ.....สามี/ภริยาผู้ให้ความยินยอม  
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน  
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน  
(.....)

**หมายเหตุ**

- (1) ชื่อผู้ค้ำประกัน
- (2) สวณราชการเจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล หรือจังหวัด
- (3) ชื่อผู้ขอรับบำเหน็จ/บำนาญ
- (4) ประเภทของเงินที่ขอรับ (บำเหน็จปกติ / บำนาญ / บำเหน็จรายเดือน)
- (5) จำนวนเงินที่ค้ำประกันซึ่งจะต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินบำเหน็จ หรือจำนวนเงินบำนาญ หรือบำเหน็จรายเดือน ถ้าเป็นจำนวนเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนให้คำนวณภายในระยะเวลา 3 ปี

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๔๗



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การพิจารณาการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ

เรียน กระทรวง กรม ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และเอกอัครราชทูตแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒  
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๘๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

เรื่อง การพิจารณาการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการและคณะกรรมการ  
ข้าราชการตามกฎหมายต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า ในกรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยโดยปลอมลายมือชื่อของ  
ผู้อื่นไปหาประโยชน์ ให้ถือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ  
และต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวง กรม ตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีที่ล้ำสมัย  
ไม่สอดคล้องกับกฎหมายและสมควรยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไข ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น  
(ดูรายละเอียดได้ที่ [www.cabinet.thaigov.go.th](http://www.cabinet.thaigov.go.th))

กระทรวงศึกษาธิการแจ้งว่า เห็นควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เนื่องจาก  
การกำหนดระดับการลงโทษไม่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน  
พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว  
มาตรา ๑๐๐ ได้กำหนดโทษทางวินัยไว้ ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน  
ปลดออก และไล่ออก ประกอบกับมาตรา ๑๐๔ กำหนดให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยอย่าง  
ร้ายแรง คือ ปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี และถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน  
จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ดังนั้น จึงควรปรับปรุง  
มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็น “ให้ส่วนราชการและคณะกรรมการข้าราชการตามกฎหมาย  
ต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า ในกรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยโดยปลอมลายมือชื่อของผู้อื่นไปหาประโยชน์ ให้ถือ  
เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและลงโทษอย่างน้อยปลดออกจากราชการ” ซึ่งสำนักงาน ก.พ. พิจารณา  
แล้วเห็นชอบด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการ  
คณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ)  
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๔๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

# ด่วนที่สุด

ที่ นร 0205/ว 31



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

25 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง มาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

เรียน กระทรวง ทบวง กรม

ด้วยสำนักงาน ก.พ. ได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาหลักการมาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ดังนี้

1. ให้ถือว่า การให้ข้อมูล หรือการเป็นพยาน หรือการส่งเอกสารหลักฐานเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
2. ผู้บังคับบัญชาจะต้องไม่กลั่นแกล้งในทางใด ๆ ต่อข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน
3. ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ความคุ้มครองแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน โดยมีให้ถูกกลั่นแกล้งหรือข่มขู่จากผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และขอความร่วมมือหรือประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อเป็นนายแก้ต่างในกรณีที่ถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหรืออาญา
4. ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานที่เป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการได้
5. คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาสามารถชักคู่พินิจเพื่อกันบุคคลผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดไว้เป็นพยาน หรือลดหย่อนผ่อนโทษได้ตามเหตุและผลของเรื่อง
6. ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานสามารถร้องขอความเป็นธรรมต่อ ก.พ. ได้เมื่อถูกกลั่นแกล้งอันเป็นผลจากการให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน
7. ให้ข้าราชการทุกประเภทถือปฏิบัติตามมาตรการนี้ และองค์การกลางบริหารบุคคลสำหรับข้าราชการแต่ละประเภทอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อให้กระบวนการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ เกิดความเป็นธรรมและเหมาะสมตามควรแก่กรณีต่อไป

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2542 ลงมติเห็นชอบมาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ทั้ง 7 ข้อ และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ขอได้แจ้งให้รัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ



(นายวิชฌ ใครื่องาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2800391

โทรสาร 2810627

12 เมษายน 2511

เรื่อง การลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยกรณีทุจริตในการสอบ

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยสำนักงาน ก.พ. รายงานว่า ได้พิจารณารายงานการลงโทษข้าราชการของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แล้วปรากฏว่ามีข้าราชการจำนวนไม่น้อยกระทำผิดวินัยโดยทุจริตในการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นสูงขึ้น แต่ส่วนมากผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษเพียงลดขั้นเงินเดือนเท่านั้น ซึ่ง ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่า การที่ข้าราชการกระทำการทุจริตในการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นสูงขึ้นนี้เป็นเรื่องร้ายแรงที่ทำความเสียหายแก่หลักการของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ประสงค์จะจัดสรรให้ได้ข้าราชการที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความประพฤติดีไว้ใช้ราชการเป็นอย่างยิ่งและเห็นว่า การที่ข้าราชการทุจริตในการสอบนี้ แม้การกระทำจะไม่สำเร็จเพียงพยายามทุจริต แต่ถูกจับได้เสียก่อนก็ตาม ถือได้แล้วว่าเป็นการกระทำผิดวินัย ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 84 (ซ) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2497 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2499 พึงได้รับโทษในสถานหนัก ตามมาตรา 84 มาตรา 87 หรือมาตรา 90 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2497 ซึ่งได้กำหนดโทษไว้ควรที่ทางราชการจะได้ปราบปรามให้เด็ดขาด และเรื่องนี้ ก.พ. ได้เคยมีมติขอให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ กวดขันควบคุมเกี่ยวกับการสอบให้เคร่งครัด และถ้าปรากฏว่ามีการทุจริตในการสอบควรลงโทษในสถานหนักมาครั้งหนึ่งแล้ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. 1/2502 ลงวันที่ 10 มกราคม 2502 แต่ไม่สู้จะได้ผล ก.พ. จึงเห็นว่าเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในเรื่องนี้ หากคณะรัฐมนตรีจะได้พิจารณามีมติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ กำชับข้าราชการในสังกัดให้สังวรในเรื่องการทุจริตในการสอบ และถ้าข้าราชการผู้ใดทุจริตหรือพยายามทุจริตในการสอบ ก็ให้ลงโทษในสถานหนักแล้ว ก็จะเป็นทางยับยั้งการทุจริตในเรื่องนี้ให้น้อยลงได้ทางหนึ่ง จึงเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา



คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2511 ลงมติให้กระทรวง  
กรมต่าง ๆ กำชับผู้บังคับบัญชาให้ลงโทษแก่ข้าราชการที่กระทำผิดวินัยกรณีทุจริตในการสอบ  
ในสถานหนัก

จึงขอยืนยันมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

นายมนูญ บริสุทธิ์

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี



ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กท. ๑๐๓๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องราว  
ร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรมและจังหวัด)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษ  
ข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวยื่นเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ที่ยกเลิก  
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๘.๓/๕๑๒๕  
ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑  
๓. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๓๐๕.๒/๕๘๐ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑  
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๒๕๖๕  
ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๐

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับระเบียบการสอบสวนเรื่องราวยื่นเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่า  
กระทำผิดวินัยและการรับพิจารณาบัตรสนเท่ห์ จำนวน 2 ฉบับ และคำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสอบสวน  
เรื่องราวยื่นเรียนกล่าวโทษข้าราชการ จำนวน ๑ ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรี  
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราว  
ร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมานานแล้ว สมควรนำมติคณะรัฐมนตรีและ  
คำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมารวบรวม ปรับปรุงแก้ไขและยกฐานะเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้  
ใหม่ ให้มีความสมบูรณ์อยู่ในฉบับเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอน  
การปฏิบัติที่ละเอียดชัดเจน สะดวกในการอ้างอิงและเหมาะสมในการถือปฏิบัติ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึง  
ได้นำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวยื่นเรียน  
กล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าว มากำหนดขึ้นใหม่  
ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ.และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อ  
ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว  
เห็นสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าว โดยพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีและ

คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียน กล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

๒. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องเรียนหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราว ฯ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับ หลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร

๔. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินการคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

๕. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้องและพยานอย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น

๖. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก และความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ลงมติว่า

๑. อนุมัติให้ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรี เรื่อง การสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง ระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ เรื่อง บัตรสนเท่ห์ ทั้ง ๓ ฉบับ

๒. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ โดยปรับปรุงข้อ ๕ เป็นว่า "ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้

ข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น” และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๒๘๐-๑๔๔๕

โทรสาร ๒๘๐-๑๔๔๖ , ๒๘๒-๔๐๔๕

ที่ นร 0205/ว 234



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

24 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอบปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี  
เรียน กระทรวง ทบวง กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ นว 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ปกปิด ที่ นร 0709.2/ป 1044  
ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดทางวินัย  
อย่างร้ายแรง มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2503  
เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา  
ความละเอียดครบถ้วนตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2536 อนุมัติตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ดังนี้

1. ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2503 เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการ  
ผู้กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี ดังนี้

1.1 ปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนจากความว่า "ละทิ้งหน้าที่ราชการ  
ไปเลยเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร" เป็น "ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน  
เป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย"

1.2 การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการ  
ตามข้อ 1.1 เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่  
ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

2. สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงใน 2 ฐานความผิดดังกล่าวตามมาตรา  
67 วรรคสาม และมาตรา 75 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518  
หรือตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนหน้านั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ  
พลเรือน พ.ศ. 2535 มีบทเฉพาะกาลมาตรา 138 ให้ลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ  
พลเรือนที่ใช้อยู่ขณะกระทำผิด ก็ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2503 ต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัด  
ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)  
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองประมวลและติดตามผลมติคณะรัฐมนตรี  
โทร. 2827193 โทรสาร 2824045

23 ธ.ค. 2536

# ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๒๐๖.๙/ว ๒



สำนักงาน ก.ค.ศ.

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง การสอบสวนปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็ก

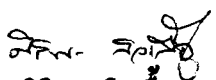
เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดี เลขาธิการ อธิการบดี ผู้อำนวยการ

ด้วย ก.ค.ศ. ได้ตรวจพบว่า ส่วนงานการสอบสวนคดีที่นำปากคำของผู้เสียหายหรือพยาน ซึ่งเป็นเด็กมาใช้ในการพิจารณาลงโทษ โดยไม่มีข้าราชการครูที่เป็นกลางและเชื่อถือได้และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วมในการสอบปากคำนั้นด้วยเป็นการสอบสวนที่มีชอบและบกพร่อง ตามข้อ ๒๘ วรรคสอง และข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามกฎหมายที่จำต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากละเลยมิได้ ดำเนินการตามบทกฎหมายดังกล่าวย่อมส่งผลให้การสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กเสียไป ทำให้ไม่สามารถนำถ้อยคำของผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กมาใช้รับฟังเพื่อพิจารณาลงโทษ ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยได้

ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วมีมติให้แจ้งส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษาหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยให้ยึดถือแนวปฏิบัติในการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็ก จำต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๘ วรรคสอง โดยเคร่งครัด และในกรณีที่ผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องทุกระดับ (ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่ การศึกษา อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ.) ตรวจพบว่าเป็นการสอบสวนที่มีชอบและบกพร่อง ก็สามารถสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กใหม่ ให้ถูกต้องโดยเร็วได้ ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง (๒) ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษาในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

  
(นางศิริพร กิจเกื้อกูล)

เลขาธิการ ก.ค.ศ.

ภารกิจกฎหมาย อุตสาหกรรม และร้องทุกข์

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๓๓๕๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๙



ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๕

สำนักงาน ก.ค.ศ.

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

เรียน ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดี อธิการบดีสถาบันการพลศึกษา ผู้อำนวยการสำนัก  
บริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน ผู้อำนวยการ  
สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗  
มาตรา ๑๙ (๑๒) กำหนดให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจและหน้าที่ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย  
ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาและกรมต่าง ๆ ที่มี  
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดมีความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย  
ตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของ  
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ถูกต้องตรงกัน จึงขอชักซ้อมความเข้าใจใน  
เรื่องการรายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

๑. ตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออก  
จากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้การรายงาน  
การดำเนินการทางวินัยทั้งวินัยร้ายแรงและวินัยไม่ร้ายแรงสิ้นสุดที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา  
หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เว้นแต่ กรณีที่เป็นการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ที่คณะกรรมการ  
สอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งสองฝ่ายเห็นว่าเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง  
กรณีเช่นนี้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจสั่งลงโทษด้วย  
อำนาจของตนเอง เมื่อสั่งลงโทษหรือสั่งอย่างใดแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ  
อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง และต้องรายงาน ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่ อ.ก.ค.ศ.  
เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มีมติเห็นชอบ

๒. การรายงานการดำเนินการทางวินัยตามระเบียบนี้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับรายงานมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ พิจารณาและตรวจสอบการดำเนินการและการสั่งลงโทษหรือการสั่งการใด ๆ ของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นว่าการดำเนินการถูกต้องหรือไม่ การใช้ดุลพินิจเหมาะสมหรือไม่ รวมถึงกรณีที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเสนอโทษที่เกินอำนาจของตนเอง ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานมีอำนาจใช้ดุลพินิจพิจารณาและสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับกรณีความผิดซึ่งอาจเป็นโทษตามที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเสนอหรือไม่ก็ได้

ในการตรวจสอบการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งลงโทษ หากเห็นว่าการสอบสวนไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายก็มีอำนาจดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องได้ และมีอำนาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงโทษหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งได้ตามความเหมาะสม เว้นแต่ กรณีที่เป็นการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หากเห็นว่าการดำเนินการสอบสวนถูกต้องแล้วผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องนำเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา โดยไม่สามารถวินิจฉัยสั่งการเป็นอย่างอื่นได้ ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยอาจตั้งข้อสังเกตประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ



(นายประเสริฐ งามพันธุ์)

เลขาธิการ ก.ค.ศ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๓๓๕๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๙





ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๗

สำนักงาน ก.ค.ศ.

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเล่นการพนัน  
เรียน ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดี อธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ  
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษา  
นอกโรงเรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖

ด้วย ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการป้องกัน ยับยั้งมิให้ข้าราชการครูและ  
บุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยกรณีเล่นการพนัน ตามมาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่ง  
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่บัญญัติว่าข้าราชการครู  
และบุคลากรทางการศึกษาที่เล่นการพนันเป็นอาชญากรรมมีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงมีมติ  
ให้กวดขันในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่อ้างถึงซึ่งได้วางแนวทางการลงโทษ  
ข้าราชการเล่นการพนัน ไว้ดังนี้

๑. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่นการพนันควร  
ลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

๒. การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางราชการ

๒.๑ กรณีเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าของพนักงานซึ่งมี  
หน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าของหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงาน  
อื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ใน  
ข้อ ๑

๒.๒ กรณีเล่นการพนันโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมี  
หน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงาน  
อื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์  
ในข้อ ๑ ก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
ในสังกัดเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายประเสริฐ งามพันธุ์)

เลขาธิการ ก.ค.ศ.

กลุ่มวินัยและนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๓๓๕๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐๒๘๓๙



กองตรวจสอบและทะเบียนประวัติ.....
รับที่..... 1070
วันที่..... 25 มี.ค. 2558
เวลา.....

## บันทึกข้อความ


ส่วนราชการ สำนักงาน ก.ค.ศ. กลุ่มวินัยและนิติการ โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๓๓๕๘  
 ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/๑๓๗๖ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง หนังสือชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
 เล่นการพนัน

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบและทะเบียนประวัติ

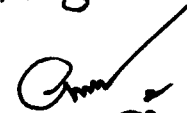
ด้วยสำนักงาน ก.ค.ศ.ได้ออกหนังสือเวียนชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษ  
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเล่นการพนัน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.  
 ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๗ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ ดังรายละเอียดที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

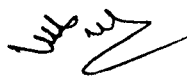
  
 (นางวงจันทร์ ชิวชาดาวิรุจน์)  
 ผู้อำนวยการกลุ่มวินัยและนิติการ

เรียน ผู้บริหารกลุ่มตรวจสอบฯ

เพื่อโปรดทราบหนังสือชักข้อความเข้าใจ  
 เกี่ยวกับมาตรการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
 เล่นการพนัน ทั้งนี้กรณีให้รู้แก่ฝ่ายที่ตนต่อไป

  
 (นางนุ่น นุ่น / นุ่น นุ่น)  
 หัวหน้ากลุ่มวินัยและนิติการ

- กน
- กอ ๑๖๕ / กน
- สก. ๑๖๖๐๐
- ๑๖๖๕๕

  
 ๒๖.๑.๕๐

ที่ ศธ ๐๒๐๖.๙/ว ๑๑



สำนักงาน ก.ค.ศ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การลดโทษลดขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากร  
ทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดี เลขาธิการ อธิการบดี ผู้อำนวยการ

ด้วย ก.ค.ศ. ได้พิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากร  
ทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ  
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่ง ก.ค.ศ. ได้พิจารณาความผิดแล้ว เห็นควรกำหนดโทษ  
ที่เหมาะสมแก่ความผิดของข้าราชการผู้นั้นคือ โทษลดขั้นเงินเดือน แต่เนื่องจากตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๑  
ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่นำมาใช้บังคับกับตำแหน่งบุคลากร  
ทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) โดยอนุโลมมีผลใช้บังคับเป็นต้นมา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น  
ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ไม่มีขั้นเงินเดือน การจะใช้วิธีดำเนินการเพื่อลงโทษหรือวิธีการบังคับโทษ  
ด้วยการลดขั้นเงินเดือนแก่ข้าราชการผู้นั้น จึงไม่อาจกระทำได้ ก.ค.ศ. จึงเปลี่ยนแปลงการลงโทษ  
จากโทษลดขั้นเงินเดือน เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๓ เดือน ซึ่งใกล้เคียงกับโทษลดขั้นเงินเดือน  
และมีวิธีดำเนินการเพื่อลงโทษหรือวิธีการบังคับโทษชัดเจน ทั้งยังเป็นคุณกับข้าราชการผู้นั้นด้วย

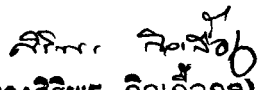
สำนักงาน ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว  
ของส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย จึงขอแจ้งเวียน  
แนวปฏิบัติในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ได้ดำเนินการกำหนดโทษลดขั้นเงินเดือนข้าราชการ  
ซึ่งดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู  
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ใดไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นวันที่  
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่นำมาใช้บังคับกับตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น  
ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) โดยอนุโลมมีผลใช้บังคับ โดยมีได้กำหนดให้มีระบบขั้นเงินเดือน ก็ให้ผู้บังคับบัญชา

/ผู้มีอำนาจ...

ผู้มีอำนาจตามกฎหมายสามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงการลงโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๓ เดือน ซึ่งใกล้เคียงกับโทษลดขั้นเงินเดือน และมีวิธีดำเนินการเพื่อลงโทษหรือวิธีการบังคับโทษชัดเจน ตามที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับกำหนดไว้ โดยไม่จำเป็นต้องนำเสนอ ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษาในสังกัดทราบและ  
ถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

  
(นางศิริพร กิจเกื้อกุล)  
เลขาธิการ ก.ค.ศ.

ภารกิจการกฎหมาย อุทธรณ์ และร้องทุกข์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๑๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๓๓๕๘



ที่ ศธ ๐๒๐๖.๘/ว ๑๘

สำนักงาน ก.ค.ศ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดี เลขาธิการ ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน

๒. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษลดเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ว่าง

ตามที่ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๘/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งต่อมา ก.ค.ศ. ได้พิจารณามิมีมติวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นและกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวในหลายกรณี นั้น

สำนักงาน ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในช่วงของความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ของส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา หรือบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอแจ้งเวียนแนวปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษลดเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ว่าง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษาในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพินิจศักดิ์ สุวรรณรังค์)

เลขาธิการ ก.ค.ศ.

การกิจกฎหมาย อุทธรณ์ และร้องทุกข์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๓๓๕๘

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน

อาศัยอำนาจตามข้อ ๒๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ประกอบมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และมติ ก.ค.ศ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน ดังต่อไปนี้

**ประเด็นที่หนึ่ง** การดำเนินการและการรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรณีผู้บังคับบัญชาได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ

**๑. การดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้**

๑.๑ กรณีที่การสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมายต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

๑.๒ กรณีที่มีการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จไปแล้ว ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ ให้ถือว่าการสอบสวนหรือการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยนั้นแล้วแต่กรณีเป็นอันใช้ได้

๑.๓ กรณีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อสอบสวนแล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยเดิม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๔๓, ๔๔, ๔๕ และ ๔๖ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยเดิมส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) พิจารณาสั่งสำนวนตามข้อ ๔๐ ของกฎ ก.ค.ศ. ข้างต้น ต่อไปดังนี้

๑.๓.๑ กรณีผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) และคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ควรยุติเรื่องหรืองดโทษ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป หากเห็นว่า เป็นกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงควรสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) ส่งเรื่องให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยเดิม สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน แล้วส่งเรื่องหรือสำนวนให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) เพื่อรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

๑.๓.๒ กรณีผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) หรือคณะกรรมการสอบสวน หรือทั้งผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) และคณะกรรมการสอบสวน เห็นว่า เป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) มีความเห็นเรื่องโทษว่าสมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ แล้วเสนอเรื่องให้ กศจ. พิจารณามีมติ และเมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) สั่งลงโทษหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

๑.๔ กรณีการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง เมื่อสอบสวนทางวินัยแล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ควรยุติเรื่องหรืองดโทษ (ตามมาตรา ๔๙) ให้ผู้สั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป หากเห็นว่าเป็นกรณีกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงควรสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

## ๒. การรายงานการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

### ๒.๑ การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

๒.๑.๑ กรณีตามข้อ ๑.๓ ๑ เมื่อศึกษาธิการจังหวัดสั่งยุติโทษหรืองดโทษแล้ว หรือเมื่อผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเดิม ได้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน และส่งเรื่องหรือสำนวนให้ศึกษาธิการจังหวัดแล้ว ให้ศึกษาธิการจังหวัดนำเสนอ กศจ. พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย เมื่อ กศจ. พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น แล้วรายงาน ก.ค.ศ. ต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๒))

๒.๑.๒ กรณีตามข้อ ๑.๓.๒ เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) ได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ กศจ. แล้ว ให้รายงาน ก.ค.ศ. ต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๒))

๒.๒ การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ โดยสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษ หรือสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน แล้วแต่กรณี แล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๒.๑ กรณีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้รายงานผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยังศึกษาธิการจังหวัดเพื่อตรวจสอบสำนวนแล้วนำเสนอความเห็นให้ กศจ. พิจารณา เมื่อ กศจ. พิจารณามีมติประการใด และได้มีการดำเนินการตามมติดังกล่าวแล้ว ให้ศึกษาธิการจังหวัดรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อหัวหน้าส่วนราชการ (สพฐ.) พิจารณาต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๑))

๒.๒.๒ กรณีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้รายงานไปยังศึกษาธิการจังหวัดเพื่อตรวจสอบสำนวนแล้วนำเสนอความเห็นให้ กศจ. พิจารณา เมื่อ กศจ. พิจารณามีมติประการใด และได้มีการดำเนินการตามมติดังกล่าวแล้ว ให้ศึกษาธิการจังหวัดรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อหัวหน้าส่วนราชการ (สพฐ.) พิจารณาต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๑))

๒.๓ กรณีเรื่องรายงานการดำเนินการทางวินัยที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของ กศจ. เมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการหรือส่งไปตามมตินั้น

**ประเด็นที่สอง** การดำเนินการและการรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตั้งแต่วันที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับแล้ว

### ๑. การดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป หากผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดไปแล้ว ให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวแล้วรายงานข้อมูล



พร้อมเอกสารหลักฐานให้ศึกษาธิการจังหวัดเพื่อพิจารณาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป

### ๑.๒ กรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑.๒.๑ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง โดยการสอบสวนให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ และเมื่อสอบสวนแล้วเสร็จให้ดำเนินการดังนี้

(๑) หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) และคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ควรยุติเรื่องหรืองดโทษ (ตามมาตรา ๙๙) ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป หากเห็นว่าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงควรสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) ส่งเรื่องให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณีสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วส่งเรื่องหรือสำนวนให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) เพื่อรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

(๒) หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) หรือคณะกรรมการสอบสวน หรือทั้งผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) และคณะกรรมการสอบสวน เห็นว่าเป็นกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) มีความเห็นเรื่องโทษว่าสมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ แล้วเสนอเรื่องให้ กศจ. พิจารณามีมติตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ (๒) และเมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) สั่งลงโทษหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

๑.๒.๒ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยการสอบสวนให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ และเมื่อสอบสวนแล้วเสร็จให้ดำเนินการดังนี้

(๑) หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) และคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ควรยุติเรื่องหรืองดโทษ (ตามมาตรา ๙๙) ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป หากเห็นว่าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงควรสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

(๒) หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) หรือคณะกรรมการสอบสวน หรือทั้งผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) และคณะกรรมการสอบสวน เห็นว่าเป็นกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) มีความเห็นเรื่องโทษว่าสมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ แล้วเสนอเรื่องให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณามีมติตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ (๒) และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. ตั้ง มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) สั่งลงโทษหรือดำเนินการให้ยื่นไปตามมตินั้น แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

### ๑.๓ กรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

๑ ๓.๑ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บังคับบัญชา (ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) เป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง (ตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง) เมื่อสอบสวนแล้วเสร็จ ให้เสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ควรยุติเรื่องหรืองดโทษ (ตามมาตรา ๔๙) ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งยุติเรื่องหรืองดโทษ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป หากเห็นว่าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ควรสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

๑ ๓.๒ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้บังคับบัญชา (ศึกษาธิการจังหวัด) เป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง(ตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง) เมื่อสอบสวนแล้วเสร็จ ให้เสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) เห็นว่า ควรยุติเรื่องหรืองดโทษ (ตามมาตรา ๔๙) ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) ส่งยุติเรื่องหรืองดโทษ แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป หากเห็นว่าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงควรสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ขณะที่ในช่วงเปลี่ยนผ่าน ซึ่งกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙ ยังไม่ได้กำหนดอำนาจในการสั่งลงโทษของศึกษาธิการจังหวัดไว้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นว่าจะควรลงโทษสถานใด ต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ไปพลางก่อน เมื่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการสั่งลงโทษแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยต่อไป

## ๒. การรายงานการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำเนินการดังนี้

### ๒.๑ การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

#### ๒.๑.๑ กรณีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) กรณีตามข้อ ๑ ๒.๑ (๑) เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) ส่งยุติโทษหรืองดโทษแล้ว หรือเมื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน และส่งเรื่องหรือสำนวนให้ศึกษาธิการจังหวัดแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) นำเสนอกศจ. พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย เมื่อ กศจ. พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) ดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น แล้วรายงาน ก.ค.ศ. ต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๒))

(๒) กรณีตามข้อ ๑.๒.๑ (๒) เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) ได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ กศจ. แล้วให้รายงาน ก.ค.ศ. ต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๒))

#### ๒.๑.๒ กรณีสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

(๑) กรณีตามข้อ ๑.๒.๒ (๑) เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) ส่งยุติโทษหรืองดโทษแล้ว หรือเมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน แล้วให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) ดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น แล้วรายงาน ก.ค.ศ. ต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๒))

(๒) กรณีตามข้อ ๑.๒.๒(๒) เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) ได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วให้รายงาน ก.ค.ศ. ต่อไป

## ๒.๒ การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

๒.๒.๑ กรณีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามข้อ ๑.๓.๑ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ โดยสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษ หรือสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน แล้วแต่กรณี แล้วให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้รายงานผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยังศึกษาธิการจังหวัดเพื่อตรวจสอบสำนวนแล้วนำเสนอความเห็นให้ กศจ. พิจารณา เมื่อ กศจ. พิจารณามีมติประการใดและได้มีการดำเนินการตามมตินั้นแล้ว ให้ศึกษาธิการจังหวัดรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อหัวหน้าส่วนราชการ (สพฐ.) พิจารณาต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๑))

(๒) กรณีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้รายงานไปยังศึกษาธิการจังหวัดเพื่อตรวจสอบสำนวนแล้วนำเสนอความเห็นให้ กศจ. พิจารณา เมื่อ กศจ. พิจารณามีมติประการใดและได้มีการดำเนินการตามมตินั้นแล้ว ให้ศึกษาธิการจังหวัดรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อหัวหน้าส่วนราชการ (สพฐ.) พิจารณาต่อไป (มาตรา ๑๐๔ (๑))

๒.๒.๒ กรณีสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามข้อ ๑.๓.๒ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ โดยสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษ หรือสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน แล้วแต่กรณี แล้วให้ดำเนินการดังนี้

(๑) เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (ศึกษาธิการจังหวัด) สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้วให้นำเสนอความเห็นให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น

(๒) เมื่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนแล้ว ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น

**ประเด็นที่สาม** กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดวินัยร้ายแรง ตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติว่าเมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง และวรรคสามแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษภายในสามสิบวัน ฯ ซึ่งผู้บังคับบัญชาไม่ต้องดำเนินการสอบสวนพิจารณาอีก แต่กระบวนการ

ในการสั่งลงโทษก็ยังคงดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดไว้

๑. กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับเรื่องจาก ป.ป.ช. ก็ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษารายงานพร้อมส่งเรื่องให้ศึกษาธิการจังหวัดพิจารณามีความเห็นว่าจะลงโทษสถานใด แล้วนำเสนอ ความเห็นต่อ กศจ. เพื่อพิจารณาโทษ เมื่อ กศจ. มีมติประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) ออกคำสั่งลงโทษหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น แล้วรายงาน ก.ค.ศ. พิจารณาต่อไป ตามมาตรา ๑๐๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หากศึกษาธิการจังหวัดได้รับเรื่องจาก ป.ป.ช. ก็ให้ศึกษาธิการจังหวัดรายงานพร้อมส่งเรื่องให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณามีความเห็นว่าจะลงโทษสถานใด แล้วนำเสนอความเห็นต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เพื่อพิจารณาโทษ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มีมติประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ (ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ) ออกคำสั่งลงโทษหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น แล้วรายงาน ก.ค.ศ. พิจารณาต่อไป ตามมาตรา ๑๐๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

### ประเด็นที่สี่ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

เมื่อมีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ดำเนินการดังนี้ :

#### ๑. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

##### ๑.๑ กรณีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑.๑ กรณีถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษแล้ว ให้อุทธรณ์ต่อ กศจ. ตามมาตรา ๑๒๑ และเมื่อ กศจ. พิจารณาอุทธรณ์แล้วมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจ ตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัด) สั่งการให้เป็นไปตามมติ กศจ. กรณีเช่นนี้ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

๑.๑.๒ กรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแล้วผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษ ไม่ร้ายแรงให้อุทธรณ์ต่อ กศจ. แต่หาก กศจ. มีการเพิ่มโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก ค ศ. ได้อีกชั้นหนึ่ง

๑.๒ กรณีสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษแล้ว ให้อุทธรณ์ คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง

๑.๒.๑ กรณีถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษแล้ว ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ตามมาตรา ๑๒๑ และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอุทธรณ์แล้ว มีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) สั่งการให้เป็นไปตามมติ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง กรณีเช่นนี้ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

๑.๒.๒ กรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแล้วผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษ ไม่ร้ายแรงให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แต่หาก อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มีการเพิ่มโทษเป็นปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก ค ศ. ได้อีกชั้นหนึ่ง

ถ้าผู้อุทธรณ์ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แล้ว ไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของ กศจ หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีปกครองต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน

๒. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ตามมาตรา ๑๒๒ เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณาอุทธรณ์แล้วมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ศึกษาธิการจังหวัดหรือ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี) สั่งการให้เป็นไปตามมติ ก.ค.ศ. แล้วแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ และผู้บังคับบัญชา ต้นสังกัดทราบ การพิจารณาของ ก.ค.ศ. เป็นที่สุด หากผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วย มีสิทธิฟ้องคดีปกครองต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ต่อศาลปกครองต่อไป

---

## แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษลดเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

---

อาศัยอำนาจตามข้อ ๒๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ประกอบมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และมติ ก.ค.ศ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษลดเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

“การส่งลงโทษลดเงินเดือนผู้ซึ่งมีกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับเป็นต้นไปนั้น ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙ มีอำนาจสั่งลงโทษลดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น”

---

**แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
ไปรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ว่าง**

ตามที่ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาวินิจฉัยปัญหาข้อหาหรือ เรื่องการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ว่าง ตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบ ข้อ ๙ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องการให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ว่าง ของส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา หรือบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอแจ้งแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวดังต่อไปนี้

“ตามที่มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ข้อ ๙ กำหนดมิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาใช้บังคับ กับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้บังคับกับกรณีที่ไม่ มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ จึงมีผลให้ไม่มีการรักษาราชการแทน ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาอีกต่อไป ไม่ว่าโดยผลของกฎหมายหรือโดยคำสั่งแต่งตั้ง แต่ให้ใช้บทบัญญัติ ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่งแทน ซึ่งบทบัญญัติ มาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติไว้ ในกรณีตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งใดว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถ ปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่งนั้นได้ โดยการสั่งให้ข้าราชการไปรักษาการในตำแหน่งแทนดังกล่าว ไม่มีผลทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งเดิมพ้นจากตำแหน่ง และผู้ไปรักษาราชการแทนนั้นไม่ขาดจากตำแหน่งเดิมเช่นกัน อีกทั้งตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค ของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ข้อ ๑๓ ได้กำหนดให้การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบ ของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ดังนั้น อำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงเป็นอำนาจของศึกษาธิการจังหวัด และไม่มีข้อจำกัดว่าต้องสั่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเฉพาะในโรงเรียนเดียวกันนั้นดังเช่นบทบัญญัติเรื่องการรักษาราชการแทน ที่ใช้บังคับอยู่แต่เดิมอีกต่อไป ด้วยเหตุดังกล่าว เมื่อไม่มีการรักษาราชการแทนโดยผลของกฎหมายอีกต่อไป ดังนั้น เพื่อความต่อเนื่องในการบริหารราชการในสถานศึกษา ศึกษาธิการจังหวัดจึงต้องออกคำสั่งใหม่ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในจังหวัด ทั้งนี้ โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องต้องสั่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาเฉพาะในสถานศึกษาเดียวกันเท่านั้น และกรณีไม่มีผลเป็นการสั่งให้พ้นหรือตัดขาดจากตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่เดิมของผู้ดำรงตำแหน่งและของผู้ไปรักษาการในตำแหน่งแทนแล้วแต่กรณีแต่อย่างใด”

6 ตุลาคม 2509

เรื่อง การสอบสวนพิจารณาโทษข้าราชการ

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร 0905/ว 4 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2509

ตามหนังสือที่อ้างถึง ก.พ. ได้ลงมติให้เวียนกระทรวงทบวงกรมว่า การสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือน ในกรณีที่มีการกระทำเข้าลักษณะเป็นความผิดอาญานั้น กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนได้กำหนดอำนาจหน้าที่และวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากการดำเนินคดีอาญาอยู่แล้ว การสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยจึงไม่จำเป็นที่จะต้องรอฟังผลทางคดีอาญาให้เรื่องล่าช้า นั้น

บัดนี้ มีส่วนราชการบางแห่งหรือมาว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งไม่ลงโทษข้าราชการผู้ต้องหว่ากระทำผิดวินัยไปแล้ว โดยเห็นว่าหลักฐานไม่พอที่จะลงโทษได้แต่ภายหลังศาลได้พิพากษาลงโทษข้าราชการผู้นั้นในทางอาญาในกรณีที่ต้องหา นั้น แต่ให้รอการลงโทษไว้ จะปฏิบัติอย่างไร เรื่องนี้ ก.พ. ได้พิจารณาลงมติให้เวียนกระทรวงทบวงกรมทราบเพิ่มเติมว่า มติ ก.พ. ตามนัยหนังสือเวียนดังกล่าว ทั้งคำปรารภและเหตุผลที่ชี้แจงไปมุ่งหมายถึงกรณีที่มีการสอบสวนมีพยานหลักฐานฟังได้ว่า ข้าราชการพลเรือนผู้ถูกกล่าวหา นั้นกระทำความผิดวินัยแล้ว ก็ควรจะพิจารณาโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนให้เสร็จสิ้นไปโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยกรณีเช่นนี้ผู้นั้นก็ยังคงอยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาอยู่ ซึ่งถ้าไม่ใช่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาทแล้ว แม้ผู้บังคับบัญชาจะเห็นว่ากรณีนี้มีมลทินมัวหมองไม่ปรากฏชัดมาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2497 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2499 ก็ยังให้อำนาจผู้บังคับบัญชาสั่งพักราชการเพื่อรอฟังผลทางคดีอาญาได้ ฉะนั้นในกรณีเช่นนี้จึงสมควรรอการสั่งการเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา



จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

ประวิณ ฅ นคร

(นายประวิณ ฅ นคร)

รองเลขาธิการ ก.พ.

รักษาราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและเรื่องราว



ที่ นร 1011/ว 19

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

14 กรกฎาคม 2547

เรื่อง วิธีการก่อนดำเนินการทางวินัยและการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ด้วยส่วนราชการหลายแห่งได้หารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนในกรณีกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 102 วรรคสอง บัญญัติให้ดำเนินการสอบสวนตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร หมายถึงวิธีการอย่างไร

ก.พ.พิจารณาแล้ว มีมติให้เพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย โดยสอบสวนตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร รวมทั้งวิธีการก่อนดำเนินการทางวินัยด้วย ดังนี้

1. วิธีการก่อนดำเนินการทางวินัย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 99 วรรคสี่ และวรรคห้า บัญญัติเกี่ยวกับกรณีที่มีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ โดยสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

#### 1.1 การพิจารณาในเบื้องต้น

(1) เมื่อมีการกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประพฤติหรือปฏิบัติไม่ชอบโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา ผู้บังคับบัญชาควรพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีตามที่กล่าวหา นั้น ถ้าเป็นความจริง จะเป็นการกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตราใด หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าตามข้อเท็จจริงที่กล่าวหาไม่อาจปรับบทเป็นความผิดทางวินัย กรณีไม่มีมูลที่จะกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย ก็ให้ยุติเรื่องได้

(2) เมื่อมีการกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา แต่เป็นการกล่าวหาโดยไม่ระบุพยานหลักฐาน ไม่ใช่ช่องที่จะให้สืบหา พยานหลักฐาน หรือกล่าวหาเลื่อนลอยไม่ระบุกรณีแวดล้อม ผู้บังคับบัญชาควรสอบถามข้อมูล เพิ่มเติมจากผู้กล่าวหา เมื่อสอบถามแล้วไม่ได้ข้อมูลเพิ่มเติมและพิจารณาในเบื้องต้นเห็นว่า กรณี ไม่มีมูลเพียงพอที่จะกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาที่กระทำผิดวินัย ก็ให้ยุติเรื่องได้

(3) เมื่อมีการกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาและระบุพยานหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง หรือเมื่อมีกรณี เป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย เช่น ผู้บังคับบัญชาตรวจพบ พฤติการณ์น่าสงสัย แต่ยังไม่พยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชาริบดำเนินการสืบสวน

(4) กรณีที่เป็นกรกล่าวหาโดยไม่ปรากฏตัวผู้กล่าวหา เช่น กล่าวหาโดย บัตรสนเท่ห์ ควรถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/ว 218 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2541 คือรับพิจารณา เฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น และในกรณีที่รับพิจารณาก็ให้ผู้บังคับบัญชาริบดำเนินการสืบสวน

(5) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาในเบื้องต้นแล้วสั่งดำเนินการทางวินัย ได้ทันที โดยไม่ต้องดำเนินการสืบสวนก่อน ได้แก่ กรณีที่มีการกล่าวหาพยานหลักฐาน ในเบื้องต้นส่งประกอบการกล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด กระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว หรือกรณีที่เป็นกรกล่าวหาโดยหน่วยงาน ของรัฐ ซึ่งได้มีการตรวจสอบสืบสวนหรือสอบสวนมาก่อนแล้ว และผู้บังคับบัญชาพิจารณา เห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยได้ทันที

## 1.2 การสืบสวน

(1) การสืบสวน หมายถึง การสืบหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ในเบื้องต้นเพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่

(2) การสืบสวนนี้ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนให้ดำเนินการสืบสวนแทนก็ได้ และการสืบสวนนี้ควรรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้นเป็นสำนวนการสืบสวนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการต่อไปด้วย

### 1.3 การพิจารณาผลการสืบสวน

เมื่อการสืบสวนเสร็จแล้ว ผู้บังคับบัญชาจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้นตามสำนวนการสืบสวนนั้นว่า กรณีที่มีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยนั้น กรณีมีมูลที่ผู้บังคับบัญชาควรกล่าวหาว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ตามทางสืบสวนไม่มีพยานหลักฐานหรือพยานหลักฐานเท่าที่มียังไม่เพียงพอที่จะกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย ก็ให้ยุติเรื่องได้หรือถ้าเห็นว่ากรณียังมีช่องทางที่จะสืบหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมจะดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนเพิ่มเติมเสียก่อนก็ได้

ในกรณีที่เห็นว่าพยานหลักฐานเท่าที่มีเพียงพอแสดงให้เห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 บัญญัติไว้ในหมวด 5 ทันท

## 2. วิธีการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 102 วรรคหนึ่งและวรรคสอง บัญญัติเป็นหลักการว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการสอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร

การสอบสวนดังกล่าวข้างต้น ไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจะสอบสวนเอง มอบหมายให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนแทนก็ได้

การสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองอย่างหนึ่งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ดังนั้น การสอบสวนในกรณีที่กล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงต้องให้หลักประกันความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ด้วยการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาทำนองเดียวกับที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 102 วรรคสอง บัญญัติไว้สำหรับการสอบสวนในกรณีกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ ควรดำเนินการเป็นขั้นตอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนพิจารณาที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ข้อ 14 และข้อ 15 โดยอนุโลม มีสาระสำคัญโดยสรุปคือ

2.1 เรียกผู้ถูกกล่าวหามาแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องกล่าวหาให้ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการใด เมื่อใด อย่างไร พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

2.2 ถามผู้ถูกกล่าวหาในเบื้องต้นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

2.3 ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้สอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่า การกระทำตามที่ถูกกล่าวหา นั้น เป็นความผิดวินัยกรณีใด อย่างไร หากผู้ถูกกล่าวหา ยังคงยืนยันตามที่รับสารภาพ ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพ รวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย แล้วพิจารณาว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด

2.4 ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้อธิบายรับสารภาพ ให้ผู้สอบสวนดำเนินการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แล้วพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใด

สนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด

ตามมาตราใด หรือไม่อย่างไร แล้วเรียกผู้ถูกกล่าวหามาแจ้งข้อกล่าวหาอีกครั้ง โดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และสรุปพยานหลักฐานที่

สนับสนุนข้อกล่าวหาท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้

5

2.5 ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือให้ถ้อยคำต่อผู้สอบสวน และนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเองหรือจะอ้างพยานหลักฐาน ขอให้ผู้สอบสวนเรียกมาก็ได้

2.6 พิจารณาเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับที่หักล้างข้อกล่าวหา และวินิจฉัยลงความเห็นว่าคุณถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด แล้วทำรายงานการสอบสวน

2.7 ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสอบสวนเอง หรือพิจารณารายงานการสอบสวนรวมทั้งสำนวนการสอบสวนแล้ว เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัย หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิดวินัย ก็ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้ ก็ให้สั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

2.8 การสอบสวนและพิจารณาดำเนินการดังกล่าวข้างต้นเป็นการดำเนินการทางวินัย ฉะนั้น เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยนั้นต่อไป ตามนัยมาตรา 109 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ประกอบกับระเบียบ ก.พ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2539

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. 0 2281 8677

โทรสาร 0 2628 6204

(นายสีมา สีมานนท์)

เลขาธิการ ก.พ.

ที่ นร 0713/ว 14

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท 10300

25 ตุลาคม 2533

เรื่อง การให้ถ้อยคำในการสอบสวน

เรียน (เวียงกระทวง ทบวง กรม และจังหวัด)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0612/ว 1 ลงวันที่ 24 มกราคม 2529

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งมติ ก.พ.ซึ่งขอให้กระทวง ทบวง กรม จังหวัด กำชับข้าราชการพลเรือนในสังกัด ให้ระมัดระวังการให้ถ้อยคำในการสอบสวนทางวินัย เพราะอาจทำให้การสอบสวนพิจารณาไม่ได้ความจริงและยุติธรรม มาเพื่อถือปฏิบัติ ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ยังคงปรากฏตามสำนวนสอบสวนทางวินัยและจากการอุทธรณ์ว่า มีข้าราชการที่เป็นผู้กล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำกลับไปกลับมา โดยมีเจตนาปิดบังความจริง ก.พ.จึงมีมติขอให้กระทวง ทบวง กรมและจังหวัด กำชับข้าราชการพลเรือนในสังกัดให้ระมัดระวังและถือปฏิบัติตามมติ ก.พ.ตามหนังสือที่อ้างถึงโดยเคร่งครัดอีกครั้งหนึ่ง จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สำราญ ถาวรยศม์

(นายสำราญ ถาวรยศม์)

เลขาธิการ ก.พ.

กองอุทธรณ์และร้องทุกข์

โทร. 2819451



คู่มือ

กรณีตัวอย่างความผิดทางวินัย  
ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
(ฉบับแก้ไขปรับปรุง ครั้งที่ ๑)

สำนักงาน ก.ค.ศ.  
กระทรวงศึกษาธิการ

## คำนำ

คู่มือกรณีตัวอย่างความผิดทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเล่มนี้ ได้รวบรวมจากกรณีความผิดต่างๆ ซึ่งได้รับรายงานการลงโทษทางวินัยจากหน่วยงานการศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ที่รายงานมายัง ก.ค.ศ. โดยผ่านการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการแล้ว ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า การนำไปใช้อ้างอิงหรือเป็นกรณีเทียบเคียงประกอบการพิจารณาโทษทางวินัย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเผยแพร่แก่หน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสามารถใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา นิติกรและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อนึ่ง กรณีตัวอย่างในคู่มือเล่มนี้ ชื่อบุคคลต่าง ๆ ในกรณีตัวอย่างที่ปรากฏเป็นชื่อสมมุติทั้งสิ้น ส่วนระดับโทษเดิมเป็นโทษที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งไว้ หากเหมาะสมแก่กรณีความผิดแล้ว ก.ค.ศ. จะมิมีมติรับทราบ หากยังไม่เหมาะสมก็จะมีมติให้เปลี่ยนแปลงโทษให้เหมาะสมต่อไป

สำนักงาน ก.ค.ศ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะอำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

สำนักงาน ก.ค.ศ.

มกราคม ๒๕๖๐

# สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันคู่สาว	๑
๒. กรณีความผิดที่เกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ	๑๕
๓. กรณีความผิดเกี่ยวกับการเสพสุราและยาเสพติด	๒๓
๔. กรณีความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับเงิน	๓๑
๕. กรณีความผิดฐานประพฤติกู้	๓๖
๖. กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี	๕๔
๗. กรณีความผิดเกี่ยวกับการพัสดุ	๖๕
๘. กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ	๖๗
๙. กรณีความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสารและปลอมลายมือชื่อ	๗๗
๑๐. กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบของทางราชการที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุและการลา	๘๓
<b>ภาคผนวก</b>	
แนวการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย	๘๙

**๑. กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว**

- ๑.๑ ระหว่างครูชายกับนักเรียนหญิง
- ๑.๒ ครูชายไม่โสติดกับครูสตรีโสติด
- ๑.๓ ครูชายไม่โสติดกับครูสตรีไม่โสติด
- ๑.๔ ระหว่างครูชายกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ครู
- ๑.๕ ระหว่างข้าราชการครูกับบุคคลอื่น

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

**มาตรฐานโทษ** ลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์

มาตรา ๙๔ วรรคสอง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**มาตรฐานโทษ** ปลดออก/ไล่ออก

มาตรา ๙๔ วรรคสาม กรณีล่วงละเมิดทางเพศ

**มาตรฐานโทษ** ปลดออก/ไล่ออก

**\*\*ทั้งนี้ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป\*\***

**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายกับนักเรียนหญิง)**

**รายที่ ๑-๑๐๖/๒๕๕๓** ชื่อ นายกร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่ค่อยมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีพฤติกรรมชู้สาวกับนางสาวฤดี และทำร้ายร่างกายนางพร ภรรยาของตน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายกรได้อยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยถูกต้องตามกฎหมายกับนางพร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นมา มีการจดทะเบียนหย่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และจดทะเบียนสมรสกันอีกครั้งในปีเดียวกัน และได้มีการติดต่อพูดคุยกับนางสาวฤดี นักศึกษาของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๕ สำเร็จการศึกษา ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ และได้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวถึงขั้นได้เสียกับนางสาวฤดีที่ยังเป็นนักศึกษาอยู่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๘ นางพร ภรรยาได้ขอร้องและห้ามบุคคลทั้งสองให้เลิกติดต่อกันหลายครั้ง แต่กลับไม่ยอมเลิก สุดท้ายนางพร ได้ฟ้องคดีต่อศาลเยาวชนและครอบครัวเรียกร้องค่าเสียหายที่ทำให้ครอบครัวตนเดือดร้อน ศาลพิพากษาให้นางสาวฤดี ชดใช้ค่าทดแทนเป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

ส่วนเรื่องทำร้ายร่างกายปรากฏตามบันทึกการแจ้งความร้องทุกข์ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๒ ระบุว่าสามีของตนกระชากกระเป๋าสะพาย จึงยื้อแย่งเสียหายหลักล้มลง นายกรได้ลากนางพร ล้มลงได้รับบาดเจ็บ ฟังไม่ได้ว่ามีเจตนาที่จะทำร้าย

**มาตรา ๙๔** วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความผิดชอบของตนหรือไม่

**โทษ** ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

**มติ** ก.ค.ศ. เพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายกับนักเรียนหญิง)

รายที่ ๑-๑๗๓/๒๕๕๓ ชื่อ นายแดง ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง กระทำอนาจารนักเรียนหญิงหลายคนในช่วงเวลาสอน และที่ห้องเรียนของ นายแดงโดยการลอบหน้าอก โอบกอด โอบเอว หลายกรรมหลายวาระต่างกันเรื่อยมา

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายแดงมักมีพฤติกรรมกระทำอนาจารเด็กนักเรียนหญิงหลายราย ต่างกรรมต่างวาระกัน ดังนี้ เด็กหญิงชาวถูกนายแดงโอบเอวและดึงตัวเข้าหาเพื่อจะหอมแก้มแต่เด็กหญิงชาวผลัดตัวออกก่อน เด็กหญิงเขียวถูกนายแดงโอบเอวครึ่งหนึ่งส่วนแต่เนื้อต้องตัวแห้วเอวทำหลายครั้ง และมีมือของนายแดงไปจับถูกหน้าอก เด็กหญิงเขียวเสียใจมากจนร้องไห้ และเห็นว่าการกระทำของนายแดงไม่ได้กระทำไปด้วยความเอ็นดูเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เด็กหญิงส้ม ได้ยินเด็กหญิงฟ้ามาเล่าให้ฟังว่าถูกนายแดงโอบกอด และเคยเห็นด้วยตาตนเองประมาณ ๒ ครั้ง และมีรุ่นพี่ชื่อเด็กหญิงเหลืองเล่าให้ฟังว่าถูกนายแดงโอบกอด จับหน้าอก เด็กหญิงดำให้การว่าตนถูก นายแดงโอบเอว จับหน้าอก โดยกระทำมาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทำกับตนทุกสัปดาห์ หลังจากกระทำกับตนแล้วนายแดงยังกำชับตนประมาณ ๒ - ๓ ครั้ง ว่าอย่านำเรื่องนี้ไปบอกให้ใครทราบ เด็กหญิงม่วงให้การว่าตนเคยถูกนายแดงหอมแก้ม โอบกอด หลายครั้ง

**มาตรา ๙๔** วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๕๓

**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันทู้สาว (ระหว่างครูชายกับนักเรียนหญิง)**

**รายที่ ๑-๑๗๖/๒๕๕๓** ชื่อ นายดำ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง กระทำการล่วงละเมิดทางเพศโดยมีความสัมพันธ์ทางชู้สาวถึงขั้นได้เสีย และทำร้ายร่างกายนางสาวแดง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสาวแดงผู้เสียหาย ขณะเรียนอยู่ที่โรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ นางสาวแดงมีปัญหาครอบครัวพ่อ-แม่แยกทางกัน นางสาวแดงจึงมาอยู่กับตา-ยาย นายดำ ซึ่งเป็นครูที่ปรึกษาของนางสาวแดง ได้เดินทางมาเยี่ยมเยียนนางสาวแดงที่บ้านอยู่บ่อยครั้งตามโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนของโรงเรียน จากการมาเยี่ยมเยียนเอาใจใส่ของนายดำ ทำให้ตา-ยายของนางสาวแดงเกิดความชื่นชมในตัวนายดำ ถึงขนาดที่ต้องการให้นายดำแต่งงานอยู่กับนางสาวแดง ในช่วงที่ยายของนางสาวแดงไม่สบายต้องรักษาตัวในโรงพยาบาลและตาของนางสาวแดงจะไปเฝ้าไข้อยู่ที่นั่นตลอดเวลา ปล่อยให้นางสาวแดงอยู่ที่บ้านเพียงลำพัง นายดำจึงถือโอกาสในช่วงที่ตา-ยาย ของนางสาวแดงไม่อยู่ เข้าบังคับข่มขืนกระทำชำเรานางสาวแดงจนสำเร็จความใคร่ นางสาวแดงไม่กล้าเล่าเรื่องให้ตากับยายฟัง หลังจากนั้นนายดำได้มาบ้านนางสาวแดงและถือโอกาสบังคับข่มขืนใจนางสาวแดงอีกหลายครั้ง จนกระทั่งนางสาวแดงจบการศึกษาจากโรงเรียนไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย นายดำก็ยังมารับนางสาวแดงไปรับประทานอาหารแล้วพาไปที่รีสอร์ทและมีเพศสัมพันธ์กันเรื่อยมาจนถึงคืนที่เกิดเหตุทำร้ายร่างกายนางสาวแดง โดยใช้โทรศัพท์มือถือตบไปที่ก้นของนางสาวแดง จนทำให้แก้วหูฉีกขาดและมีบาดแผลฟกช้ำบริเวณก้นหูข้างซ้ายของนางสาวแดง มูลเหตุแห่งการทำร้ายร่างกายนางสาวแดงก็สืบเนื่องมาจากนายดำซึ่งมีความสัมพันธ์ฉันทู้สาวกับนางสาวแดงถึงขั้นได้เสีย เกิดความหึงหวงนางสาวแดงโดยเข้าใจว่านายขาวเป็นเพื่อนชายคนใหม่ของนางสาวแดง

**มาตรา ๙๔** วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายกับนักเรียนหญิง)

รายที่ ๑-๑๓๘/๒๕๕๓ ชื่อ นายม่วง ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง กระทำอนาจารเด็กหญิงชาว นักเรียนชั้น ม.๒/๔ ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของตนโดยในวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๐ เหตุเกิดบริเวณป้อมยามหน้าโรงเรียน โดยได้ใช้หวีแหย่เข้าไปในเสื้อยกทรงและดันไปโดนที่นมและในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ เหตุเกิดที่ห้องฝ้ายปกครอง บริเวณโต๊ะทำงานของนายม่วง โดยใช้มือล้วงเข้าไปในเสื้อบิ๊บน้ำนมและขยำ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๐ เด็กหญิงชาวมาโรงเรียนสายและพบกับนายม่วงที่หน้าประตูโรงเรียน นายม่วงให้เด็กหญิงชาวมาพบที่ป้อมยามหน้าโรงเรียน โดยในวันนั้นแต่งกายชุดกีฬา เสื้อสีเหลือง กางเกงวอร์ม ใส่เสื้อเกาะอกสีดำซึ่งผิดระเบียบของโรงเรียน นายม่วงได้บอกให้เด็กหญิงชาวหยิบหวีและของในกระเป๋าเสื้อออกมาซึ่งมียาตม ลิปมัน กระจก ออกจากกระเป๋ามาวางที่บนโต๊ะในป้อมยาม หลังจากนั้นนายม่วงใช้หวีแหย่เข้าไปในเสื้อยกทรงและดันไปโดนที่นม และจากนั้นนายม่วงได้นัดเด็กหญิงชาวให้มาพบในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ หลังเวลาอาหารกลางวัน ที่ห้องฝ้ายปกครอง นายม่วงบอกว่าตอนนี้ในห้องคนเยอะยังคืนให้ไม่ได้ จะไม่เหมาะสมให้มาหลังเลิกเรียน เวลาประมาณ ๑๔.๓๐ น. เด็กหญิงชาวได้เข้าไปพบนายม่วงอีกครั้งในห้องฝ้ายปกครองนายม่วงได้ถามข้อมูลต่าง ๆ และได้หยิบหวีจากกระเป๋าเสื้อและทำเหมือนครั้งแรกพอดีขณะนั้นนางแดงเดินเข้ามาในห้อง นายม่วงจึงได้เอาหวีออกจากหน้าอกและบอกเด็กหญิงชาวจัดกระดุมเสื้อให้เรียบริ้วและขอเบอร์โทรศัพท์ เด็กหญิงชาวได้ให้เบอร์โทรศัพท์บ้านป่าและเบอร์มือถือของตน จากนั้นนายม่วงถามว่าได้ทำผิดระเบียบของโรงเรียนอะไรบ้างหรือเปล่า ถามว่าเจาะสะดือไหม เด็กหญิงชาวก็เปิดสะดือให้ดู ถามว่าเจาะลึนไหม เด็กหญิงชาวก็แลบลิ้นให้ดู จากนั้นก็สั่งให้เด็กหญิงชาวปลดกระดุมเสื้อ ๒ เม็ด โดยเด็กหญิงชาวคิดว่านายม่วงจะตรวจดูเสื้อซับในว่าผิดระเบียบหรือไม่แต่นายม่วงกลับใช้มือล้วงเข้าไปในเสื้อและบิ๊บน้ำนมด้านขวาและเปลี่ยนมาข้างซ้ายและขยำ เด็กหญิงชาวถามว่าอะไรหรือคะ นายม่วงบอกว่าดูว่าเจาะหัวนมหรือไม่ หลังจากนั้นก็บอกให้ทำตัวดี ๆ แล้วก็หยิบโทรศัพท์คืนให้ และยังอบรมต่อก่อนจะปล่อยกลับบ้านและนัดให้มาพบอาทิตย์ละ ๑ ครั้ง

มาตรา ๙๔ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และกรณีกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา

โทษ ยุติเรื่อง

มติ ก.ค.ศ.ลงโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๓



**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายไม่โสดกับครูสตรีไม่โสด)**

**รายที่ ๑-๑๒๖/๒๕๕๓** ชื่อ นายวุฒิ ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง มีพฤติการณ์แสดงออกเชิงชู้สาวต่อหญิงอื่นที่มีใจภักดีและเป็นหญิงที่มีสามีแล้ว ด้วยวาจาทั้งทางโทรศัพท์และอยู่เฉพาะหน้า จนถูกดำเนินคดีอาญาแต่พนักงานอัยการ มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง เนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะฟังได้ว่านายวุฒิข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่นที่มีใจภักดี

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายวุฒิและนางมัย มีความสนิทสนมกันเป็นพิเศษเกินกว่าการเป็นเพื่อนร่วมงาน โดยนายวุฒิมีพฤติกรรมที่ไปมาหาสู่นางมัย เข้าออกบ้านพักนางมัยอย่างถี่วิสาสะ ทั้งกลางวันและกลางคืน โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและสายตาของชาวบ้าน ทั้ง ๆ ที่รู้ว่านางมัย มีสามีโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว โดยเฉพาะในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐ นายวุฒิได้ไปหานางมัย ที่บ้านพักในยามวิกาล พยายามจะเข้าไปในบ้านให้ได้จนเกิดการยั่วยุดจุกจุกกระซอกกันขึ้นระหว่างบุคคลทั้งสอง โดยบิดาของนางมัยมาพบเห็นเข้า นายวุฒิจึงออกจากบ้านของนางมัยไป

สำหรับประเด็นกรณีนายวุฒิได้ทำการข่มขืนนางมัยในวันที่ ๕ และวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๐ หรือไม่นั้น จากปากคำของเพื่อนร่วมงานของนางมัยซึ่งต่างก็เป็นข้าราชการครูโรงเรียนเดียวกัน หลายรายได้ให้การสอดคล้องตอกันว่า หลังจากวันเกิดเหตุที่นางมัยกล่าวอ้างว่า นายวุฒิข่มขืนกระทำชำเราตนนั้น นางมัยได้มาปฏิบัติงานที่โรงเรียนตามปกติไม่มีอาการหวาดผวาหรือตื่นกลัว และตามแขนขาของนางมัยก็ไม่มีบาดแผลหรือรอยฟกช้ำอันเกิดจากการขัดขืนต่อสู้ ในขณะที่มีการปลูกปล้ำกระทำชำเราแต่อย่างใด และยังเห็นนางมัยไปร้องเพลงที่ห้องพักครูชั้นล่างอย่างสนุกสนานผิวิสัยของผู้ที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา

**มาตรา ๙๔** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

**โทษ** ภาคทัณฑ์

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากภาคทัณฑ์เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน และให้ติดตามความประพฤติเป็นเวลา ๑ ปี

ประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๒๔ ก.ย. ๒๕๕๓

กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันทู้สาว (ระหว่างครูชายไม่โสดกับครูสตรีไม่โสด)

รายชื่อ ๑-๑๖๙/๒๕๕๔ ถึงรายชื่อ ๑-๑๗๐/๒๕๕๔

ชื่อ นายชัย ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน

ชื่อ นางชื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง มีความสัมพันธ์ฉันทู้สาวต่อกัน ทำให้ครอบครัวของนางทองเดื่อตร้อนและหย่า  
ขาดจากสามี

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางชื่นได้ให้การด้วยตนเองยอมรับว่าตนมีความสัมพันธ์ฉันทู้สาวกับ นายชัย และ  
ในขณะที่มีความสัมพันธ์ฉันทู้สาวกับนายชัย นางชื่นก็ไม่ยอมมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนายชมสามีเลย นางชื่น  
ได้เคยเล่าพฤติกรรมของตนกับนายชัยให้นายชีพซึ่งเป็นรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา โดยนางชื่นเล่าว่า  
ได้เสียกับนายชัยครั้งแรกที่โรงแรม ขณะไปอบรมด้วยกัน นอกจากนั้นนายชมผู้เป็นสามีของนางชื่นยังให้การ  
ว่านางชื่นเริ่มมีความสนิทสนมกับนายชัยมากขึ้น นายชมจึงต้องเขียนจดหมายถึงพ่อตาแม่ยายเล่าถึงพฤติกรรม  
ของนางชื่น ภายหลังกายนายชัยทราบว่ามีสามีของนางชื่นรู้เรื่องจึงพยายามตีตัวออกห่างนางชื่น ไม่ยอมให้นางชื่นพบเจอ

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

โทษ ปลดออกจากราชการทั้ง ๒ ราย

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากปลดออกจากราชการเป็นโทษไล่ออกจากราชการทั้งสองราย

ประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๗ ต.ค. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายกับบุคคลอื่นที่มีใช้ครู)**

**รายที่ ๑- ๑๘๙/๒๕๕๓** ชื่อ นายเชียว ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง พยายามข่มขืนกระทำชำเรานางสาวแดงซึ่งเป็นบุตรผู้สืบสันดานของตนโดยใช้กำลังกอดปล้ำและถอดเสื้อผ้าของนางสาวแดงแล้วใช้อวัยวะเพศของตนสอดใส่ที่อวัยวะเพศของนางสาวแดง และพยายามจะนำอวัยวะเพศของตนสอดใส่ที่อวัยวะเพศของนางสาวแดง แต่ไม่สามารถเข้าไปได้เนื่องจากนางสาวแดงตั้งนรณชัตขึ้น ผลคดีอาญาศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๔ ปี

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายเชียวได้หย่ากับนางเหลืองเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งขณะนั้นนางสาวแดง อายุได้ ๑ ขวบ นับตั้งแต่นั้นมา นางสาวแดงจึงได้อยู่ร่วมกับมารดาที่จังหวัด ก. มาโดยตลอด จนกระทั่งอายุ ๑๓ ปี จึงได้มาพักอาศัยอยู่กับบิดา คือ นายเชียวเพื่อศึกษาต่อที่จังหวัด ข. นายเชียวมีพฤติกรรมชอบกอดและจูบปากนางสาวแดงอย่างแรง รวมทั้งจับหน้าอกหลายครั้ง ในขณะที่นางสาวแดงอยู่บ้านคนเดียว การกระทำของนายเชียวไม่เหมือนการกระทำระหว่างบิดากับบุตร แต่เหมือนการกระทำระหว่างหนุ่มสาวมากกว่า จนกระทั่งถึงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ นางสาวแดงก็ถูกนายเชียว ใช้กำลังกอดปล้ำและถอดเสื้อผ้านางสาวแดงออกแล้วใช้อวัยวะเพศของตนสอดใส่ที่อวัยวะเพศของนางสาวแดง แต่ไม่สามารถเข้าไปได้ เนื่องจากนางสาวแดงตั้งนรณชัตขึ้น การกระทำของนายเชียวดังกล่าวเป็นความผิดฐานพยายามข่มขืนกระทำชำเรานางสาวแดง ซึ่งเป็นผู้สืบสันดานของนายเชียว เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๘๕,๘๐ ศาลชั้นต้น มีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๑๖ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น ศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๔ ปี

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกและกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ไล่ออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๓ ธ.ค. ๒๕๕๓

### กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายกับบุคคลอื่นที่มีใช้ครู)

รายที่ ๑-๑๙๐/๒๕๕๓ ชื่อ นายเหลือง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้อื่น เป็นเหตุให้ครอบครัวผู้อื่นเดือดร้อน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายเหลืองมีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ได้รู้จักกับนางเขียว ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายดำ ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนตั้งแต่ย้ายมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เมื่อมาทำงานร่วมงานกันนายเหลืองได้ให้ความสนิทสนมในทางชู้สาวกับนางเขียว โดยมีพฤติการณ์เดินทางไปหานางเขียวที่อาคารเอนกประสงค์ของโรงเรียน ซึ่งใช้เป็นที่พักประกอบอาหารและจัดเลี้ยงอาหารกลางวันให้กับนักเรียนบ่อยครั้ง บางครั้งช่วยนางเขียวประกอบอาหาร ช่วยตัดอาหารแจกนักเรียน พุดจาหยอกล้อกับนางเขียวต่อหน้าข้าราชการครู จับมือและโอบกอดนางเขียวในขณะที่ช่วยนางเขียวประกอบอาหาร หลังจากนั้นนางเขียวก็มีพฤติกรรมเปลี่ยนไป หลังโรงเรียนเลิกจะอยู่กันโดยลำพังสองต่อสองกับนายเหลืองไปทำงานในวันเสาร์ วันอาทิตย์ จะปรนนิบัติเอาใจใส่ นายเหลืองเป็นพิเศษ โดยจัดเตรียมอาหารให้ทุกมื้อรวมทั้งอาหารว่างให้กับนายเหลือง ทั้งคู่จะนัดแนะกันออกนอกโรงเรียนในช่วงบ่าย โดยผลัดกันเข้าออกจากบริเวณโรงเรียน ทั้งคู่จะเดินทางกลับเข้ามาโรงเรียนก่อนเวลาโรงเรียนเลิก และเมื่อนางเขียวกลับบ้านพักแล้ว นายเหลืองจะโทรศัพท์พูดคุยนัดหมายกับนางเขียวแล้วจะขับรถยนต์ไปรับนางเขียวออกจากบ้าน แล้วจะพากลับมาส่งในช่วงเวลาระหว่าง ๒๑.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. บ่อย ๆ มีอยู่ครั้งหนึ่งนายขาวบุตรชายนางเขียวได้ขับขี่รถจักรยานยนต์สะกดรอยตามทั้งคู่ออกไปพบว่านายเหลืองได้พานางเขียวเข้าไปในโรงแรมมานูรูด นายขาวได้จอดรถข่มดูเป็นเวลานานก็ไม่เห็นบุคคลทั้งสองกลับออกมา นายขาวจึงเดินทางกลับบ้านและวันนั้นนายเหลืองได้พานางเขียวมาส่งที่บ้านเวลาประมาณ ๒๒.๐๐ น. หลังจากนั้นเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ นางเขียวได้ขนย้ายข้าวของออกจากบ้าน ช่วงแรกไปพักอาศัยกับบ้านน้องชาย หลังจากนั้นอีกประมาณ ๒-๓ เดือน นางเขียวก็ไปเช่าบ้านพักเพียงลำพังโดยนายเหลืองเที่ยวไปรับ - ไปส่งเป็นประจำ

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

- กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก่อร้ายแรง  
**โทษ** ภาคทัณฑ์  
**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษภาคทัณฑ์ เป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๓  
 เมื่อวันที่ ๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๓

**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันทู้สาว (ระหว่างครูชายกับบุคคลอื่นที่มีใช้ครู)**

**รายที่ ๑-๐๓๕/๒๕๕๔** ชื่อ นายวิทย์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ประพฤติตนในลักษณะชู้สาวกับหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยาของตนโดยกระทำตนสนิทสนมกับนางพันทิวา มีพฤติกรรมสนิทสนมไปมาหาสู่กันสนิทสนมกันเป็นพิเศษบางครั้งก็พักค้างคืนบ้านนางพันทิวา

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายวิทย์มีความสัมพันธ์ฉันทู้สาวกับนางพันทิวาจริง โดยนายวิทย์ได้ไปพักอาศัยอยู่กับนางพันทิวาที่บ้านของนางพันทิวา อีกทั้งมีรูปถ่ายของทั้งคู่ในขณะที่อยู่บ้านของนางพันทิวา โดยทำกิจกรรมภายในบ้านร่วมกันอย่างสนิทสนม รวมทั้งการแต่งกายซึ่งเป็นชุดอยู่บ้าน จึงเป็นการยืนยันได้ว่านายวิทย์พักอาศัยอยู่กับนางพันทิวาและมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งต่อกัน ทั้งนี้ นายวิทย์ ได้ถูกผู้อำนวยการสถานศึกษาว่ากล่าวตักเตือน เรื่องการมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยาตนอยู่ก่อนแล้ว นอกจากนั้นการที่นายวิทย์ได้มีความสัมพันธ์ฉันทู้สาวกับนางพันทิวาเป็นเหตุให้ครอบครัวของนายวิทย์แตกแยกแต่ไม่ได้จดทะเบียนหย่า

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

**มติ** ก.ค.ศ. เพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายกับบุคคลอื่นที่มีใจครู)**

**รายที่ ๑-๐๗๒ /๒๕๕๔ ถึงรายที่ ๑-๐๗๓/๒๕๕๔**

ชื่อ (๑) นายดอน ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนาระรองผู้อำนวยการชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

(๒) นางภา ตำแหน่งบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กระทำผิดวินัยในเรื่องมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวต่อกันจนครอบครัวนายดอนแตกแยก

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายดอน ได้แต่งงานและจดทะเบียนสมรสกับนางดา อาศัยอยู่ร่วมกันมีบุตรด้วยกัน ๓ คน นายดอนกับนางภา เป็นเพื่อนร่วมงานกันและมีความสนิทคุ้นเคยกัน เนื่องจากอยู่ในสำนักงานเดียวกัน ต่อมาสามีของนางภาเสียชีวิต นายดอนกับนางภามีความใกล้ชิดกันมากขึ้น จนเพื่อนร่วมงานนินทากันว่าบุคคลทั้งสองมีความสัมพันธ์กันเกินกว่าเพื่อนร่วมงานที่จะพึงปฏิบัติต่อกัน ต่อมานางภาได้ซื้อบ้านหลังใหม่และในช่วงเวลาเดียวกันนางดาก็สังเกตเห็นว่าพฤติกรรมของนายดอนเปลี่ยนไป โดยกลับบ้านดึกๆ บางวันก็ไม่กลับบ้านเลย วันหยุดก็ไม่อยู่กับครอบครัวเหมือนเคย การใช้จ่ายเงินมากขึ้น และเมื่อนางดาทราบพฤติการณ์เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างนายดอนและนางภา จึงให้บุตรสาวและน้องสาวไปแอบสังเกตการณ์พฤติกรรมของนายดอนปรากฏว่าเป็นความจริงตามที่ได้ทราบ เมื่อนางดาสอบถามเอาความจริง นายดอนก็ยอมรับและขอหย่ากับนางดา และนายดอนได้เก็บเอาเสื้อผ้า สิ่งของของตนออกจากบ้านไปอยู่กับนางภา และไม่กลับมาดูแลครอบครัวอีกเลย

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน

**มติ** ก.ค.ศ. ให้ลงโทษปลดออกจากราชการ ทั้ง ๒ ราย

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๒๐ พ.ค. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันคู่สาว (ระหว่างครูชายกับบุคคลอื่นที่มีไข้ครู)**

**รายที่ ๑-๒๑๕/๒๕๕๔** ชื่อ นายหมื่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนาระผู้อำนวยการ  
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ข้าราชการครูมีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย มีความสัมพันธ์ฉันคู่สาวถึงขั้น  
ได้เสียกับหญิงอื่นซึ่งไม่ใช่ภริยาของตน ในขณะที่อยู่กินฉันสามีภรรยา ยังไปมีความสัมพันธ์ฉันคู่สาวกับหญิงอีก  
คนจนกระทั่งมีบุตรด้วยกัน ๒ คน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายหมื่นมีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว ซึ่งนางบุหงา จนมีบุตรด้วยกัน  
๒ คน ต่อมานายหมื่นได้เห็นชอบให้นางบุหงาไปทำงานที่ต่างประเทศ ระหว่างนั้นนายหมื่นได้ไปสนิทสนมกับ  
นางณาและแต่งงานกันตามประเพณีแต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส ระหว่างนั้นนายหมื่นยังไปมีความสัมพันธ์  
ฉันคู่สาวกับนางไพ จนมีบุตรด้วยกัน ๒ คน และในช่วงที่นายหมื่นอยู่กินกับนางไพ อาศัยช่วงที่นางบุหงาไปทำงาน  
ที่ต่างประเทศ พ้องหย่านางบุหงาต่อศาล และเนื่องจากนางบุหงาไม่ได้อยู่ตามภูมิลำเนาจึงไม่ทราบว่านายหมื่น  
ได้ฟ้องตน ทำให้ศาลมีคำสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ เปิดโอกาสให้โจทก์นำพยานเข้าสืบฝ่ายเดียว ศาลจึง  
พิพากษาให้นายหมื่นหย่าจากนางบุหงา

**มาตรา ๙๔** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว  
**โทษ** ตัดเงินเดือน จำนวน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน  
**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากตัดเงินเดือน จำนวน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นโทษลดขั้นเงินเดือน  
จำนวน ๑ ขั้น

ประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๘ พ.ย. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างข้าราชการครูกับบุคคลอื่น)**

**รายที่ ๑-๑๗๖/๒๕๕๔** ชื่อ นางภัทร ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนายกิต สามีโดยชอบด้วยกฎหมายของ นางชนิข ถึงขั้นไปร่วมหลับนอนด้วยกัน แม้ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสืบสวนเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว แต่นางภัทรก็ไม่หยุดพฤติกรรม เป็นเหตุให้นางชนิขภรรยาของนายกิตได้รับความเดือดร้อน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางชนิขภรรยาของนายกิต ได้ทำหนังสือร้องเรียนต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กล่าวหานางภัทรมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับความเป็นครู คือ มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับสามีของตน ทำให้ได้รับความเดือดร้อน ประกอบกับนางชนิขผู้ร้องได้ร้องเรียนว่าได้พบบุคคลทั้งสองที่รีสอร์ทแถวชานเมือง ส่วนคำพิพากษาของศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ฟังได้ว่านางภัทรได้กระทำการอันเป็นการปกปิดแอบลักลอบกระทำการในที่ลับ โดยนัดพบกับนายกิตตามคำขอร้องของนายกิตที่รีสอร์ทแถวชานเมือง ซึ่งผู้ดูแลรีสอร์ทให้การว่าโดยปกติจะมีคนมาพัก เป็นครูเพื่อหลับนอนกัน

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน

**มติ** ก.ค.ศ.ให้ลงโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๗ ต.ค. ๒๕๕๔



**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายไม่โสดกับครูสตรีโสด)**

รายที่ ๑-๐๐๔/๒๕๕๔ ชื่อ นางทอง ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในเรื่อง มีพฤติกรรมสนิทสนมกับนายเงิน ซึ่งเป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้อื่น แต่ไม่มีพฤติกรรมถึงขั้นได้เสีย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อครั้งนายเงินเป็นผู้บังคับบัญชาของนางทอง บุคคลทั้งสองมีพฤติกรรมสนิทสนมกันโดยไปไหนด้วยกันและมีพยานเห็นว่า นางทองมักจะนั่งซ้อนรถจักรยานยนต์ของนายเงินเวลาไปไหนด้วยกัน และจากผลการสอบสวนยังปรากฏอีกว่า นายเงินเป็นคนเจ้าชู้ ดังนั้น เมื่อเห็นนางทองเป็นหญิงหม้าย (สามีเสียชีวิต) นายเงินก็ไปแสดงอาการเจ้าชู้กับนางทอง แต่ไม่ปรากฏว่านางทองและนายเงินมีความสนิทสนมกันจนถึงขั้นได้เสียคงมีพฤติกรรมเพียงแค่นางทองไปไหนด้วยกันกับนายเงินบ่อยครั้ง จนเป็นเหตุให้ภรรยานายเงินหึงหวง จึงทำหนังสือร้องเรียนนายเงินต่อผู้บังคับบัญชา

มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

**โทษ** งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน

**มติ** ก.ค.ศ. ให้ลงโทษภาคทัณฑ์

ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๗ ม.ค. ๒๕๕๔

**๒. กรณีความผิดที่เกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ ฯลฯ**

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

**มาตรฐานโทษ** ลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์

มาตรา ๙๔ วรรคสอง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**มาตรฐานโทษ** ปลดออก/ไล่ออก

มาตรา ๙๔ วรรคสาม กรณีล่วงละเมิดทางเพศ

**มาตรฐานโทษ** ปลดออก/ไล่ออก

**\* ประกอบมติคณะรัฐมนตรี**

หนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ ๑๓๐๖/ว๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง แนวการพิจารณาลงโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย

**\*\* ทั้งนี้ ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป \*\***

**กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ความผิดอื่น ๆ เกี่ยวกับเพศ, อนาคต ฯลฯ)**

**รายที่ ๑-๐๑๕/๒๕๕๔** ชื่อ นายแดง ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งครูโรงเรียนหนึ่ง มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวถึงขั้นได้เสียกับนางสาวม่วง พนักงานราชการทั่วไปโรงเรียนสอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งที่มีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว โดยหลอกหลวงว่าจะหย่ากับภริยาแล้วไปจดทะเบียนสมรสด้วย ทำให้ฝ่ายหญิงหลงเชื่อ ยอมมีเพศสัมพันธ์จนตั้งครรภ์

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ นายแดงและนางสาวม่วง (ครูอัตราจ้าง) ได้ปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนหนึ่ง ซึ่งนายแดงมีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นครูในโรงเรียนเดียวกันจึงคบหากันอย่างเพื่อนร่วมงาน ต่อมา นางสาวม่วงได้รับการบรรจุเป็นพนักงานราชการที่โรงเรียนสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน นายแดงกลับคบหาติดต่อกับนางสาวม่วงในทำนองชู้สาว นัดพบกัน ซึ่งคนอื่นก็มิได้รับรู้ เมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ ได้ไปเที่ยวสองต่อสอง ระหว่างเดินทางกลับได้พักค้างคืนที่โรงแรมแห่งหนึ่ง และนายแดงกับนางสาวม่วงก็ได้เสียกันครั้งแรก นายแดงได้ให้ความหวังว่าจะรับผิดชอบแต่งงานและอยู่กับนางสาวม่วง หลังจากนั้นทั้งสองคนได้มีเพศสัมพันธ์กันอีกหลายครั้งจนนางสาวม่วงตั้งครรภ์ จึงขอให้นายแดงรับผิดชอบโดยการหย่าขาดกับภริยา และไปสู้อตามประเพณีรวมทั้งจดทะเบียนสมรสกับตนตามที่ให้คำมั่นไว้ แต่นายแดงกลับบ่ายเบี่ยง ญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายและผู้ใหญ่บ้านได้ร่วมเจรจากันหลายครั้ง ก็ไม่สามารถตกลงกันได้ เนื่องจากนางสาวม่วงต้องการให้นายแดงหย่ากับภริยาและจดทะเบียนสมรสกับตน นายแดงไม่ยอม นางสาวม่วงจึงเข้าร้องเรียนต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการทางวินัยกับนายแดง จากนั้นนายแดงและภริยาพยายามติดต่อให้นางสาวม่วงยอมถอนเรื่องร้องเรียน แต่นางสาวม่วง ไม่ปฏิบัติตาม หลังจากที่มีการสอบสวนนายแดงได้ยอมรับผิดชอบ และพร้อมจะส่งเสีย รวมทั้งจดทะเบียนรับรองบุตรในครรภ์ของนางสาวม่วง แต่นายแดงก็ไม่ยอมหย่ากับภริยาตามความต้องการของนางสาวม่วง ซึ่งต่อมานายแดงได้แสดงความรับผิดชอบโดยนำเงินและสิ่งของไปให้นางสาวม่วงหลายครั้ง แต่นางสาวม่วงไม่รับ เมื่อนายแดงได้ไปขอจดทะเบียนรับรองบุตร แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะติดขัดเงื่อนไขต้องได้รับความยินยอมจากเด็กและมารดา เนื่องจากนางสาวม่วงไม่ให้ความยินยอม ปัจจุบันนายแดงยังไม่ได้หย่าขาดภริยา

**มาตรา ๘๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๓ ม.ค. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ**

รายที่ ๑-๑๐๕/๒๕๕๓ ชื่อ นายวิ ตำแหน่งครู วิทยาลัยนาระครูชานาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ใช้หัวเข้ากระแทกเข้าไปถูกบริเวณหน้าอกและอวัยวะเพศของนักเรียนหญิง และใช้วาจาไม่เหมาะสมกับนักเรียน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายวิกระแทกเข้าไปถูกบริเวณหน้าอกและอวัยวะเพศของนักเรียนหญิงซึ่งเป็นศิษย์ของตน โดยให้เด็กหญิงมลนั่งยอง ๆ คุกเข่า แล้วตัวนายวิใช้เข้ากระแทกบริเวณหน้าอกและอวัยวะเพศ อันเป็นการสื่อเจตนาที่จะกระทำอนาจารล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนโดยชัดแจ้ง โดยประสงค์ต่อผลของการกระทำของตน และยังมีอุปนิสัยที่ชอบใกล้ชิดนักเรียนหญิงและหาประโยชน์ด้วยคำพูดทะและเล็ม ด้วยวาจาคำพูดไม่เหมาะสมกับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มาติดต่อนำบุตรมาเข้าเรียนที่โรงเรียน ในลักษณะชวนหล้อบ่อนมีเพศสัมพันธ์

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓

### กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ

รายที่ ๑-๑๒๒/๒๕๕๓ ชื่อ นายคม ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่อง กระทำอนาจารนักเรียนชายโดยการกอดจูบให้นั่งตัก กัดหัวนม จับอวัยวะเพศ และบังคับให้นักเรียนใช้มือรูดอวัยวะเพศไปมาจนสำเร็จความใคร่ และใช้กล้องดิจิทัลถ่ายภาพเก็บไว้

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายคมได้กระทำการอนาจารแก่นายวิทย์ นายศักดิ์ นายชลิต นายรัก นายรินทร์ และนายนร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยการจูบปาก หอมแก้ม โอบกอดให้นั่งตักแล้วโอบกอดจับอวัยวะเพศ กัดแขนกับใบหู กัดหัวนม กัดหลัง นอกจากนี้นายคมยังได้กระทำการอนาจารแก่นายวิทย์ด้วยการบังคับให้นายวิทย์ถอดกางเกงรูดลงมาที่หัวเข้าพร้อมทั้งให้นายวิทย์ใช้มือจับที่อวัยวะเพศรูดไปมาจนแข็งตัว แล้วให้นายวิทย์ปฏิบัติต่อไปจนสำเร็จความใคร่ น้ำอสุจิไหลออกมา ในขณะเดียวกันได้นำกล้องดิจิทัลมาบันทึกภาพไว้ นายคมได้กระทำต่อผู้เสียหายหลายครั้ง และได้มีการร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ดำเนินคดีในเวลาต่อมา

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่

โทษ ปลดออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๕๓

**กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ**

รายที่ ๑-๐๓๙/๒๕๕๓ ชื่อ นายชัตเจน ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง กรณีข้าราชการครูกระทำชำเราแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งเป็นศิษย์ในความดูแล

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายชัตเจนได้กระทำชำเราเด็กหญิงสุดสวย โดยครั้งแรกได้เสียกันที่บ้านเช่าของนายชัตเจน และครั้งต่อๆ มาอีก ๔ ครั้ง ในที่ต่าง ๆ เช่น ที่บ้านพัก ที่ป่ายุคาลิปต์สเรื่องดังกล่าวเด็กหญิงสุดสวยได้เล่าให้เพื่อนฟังและเพื่อนก็ได้ไปเล่าให้ครูประจำชั้นฟัง พ่อแม่ของเด็กหญิงสุดสวยขอให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาย้ายนายชัตเจนไปอยู่โรงเรียนอื่น และได้มีการประนีประนอมยอมความกัน โดยนายชัตเจนได้จ่ายค่าเสียหายให้แก่พ่อแม่ของเด็กหญิงสุดสวยและภรรยาของนายชัตเจนได้ขอยกกับนายชัตเจน

**มาตรา ๙๔** วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ก็ตาม

**โทษ** งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน

**มติ** ก.ค.ศ. ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๕๔

### กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ

รายที่ ๑-๐๗๗/๒๕๕๕ ชื่อ นายสงว ต่าแห่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง กระทำอนาจารหญิงอื่น โดยใช้มือปลดกระดุม รูดซิปกางเกงของผู้เสียหาย ล้วงมือเข้าไปในกางเกงชั้นใน และจับต้องอวัยวะเพศของผู้เสียหาย ในขณะที่ผู้เสียหายเดินทางกลับบ้านโดยรถยนต์โดยสาร

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้เสียหายเดินทางกลับบ้านโดยรถยนต์โดยสารปรับอากาศของบริษัทหนึ่ง โดยนั่งคู่กับนายสงว แล้วก็กลับไป จนกระทั่งถึงเวลาประมาณ ๐๒.๐๐ น.ของวันใหม่ ผู้เสียหายได้รู้สึกตัวว่ามีมือของใครคนหนึ่งล้วงเข้าไปในกางเกงใน และจับต้องอวัยวะเพศของตนอยู่ก็เข้าใจว่าเป็นมือของผู้ชาย ที่นั่งอยู่ข้าง ๆ แต่ก็ไม่เอะอะโวยวาย ต่อมาจึงได้ไปสะกิดเพื่อนที่มาด้วยกัน ซึ่งนั่งกันคนละที่ ได้ชักชวนเพื่อนไปที่บริเวณหน้าห้องน้ำ แล้วเล่าเรื่องเกิดขึ้นให้เพื่อนฟัง ทั้งคู่จึงได้ไปพบพนักงานต้อนรับประจำรถ และได้ชักชวนเพื่อนไปที่บริเวณหน้าห้องน้ำต้อนรับประจำรถฟัง พนักงานต้อนรับก็แนะนำไม่ให้โวยวาย ผู้เสียหายจึงได้โทรศัพท์แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ ผู้ปกครองของผู้เสียหายเข้าแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมาย และผู้เสียหายก็ไม่ได้กลับไปนั่งที่เดิมอีก พอรถยนต์โดยสารถึงสถานีขนส่งจังหวัด เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ผู้ปกครองผู้เสียหายแจ้งความไว้ จึงเข้าควบคุมตัวนายสงวไปดำเนินคดีตามกฎหมาย ต่อมานายสงวได้ขอร้องให้ผู้ปกครองผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ เนื่องจากจะกระทบถึงตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ผู้ปกครองผู้เสียหายจึงถอนคำร้องทุกข์คดีอาญาสิ้นสุดลง

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

- กรณี**   กระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- โทษ**     งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน
- มติ**      ก.ค.ศ.ลงโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๑๗ พ.ค. ๒๕๕๕

## กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ

รายที่ ๑-๑๒๓/๒๕๕๕ ชื่อ นาย ก. ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง กระทำอนาจารนักเรียนโดยทำการโอบกอด จูบ และจับหน้าอกผู้เสียหาย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๓.๐๐ น. นาย ก.ได้โทรศัพท์ไปหาเด็กหญิงแจ้ว ซึ่งรู้จักคุ้นเคยกับนาย ก. และภริยาของนาย ก. เป็นอย่างดี โดยใช้กลอุบายบอกเด็กหญิงแจ้วว่า นางศรีภริยาของตนมีธุระด่วนขอให้เด็กหญิงแจ้วไปพบนางศรีที่บ้าน เด็กหญิงแจ้ว จึงไปขออนุญาตผู้ปกครองเพื่อไปพบนางศรีตามที่นาย ก. บอกไว้ เมื่อเด็กหญิงแจ้วเข้าไปในบ้านไม่พบนางศรี แต่พบนาย ก. อยู่บ้านเพียงลำพัง มีอาการคล้ายคนเมาสุรา เด็กหญิงแจ้วจึงสอบถามถึงนางศรี นาย ก. บอกว่านางศรีไปธุระข้างนอกเดี๋ยววงกลับมาให้นั่งรอก่อน เด็กหญิงแจ้วจึงนั่งรอนางศรีอยู่ที่โต๊ะในครัว ต่อมานาย ก. ได้เดินออกมาจากห้องน้ำได้เดินตรงไปยังเด็กหญิงแจ้วซึ่งนั่งอยู่ได้ทำการโอบกอดพร้อมกับใช้กำลังพลิกตัวเด็กหญิงแจ้วให้หันหน้าเข้าหาตนพยายาม จูบใบหน้า จูบแก้ม จูบปาก โอบกอด และจับหน้าอกเด็กหญิงแจ้ว เด็กหญิงแจ้วได้พยายามดิ้นรน จนสามารถดิ้นหลุดออกมาได้วิ่งกลับบ้าน แล้วบอกเล่าให้นางปราณีผู้ปกครองของตนเองทราบ นางปราณีจึงพาเด็กหญิงแจ้วไปแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกมีกำหนด ๒ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากนาย ก. ได้ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ ปี ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่

โทษ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๒๐ ก.ย. ๒๕๕๕



### กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศ,อนาจาร

รายที่ ๑-๑๖๖/๒๕๕๕ ชื่อ นายกนก ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ชักชวนนักศึกษาฝึกงานไปรับประทานอาหารกลางวันด้วยกันแล้วขับรถยนต์พาเข้าโรงแรมเพื่อทำการช่มชื่นกระทำชำเรา แต่นักศึกษาออกอุบายหลอกล่อจนหลงเชื่อพาผู้เสียหายออกจากโรงแรม ภายหลังจากได้จ่ายเงินเป็นค่าทำขวัญให้กับผู้ปกครองจำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายกนกได้ชักชวนนางสาวเอ นักศึกษาฝึกงานที่มาฝึกงานที่โรงเรียนของตนไปรับประทานอาหารกลางวันด้วยกัน หลังรับประทานอาหารเสร็จนายกนกได้ขับรถยนต์พานางสาวเอ ไปตามทางผ่านอำเภอเมืองไปยังอีกอำเภอหนึ่ง ระยะทางห่างจากโรงเรียนประมาณ ๒๐ กิโลเมตร โดยขับรถยนต์ผ่านไปยังรีสอร์ทข้างทาง แล้วพานางสาวเอเข้าไปในรีสอร์ท นางสาวเอเห็นดังนั้น ตกใจ ร้องให้ พยายามพูดจาขอร้องให้นายกนกพากลับ โดยออกอุบายว่าวันหลังจะยอมมาด้วย นายกนกจึงหลงเชื่อจึงได้พานางสาวเอเดินทางกลับ นางสาวเอจึงนำความไปบอกเล่า ให้ผู้ปกครองฟัง นายกนกจึงได้ไปเจรจาขอร้องไม่ให้เอาความตนยินยอมจ่ายค่าทำขวัญให้กับผู้ปกครองนางสาวเอ เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่

โทษ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

มติ ก.ค.ศ.มีมติเพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๑๘ ต.ค. ๒๕๕๕

**๓. กรณีความผิดเกี่ยวกับการเสพสุราและยาเสพติด**

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

**มาตรฐานโทษ** ลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์

มาตรา ๙๔ วรรคสอง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**มาตรฐานโทษ** ปลดออก/ไล่ออก

**\* ประกอบมติคณะรัฐมนตรี**

(๑) หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๕๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๙๖ เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

(๒) หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๑๕๘/๒๕๙๖ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๙๖ เรื่อง ห้ามเสพสุราขั้บยานยนต์

(๓) หนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ. ๑๕๐๕/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓ เรื่อง ซ่อมความเข้าใจกรณีข้าราชการครูเสพสุรา

**\*\* ทั้งนี้ ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป \*\***

**กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด**

**รายชื่อ** ๑-๑๑๑/๒๕๕๓ ชื่อ นายสม ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง กระทำความผิดอาญา ซ้ำหามียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและมียาเสพติดให้โทษประเภท ๕ (กัญชา) ไว้ในครอบครอง ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๒ ปี ๑๑ เดือน และปรับ ๒๐๐,๐๐๐ บาท คดีถึงที่สุด

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสมได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม และแจ้งข้อกล่าวหาหามียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และมียาเสพติดให้โทษประเภท ๕ (กัญชา) ไว้ในการครอบครองโดยผิดกฎหมาย และศาลได้พิพากษาให้จำคุก ๒ ปี ๑๑ เดือน และปรับ ๒๐๐,๐๐๐ บาท คดีถึงที่สุดแล้ว

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

**โทษ** ไล่ออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเสพสุรา

รายที่ ๑-๑๒๓/๒๕๕๓ นายชัย ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง เมาสุราในเวลาราชการ ดำว่าผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และพยายามใช้อาวุธมีดพกทำร้ายเพื่อนร่วมงาน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ขณะที่นายชัยอยู่ในห้องพักที่โรงเรียน นายชัยได้เดินเข้ามาในห้องของนายสุ ในลักษณะมีอาการเมึเมาสุรา เมื่อพบนายสุก็ตะโกนด่าด้วยถ้อยคำไม่สุภาพ เช่น “ทำไมแกล้งกู ทำไมต้องสั่งหักเงินเดือนกูด้วย” แล้วคว้าป้ายชื่อหินอ่อนบนโต๊ะทำงานของนายสุมาไว้ในมือ ในลักษณะที่พร้อมจะใช้ทุบตีทำร้าย นายสุพูดว่า “ใจเย็นๆ มีอะไรพูดคุยกันได้” พร้อมเดินหลบหนีออกจากห้อง แต่นายชัยก็ยังได้เดินตาม เมื่อนายชัยมองเห็นนายศักดิ์กำลังเดินลงจากอาคารก็ตะโกนด่าด้วยถ้อยคำหยาบคาย เช่น คำว่า “ไอ้เหี้ย” “ไอ้สัตว์” เมื่อนายศักดิ์พูดจาโต้ตอบ นายชัยได้นำมีดพกออกจากกระเป๋าสะพายพร้อมง้างออกแล้วเดินตรงเข้าหานายศักดิ์ นายศักดิ์พยายามที่จะหลีกเลี่ยง แต่นายชัยก็คงเดินตามไปติด ๆ พร้อมถืออาวุธมีดไว้ในมือ ในลักษณะจะทำร้ายนายศักดิ์ นายศักดิ์จึงแสดงท่าทางจะต่อสู้ นายชัยจึงหยุด แต่ได้ตะโกนด่าด้วยถ้อยคำหยาบคายและหนีออกจากโรงเรียนไป ซึ่งเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นเวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. ซึ่งเป็นเวลาราชการแสดงให้เห็นว่าเป็นการเมาสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ จากการเมาสุราของนายชัยจึงเป็นเหตุให้เสียราชการ

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๕๓

### กรณีความผิดเกี่ยวกับการเสพสุรา

รายที่ ๑-๐๗๘ /๒๕๕๔ ชื่อ นายสวัสดิ์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ดื่มสุรามีอาการมึนเมาในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือในเวลาราชการ ขณะเมาสุราได้พูดคำหยาบคาย ดูหมิ่นผู้อื่น พุดจากระรานนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา จนเกิดความหวาดกลัว

ข้อเท็จจริงได้ความว่า การที่นายสวัสดิ์ ดื่มสุราในเวลาที่มีการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหลายครั้ง เช่น การจัดงานเลี้ยงเมื่อมีบุคลากรของโรงเรียนย้าย หรือกิจกรรมผ้าป่า มีอาการเมาสุรา ในเวลาราชการ นายสวัสดิ์มักเสียงดังบางครั้งพุดจาทำร้ายคนอื่น บางครั้งใช้วาจาไม่เหมาะสมกับผู้บังคับบัญชาและผู้อื่นด้วย นอกจากนี้นายสวัสดิ์ เคยไปดื่มสุราที่ร้านค้าจนล้มพับต้องใส่รถเข็นส่งบ้านพักและเมื่อหายเมาแล้วจะจำเหตุการณ์ไม่ได้ การเมาสุราของนายสวัสดิ์ ผู้บังคับบัญชาได้มีการตักเตือนแล้วและเฝ้าดูพฤติกรรมมาตลอดแต่ก็ยังไม่ดีขึ้น

**มาตรา** ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

**โทษ** ภาคทัณฑ์

**มติ** ก.ค.ศ. เพิ่มโทษจากโทษภาคทัณฑ์ เป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๕๔

### กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

รายที่ ๑-๑๔๐/๒๕๕๕ ชื่อ นายสมศักดิ์ ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทำผิดวินัยในเรื่อง เสพยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) และสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครองร่วมกันจับกุม นายสมศักดิ์พร้อมยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) จำนวน ๑๙๗ เม็ด รถยนต์กระบะ ๑ คัน แจ้งข้อหาว่า เสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) และมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ส่งปัสสาวะของนายสมศักดิ์ไปตรวจ ผลการตรวจปัสสาวะพบว่ามีผลเป็นบวก พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนให้พนักงานอัยการสั่งฟ้องนายสมศักดิ์ต่อศาล ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ลงโทษ นายสมศักดิ์ฐานเสพยาเสพติดประเภท ๑ (ยาบ้า) จำคุก ๖ เดือน ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่นายสมศักดิ์รับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาเป็นเหตุ บรรเทาโทษ ให้ลดโทษหนึ่งในสามคงจำคุก ๓ เดือน ปรับ ๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี คดีอาญาถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี เสพยาเสพติดให้โทษหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

โทษ ปลดออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๒๗ ส.ค. ๒๕๕๕

**กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด**

รายที่ ๑-๑๗๓/๒๕๕๕ ชื่อ นายธาริต ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง มียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายข้อเท็จจริง  
ได้ความว่า นายธาริตถูกเจ้าหน้าที่จับกุมพร้อมยาเสพติดประเภท ๑ (ยาบ้า) จำนวน ๔๙,๐๐๐ เม็ด ต่อมา  
พนักงานอัยการฟ้องนายธาริตต่อศาล ฐานมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย  
ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกนายธาริตตลอดชีวิต คดีอาญาถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ วรรคสอง มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร  
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและกรณีเสพยาเสพติด

**โทษ** ไล่ออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๑๘ ต.ค. ๒๕๕๕

**กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด****รายที่ ๑-๐๕๖/๒๕๕๖** ชื่อ นาย ศ ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง เสพยาเสพติด (ยาบ้า) ในขณะที่ดื่มสุรากับเพื่อนโดยสุดมควันจากเพื่อนที่เสพยาเสพติด (ยาบ้า)

ข้อเท็จจริงได้ความว่านาย ศ ได้เสพยาเสพติดจริง ตามที่ปรากฏในคำพิพากษาของศาลจังหวัด การให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาของนาย ศ ว่าไม่ได้เสพยาบ้าโดยตรง เพียงแต่สุดมควันจากเพื่อนที่เสพยาเสพติดยาบ้า ในขณะที่ร่วมดื่มสุรากับเพื่อนเท่านั้น แต่ไม่สามารถหาพยานมายืนยันได้ เพราะทุกคนที่อยู่ในวงสุราก็เข้ามาเป็นพยาน กลัวความผิดไม่มีเหตุผลเพียงพอ เพราะคำให้การดังกล่าวสามารถยกขึ้นต่อสู้ในศาลเพื่อความบริสุทธิ์ของตนได้ แต่นาย ศ ได้รับสารภาพว่าได้เสพยาเสพติดยาบ้าตั้งแต่ชั้นสอบสวนและในชั้นศาล คำสารภาพดังกล่าวนำไปสู่การพิจารณาของศาล คือ จำคุก นาย ศ ๘ เดือน และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท นาย ศ ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๔ เดือน ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี กับให้คุมประพฤติโดยให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ ๔ ครั้ง ภายใน ๑ ปีแรก ทำงานบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์ตามที่จำเลยและพนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง และห้ามนาย ศ เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกประเภท

**มาตรา** มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** เสพยาเสพติด

**โทษ** ปลดออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๖  
เมื่อวันที่ ๑๖ พ.ค. ๒๕๕๖



**กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด**

รายที่ ๑-๑๒๕/๕๖ นายปราบ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง มียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) และประเภท ๕ (กัญชา) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายปราบถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและดำเนินคดีในข้อหากระทำผิดอาญากรณีมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และจำหน่าย โดยไม่ได้รับอนุญาต มียาเสพติดให้โทษประเภท ๕ (กัญชา) ไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต และมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ต่อมาศาลจังหวัดพังงา ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกนายปราบเป็นเวลา ๗ ปี ๑๒ เดือน ๑๕ วัน และปรับ ๔๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี เสพยาเสพติด

โทษ ไล่ออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๖

เมื่อวันที่ ๑๗ ต.ค. ๒๕๕๖

#### ๔. กรณีความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับเงิน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗  
 มาตรา ๘๔ วรรคสาม กรณีปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ  
 เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ  
**มาตรฐานโทษ** ไล่ออกจากราชการ  
 มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว  
**มาตรฐานโทษ** ลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์  
 มาตรา ๘๔ วรรคสอง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง  
**มาตรฐานโทษ** ปลดออก/ไล่ออก

#### \* ประกอบมติคณะรัฐมนตรี

- (๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖  
 เรื่อง ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง  
 บางกรณี
- (๒) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๓/ว ๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘  
 เรื่อง การลงโทษข้าราชการ กรณีเรียกร้องเงินจากราชการเพื่อฝากเข้าทำงาน
- (๓) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๑๖  
 เรื่อง การลงโทษข้าราชการซึ่งกระทำผิดวินัย กรณีเรียกเงินจากผู้สมัครสอบ

**\*\* ทั้งนี้ ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป \*\***

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับเงิน

รายที่ ๑-๑๙๒/๒๕๕๓ ถึงรายที่ ๑-๑๙๓/๒๕๕๓ ซื่อนางดำ ตำแหน่งครู และนายขาว ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ร่วมกันใช้กลอุบายหลอกลวงนางเขียวให้หลงเชื่อว่าจะสามารถช่วยเหลือให้โอนมารับราชการเป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ และเรียกรับเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าตอบแทนในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยตกลงกันให้ชำระก่อนล่วงหน้าจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท จะชำระเพิ่มเติมเมื่อได้รับโอนย้ายเรียบร้อยแล้ว

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางเขียวประสงค์ที่จะขอโอนมาที่วิทยาลัยเทคนิค และารู้จักกับนางดำโดยคำแนะนำของนางเหลือง ในการโอนดังกล่าวนางดำได้บอกกับนางเขียวว่าคนที่จ่ายเป็นแสนก็จะได้รับการโอนย้ายภายในหนึ่งปี แต่นางเขียวได้บอกกับนางดำว่าไม่มีเงินจึงขอลดลงเหลือ ๖๐,๐๐๐ บาท โดยจ่ายก่อนครึ่งหนึ่ง เมื่อได้รับการโอนย้ายแล้วจะจ่ายส่วนที่เหลือ นางดำได้จดหมายเลขบัญชีธนาคารของตนให้นางเขียว และในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ นางเขียวได้โอนเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ไปฝากเข้าบัญชีนางดำ และนางเขียวก็ได้โทรศัพท์บอกนางดำ ต่อมานางดำได้แจ้งแก่ นางเขียวว่าให้นางเขียวโอนเพิ่มอีก ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งนางดำบอกว่าต้องเอาไปให้ทีมงาน คือ นายขาวซึ่งเป็นผู้ประสานงาน ต่อมาในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ นางเขียวจึงโอนเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีนางดำ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นางเขียวได้มาร้องเรียนกรณีไต่สวนคำร้องวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๙ ขอโอนมารับราชการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีนางดำเป็นผู้ติดต่อประสานงานและเรียกรับเงินจากนางเขียว จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าดำเนินการ โดยแจ้งว่าเมื่อได้รับเงินแล้วได้นำไปมอบให้แก่ นายขาว โดยในการสนทนาผ่านทางโทรศัพท์มือถือนั้น นางเขียวได้เปิดลำโพงของเครื่องโทรศัพท์มือถือและได้สอบถามนายขาวถึงเรื่องเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท นายขาวตอบว่าได้รับเงินจำนวนดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ส่วนการโยกย้ายนางเขียวได้ถามความคืบหน้าไต่สวนนายขาวตอบนางเขียวว่าขณะนี้เรื่องการโอนผ่านการพิจารณาของบอร์ดบริหารแล้ว และเรื่องวางอยู่ที่โต๊ะท่านเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และให้นางเขียวส่งเอกสาร ก.พ.๗ มาโดยด่วน ต่อมานางเขียวได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อสถานีตำรวจภูธรไว้เป็นหลักฐานว่านางดำและนายขาวข่มขู่เอาชีวิต เมื่อนางเขียวได้มาร้องเรียนต่อรองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นางดำก็ได้นำเงินมาคืนแก่นางเขียว โดยการโอนเข้าบัญชีนางเขียว จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ โดยอ้างว่านางเขียวโอนเงินเข้าบัญชีนางดำโดยมิชอบ เมื่อนางดำรู้ก็รีบโอนเงินคืนให้แก่นางเขียวทันที

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน คนละ ๑ ขั้น

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน คนละ ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๓ ธ.ค. ๒๕๕๓

### กรณีความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับเงิน

รายที่ ๑-๑๑๔/๒๕๕๕ ชื่อ นายเก่ง ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไปแนะนำตัวกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งว่าเป็นผู้ช่วยเหลือวิ่งเต้นของงบประมาณให้กับ อบต. เพื่อใช้ในการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และขอเงินค่าตอบแทนในการดำเนินการ ๕๐% ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยอมจ่าย กลับมอบอำนาจให้ทนายความมีหนังสือทวงถามเงินค่าตอบแทนการดำเนินการจากนายก อบต.

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายเก่งได้เดินทางไปพบนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งแล้วไปแอบอ้างว่าตนเป็นผู้วิ่งเต้นช่วยเหลือให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล และขอค่าตอบแทนการดำเนินการของตน ๕๐% ของวงเงินงบประมาณ ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้แจ้งอนุมัติวงเงินงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็นำเงินงบประมาณไปดำเนินการจนแล้วเสร็จและไม่ได้นำเงินงบประมาณจ่ายให้กับนายเก่ง ตามที่นายเก่งเรียกรับแต่อย่างใด นายเก่งจึงได้ทวงถามจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ก็ได้รับการปฏิเสธ ต่อมานายเก่งจึงได้มอบอำนาจให้กับทนายความ ในสำนักงานทนายความแห่งหนึ่งยื่นหนังสือทวงถามเงินจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีหนังสือรายงานนายอำเภอเพื่อแจ้งไปยังหน่วยงานเหนือขึ้นไปตามลำดับ

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

โทษ ปลดออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๕

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับเงิน**

รายที่ ๑-๑๖๘/๒๕๕๕ ชื่อ นายสมชาย ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง เรียกรับเงินจากกลุ่มข้าราชการครูที่ส่งผลงานทางวิชาการ เพื่อขอรับการประเมินวิทยฐานะ รายละเอียด ๑๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๑ สำนักงานเขตได้จัดงานรดน้ำดำหัวผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารภายในเขตพื้นที่การศึกษาตามประเพณีสงกรานต์ หลังพิธีรดน้ำดำหัวแล้ว มีคณะครูซึ่งยื่นคำร้องขอประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษจำนวนหนึ่ง ได้พากันเข้าพบนายสมชายที่ห้องทำงานของนายสมชาย เพื่อขอคำแนะนำ ในการเข้าพบของคณะครูในวันนั้น นายสมชายได้นำรายชื่อคณะกรรมการประเมินอ่านให้คณะครูเหล่านั้นฟัง และบอกว่าให้คณะครูที่ขอเข้าพบจ่ายเงินคนละ ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรับรองกรรมการ คณะครูได้รับฟังก็ไม่ปฏิเสธหรือรับปากกับนายสมชาย และภายหลังก็ไม่ได้นำเงินไปจ่ายให้กับนายสมชายแต่อย่างใด

มาตรา ๘๔ วรรคสาม และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ไล่ออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๑๘ ต.ค. ๒๕๕๕

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับเงิน

รายที่ ๑-๑๓๑/๒๕๕๖ นางแพรวา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง เรียกรับเงินจากราษฎรเพื่อเป็นค่าช่วยเหลือในการสอบเป็นพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางแพรวาได้นัดหมายให้นางสาวมารีพร้อมด้วยพยาน ได้แก่ นางวาและนายสิงโต ไปพบกันที่รีสอร์ทแห่งหนึ่ง โดยนางแพรวาบอกกับนางสาวมารีว่าเร็ว ๆ นี้จะมีการเปิดสอบตำแหน่งปลัดเทศบาลในจังหวัดหนึ่งให้นางสาวมารีเตรียมเงินไว้เพื่อเป็นค่าช่วยเหลือให้สอบบรรจุได้จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท โดยต้องจ่ายเป็นเงินสด แต่นางสาวมารีเกรงว่าจะถูกหลอกจึงได้ทำสัญญากู้เงินไว้จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท จากนั้นนางสาวมารีได้ออนเงินให้กับนางแพรวาและนางแพรวา เรียกเพิ่มอีกจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท นางสาวมารีจึงโอนเงินเข้าบัญชีให้อีกตามที่นางแพรวาเรียกเพิ่ม ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ นางแพรวาได้ขอเงินค่าดำเนินการเพิ่มอีกจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท จนเวลาล่วงเลยถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ ก็ยังไม่ปรากฏว่ามีการเปิดสอบบรรจุตำแหน่งปลัดเทศบาลตามที่นางแพรวาบอกไว้ นางสาวมารีจึงขอเงินจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท คืน แต่นางแพรวาไม่ยอมคืนให้ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ นางแพรวาได้เดินทางมาเจรจาเพื่อขอไกล่เกลี่ยกับนางสาวมารีที่สถานีตำรวจภูธรแห่งหนึ่ง โดยตกลงจะคืนเงินให้จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ทั้งหมดภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ แต่เมื่อถึงกำหนดนัดก็ไม่ได้นำเงินมาชำระคืนแต่อย่างใด

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๓/วท ๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ปลดออกจากราชการ

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษปลดออกจากราชการเป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๖

วันที่ ๑๔ พ.ย. ๒๕๕๖

### ๕. กรณีความผิดฐานประพตชั่ว

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพตชั่ว

**มาตรฐานโทษ** ลดชั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์

มาตรา ๙๔ วรรคสอง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพตชั่วอย่างร้ายแรง

**มาตรฐานโทษ** ปลดออก/ไล่ออก

มาตรา ๙๔ วรรคสาม กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพตชั่วอย่างร้ายแรง

**มาตรฐานโทษ** ปลดออก/ไล่ออก

### \* ประกอบมติคณะรัฐมนตรี

(๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๒๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

**\*\* ทั้งนี้ ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป \*\***

## กรณีความผิดฐานประพฤติชั่วกรณีอื่นๆ

รายที่ ๑-๑๒๐/๒๕๕๓ ชื่อ นายพันธ์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง สุกัญญาในโรงเรียน และกระทำอนาจารขณะสอนนักเรียนหญิง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า กรณีสุกัญญาในโรงเรียน จากคำให้การพยานแล้ว ไม่ปรากฏคำให้การพยานที่เป็นเด็กนักเรียนหรือครูคนใดคนหนึ่งได้ให้การได้พบเห็นว่านายพันธ์ ได้สุกัญญาในโรงเรียนโดยเฉพาะเด็กนักเรียนไม่มีใครพบเห็น มีคำให้การของนายพูลและนายยุทธ ซึ่งเป็นครูอัตราจ้างที่พักอาศัยอยู่บ้านพักเดียวกันกับนายพันธ์ ซึ่งเป็นบ้านพักครูที่อยู่ในโรงเรียน โดยบุคคลทั้งสองให้การสอดคล้องต้องกันว่า พวกตนได้กัณฑ์กัญญา ซึ่งนายพันธ์มักจะสูบตอนเย็น สัปดาห์ละ ๑-๒ ครั้ง ตามคำให้การของนายพูลและนายยุทธว่านายพันธ์นำกัญญาที่หั่นแล้วมาบรรจุลงในมวนบุหรี่แล้ว นำไปสูบซึ่งจะสูบในห้องน้ำตอนเช้าและเย็น

กรณี มีพฤติกรรมการกระทำอนาจารนักเรียน ข้อเท็จจริงได้ความว่า ขณะที่ทำการสอนเด็กนักเรียน ที่เรียนวิชาดนตรีกับนายพันธ์ ได้เห็นการกระทำของนายพันธ์ที่กระทำในลักษณะอนาจารนักเรียนหญิง เช่น ชอบจับมือโอบไหล่ ชอบอยู่ใกล้ชิดชิดกับเด็กนักเรียนหญิงหรือชอบถ่ายรูปเด็กหญิงที่หน้าตาดี ซึ่งบางคนถูกจับมือด้วย

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี เสพยาเสพติด และกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียน หรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่

โทษ ปลดออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๕๓



## กรณีความผิดฐานประพาศิชั่ว กรณีอื่น ๆ

รายที่ ๑-๑๒๘/๒๕๕๓ ชื่อ นายศักดิ์ ตำแหน่งครู วิทยาลัยนาระครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ประกอบธุรกิจจัดหาคนงานไปทำงานต่างประเทศจำนวน ๕ ราย โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนจัดหางานกลางแล้วเรียกเงินและค่าใช้จ่ายจากผู้เสียหายรายละ ๓๕,๐๐๐ บาท เป็นค่าตอบแทน แต่ไม่สามารถจัดส่งผู้เสียหายไปทำงานตามที่กล่าวอ้างได้ ซึ่งศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๓ ปี คดีถึงที่สุด

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ นายศักดิ์ ได้ดำเนินการจัดหางาน โดยประกอบธุรกิจจัดหางานให้แก่ผู้อื่น และกระทำการหลอกลวงผู้หางาน ซึ่งเป็นคนหางานทำในต่างประเทศ จำนวน ๕ ราย ได้แก่ นายทอง นายสา นายโก นายสม และนายเทพ โดยเรียกและรับเงินค่าบริการและค่าใช้จ่ายจากผู้เสียหายทั้ง ๕ ราย รายละ ๓๕,๐๐๐ บาท เป็นค่าตอบแทนในการจัดหางาน เพื่อส่งผู้เสียหายไปทำงานที่ประเทศโอมาน แต่ไม่สามารถส่งผู้เสียหายไปทำงานตามที่อ้างได้โดยที่ นายศักดิ์ไม่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนจัดหางานกลาง ศาลพิพากษาว่านายศักดิ์มีความผิด ตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๙๑ ตรี ให้ลงโทษจำคุก นายศักดิ์ ๓ ปี คดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ วรรคสอง

กรณี กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

โทษ ปลดออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๒๔ ก.ย. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดฐานประพฤติก่อเหตุอื่น ๆ

รายที่ ๑-๑๕๕/๒๕๕๓ ชื่อ นายสุ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ถูกเจ้าหน้าที่ป่าไม้อุทยานแห่งชาติทับลาน-เขาใหญ่ จับกุมเนื่องจากเข้าไปในเขตอุทยาน โดยไม่ได้รับอนุญาต มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครอง และถูกส่งตัวไปดำเนินคดีอาญา

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสุ ได้ไปที่จังหวัดนครราชสีมา และได้เดินทางเข้าไปในเขต อุทยานแห่งชาติพร้อมกับนายนพ และ จ.ส.อ.สม ซึ่งเป็นทหาร โดยใช้รถกระบะขณะเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ โดยมีบุคคลทั้งสามได้แก่ นายสุ นายนพ และ จ.ส.อ.สม และเป็นการเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่เขตอุทยานแห่งชาติ ระหว่างที่อยู่ในเขตอุทยานบุคคลทั้งสามได้ถูกเจ้าหน้าที่ของเขตอุทยานแห่งชาติเข้าทำการจับกุมในขณะที่บุคคลทั้งสามถูกจับกุมได้พบของกลาง จำนวน ๒๑ รายการ ซึ่งจะเห็นว่าอาวุธที่นำไปในป่ามีทั้งกระสุนปืนหลายขนาดอาวุธปืนลูกกรดยาว พร้อมกล่องเล็งปืน มีดสำหรับเดินป่า และมีดแบบชำแหละ เป็นต้น ซึ่งบุคคลทั้งสามมีวัตถุประสงค์ที่จะมาทำการล่าสัตว์ในเขตอุทยานแห่งชาติ แม้จะยังไม่สามารถทราบได้ว่าบุคคลทั้งสามบุคคลใดเป็นผู้กระทำการยิงเล็งและไล่ป่าก็ตาม

มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

กรณี ไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก่อเหตุ

โทษ ภาคทัณฑ์

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษภาคทัณฑ์ เป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

ประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๒๒ ต.ค. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดฐานประพาศติชั่ว กรณีอื่น ๆ

รายที่ ๑-๐๐๖/๒๕๕๔ ชื่อ นางสาว ตำแหน่งครู วิทยาลัยนาระครูชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในเรื่อง ลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุโดยใช้ฝ่ามือตบหน้าเด็กชายเขียวจนมีรอยแดงและเกิดบาดแผลถลอก

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เวลาประมาณ ๑๓.๓๐ น. ซึ่งเป็น ช่วงทำยคาบเรียนวิชานาฏศิลป์ของชั้น ป.๕/๒ โดยมีนางสาวเป็นผู้ครูผู้สอน ระหว่างที่นักเรียนเข้าแถวนั้นเด็กชายเขียวได้ควงปากกาเล่นแล้วปากกาก็กระเด็นไปถูกผมของนางสาว จากนั้นนางสาวจึงถามว่าใครถึงสองสามครั้ง เด็กชายเขียวจึงยกมือขึ้นแล้วเดินไปหานางสาวพร้อมทั้งยกมือไหว้ขอโทษ นางสาวได้ใช้ฝ่ามือตบไปที่ใบหน้าของเด็กชายเขียว ๑ ครั้ง ซึ่งนางสาวยอมรับว่าได้ตบหน้าเด็กชายเขียวจริง แต่ไม่รุนแรงจนถึงกับทำให้เกิดบาดแผลถลอก เป็นเพียงรอยผื่นแดงเท่านั้น แต่ร่องรอยที่ปรากฏในภาพถ่ายกลับมีรอยขีดข่วนเหมือนโดน เล็บชูด ในขณะที่พยานหลายราย ได้แก่ เด็กหญิงแดงและเด็กหญิงฟ้าให้ถ้อยคำว่าเห็นใบหน้าของเด็กชายอนุสรณ์ เป็นรอยแดงเหมือนเล็บชูด และสำเนาใบรับรองแพทย์วินิจฉัยว่าถูกทำร้าย จนเกิดบาดแผลถลอกบริเวณใบหน้า ต่อมานางสาว ได้เสียค่าปรับต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในข้อหาว่าใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ เป็นเงินจำนวน ๕๐๐ บาท

**มาตรา** ๘๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและกรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพาศติชั่ว

**โทษ** ภาคทัณฑ์

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษภาคทัณฑ์ เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๗ ม.ค. ๒๕๕๔

## กรณีความผิดฐานประพฤดิชั่ว กรณีอื่นๆ

รายที่ ๑-๐๒๕/๒๕๕๔ ชื่อ นางสาวปราณี ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ไปให้การรับรองบุคคลต่างด้าวต่อนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองในการยื่นคำร้องขอทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ พร้อมทั้งถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาในข้อหาแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานฯ และต่อศาลจังหวัด ได้มีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดตามฟ้องให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท โดยโทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสาวปราณีทราบว่านางสาวดาวเป็นคนต่างด้าวสัญชาติลาวมาโดยตลอด แต่ก็ยังไปให้การรับรองต่อเจ้าหน้าที่ทะเบียนและบัตร สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมือง ในการยื่นคำร้องขอทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่กรณีบัตรหาย โดยให้นางสาวดาวคนต่างด้าวสวมสิทธิว่าเป็นคนไทยในชื่อของนางสาวมณี ราษฎรไทย มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ ๓๙ หมู่ ๓ ตำบล ค อำเภอ ก จังหวัด ข การกระทำของนางสาวปราณีดังกล่าวเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ทั้งต่อบุคคล คือ นางสาวมณี ตัวจริง และทั้งต่อประเทศชาติ เนื่องจากเป็นการกระทำความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ เพราะเป็นอำเภอชายแดนติดกับประเทศลาว อีกทั้งนางสาวปราณีมีอาชีพเป็นข้าราชการครู ซึ่งเป็นอาชีพที่มีเกียรติได้รับการยอมรับและเคารพยกย่องจากประชาชนทั่วไป นางสาวปราณีควรทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี สมกับที่ตนเป็นข้าราชการครู แต่กลับประพฤติตนไปในทางเสื่อมเสีย คือ รับรองเท็จ ทำให้เจ้าหน้าที่หลงเชื่อจึงออกบัตรประจำตัวประชาชนให้บุคคลต่างด้าวไปจนในที่สุดศาลจังหวัดเลยได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษในความผิดตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๔ (๑) วรรคหนึ่ง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗, ๒๖๗ ประกอบมาตรา ๘๓, ๘๖ ให้ลงโทษฐานร่วมกันสนับสนุนให้ผู้ไม่มีสัญชาติไทย แจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนให้ลงโทษจำคุก ๒ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท รับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคงจำคุก ๑ ปี ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ตัดเงินเดือน ๕ เป็นเวลา ๒ เดือน

**มติ** ก.ค.ศ. เพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นโทษปลดออก

จากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๓ มี.ค. ๒๕๕๔

## กรณีความผิดฐานประพฤติก้าว และกรณีอื่นๆ

รายที่ ๑-๐๔๐ /๒๕๕๔ ชื่อ นางลักษณ ต้าแห่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติ การ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ทำร้ายร่างกายนางวรรณ และกระชากคอเสื้อนายศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขณะที่มีการชุมนุมขับไล่นางลักษณ ทำให้นางวรรณ ฟ้องเป็นคดีอาญา

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางลักษณถูกผู้นำหมู่บ้าน และผู้ปกครองนักเรียน ประมาณ ๑๒๐ คน เดินขบวนชุมนุมขับไล่ที่หน้าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้กล่าวโจมตีถึงพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมของนางลักษณหลายประการ และในวันดังกล่าวนายศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำลังเจรจาและทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุมที่หน้าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทันใดนั้นนางลักษณได้เดินไปหานายศักดิ์และได้กระชากเสื้ออย่างรุนแรง ต่อหน้าผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนที่มายืนดูเหตุการณ์และพูดว่า “มึงนี่แหละคือไอ้ไม่อยู่เบื้องหลังการชุมนุม” ในขณะเดียวกันนั้น นางวรรณปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้เดินมาที่ชุมนุมห้ามมิให้นางลักษณเข้ามาวุ่นวาย เพราะเห็นว่านายศักดิ์กำลังเจรจาเพื่อทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุมอยู่ ทันใดนั้น นางลักษณได้กระชากแขนซ้ายของนางวรรณมากัดจนได้รับบาดเจ็บ นางวรรณได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ เพื่อดำเนินคดีแก่นางลักษณ ซึ่งศาลจังหวัดพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ว่าจำเลย (นางลักษณ) กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๙๑ ลงโทษปรับ ๑,๐๐๐ บาท

มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก้าว

โทษ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และติดตามความประพฤติเป็นเวลา ๑ ปี

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดฐานประพาศิชั่ว กรณีอื่นๆ**

รายที่ ๑-๐๙๖ /๒๕๕๓ ชื่อ นางสาวสุศรี ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ต้องหาคดีอาญาข้อหายักยอรถยนต์เก๋ง ยี่ห้อฮอนด้า ของผู้อื่นเหตุเกิดที่ต่างจังหวัด เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ซึ่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอได้รับคำร้องทุกข์ของผู้เสียหายไว้ดำเนินคดี ตามคดีอาญา ๑๙๓๙/๒๕๕๐ และมีพฤติกรรมการร่วมกับพวก ทำสัญญาเช่ารถยนต์ของผู้อื่นแล้วไม่นำรถยนต์ส่งคืนให้แก่เจ้าของรถยนต์จำนวนหลายคัน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสาวสุศรีได้ทำการเช่ารถเก๋งจากผู้ให้เช่ารถในหลายจังหวัดและไม่ส่งคืนรถให้แก่ผู้ให้เช่า จนมีการแจ้งความต่อสถานีตำรวจและฟ้องคดีอาญาต่อศาลจังหวัด โดย นางสาวสุศรีได้ทำการเช่ารถในราคาวันละ ๑,๐๐๐ บาท รวม ๑๐ วัน รวมเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท แล้วเมื่อถึงเวลาต้องส่งรถคืนนางสาวสุศรีไม่ส่งคืน ระหว่างนั้นนางสาวสุศรีก็ได้ทำการเช่ารถดังกล่าวในอีกหลายจังหวัด และนอกจากนั้นนายวงศ์ซึ่งเป็นสามีและนายวัฒน์ซึ่งเป็นบุตรได้ทำการในลักษณะเดียวกับนางสาวสุศรี โดยการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำในลักษณะเป็นขบวนการ เมื่อนายวัฒน์ไปเช่ารถแก่กับผู้ให้เช่า นางสาวสุศรีจะเป็นผู้ค้าประกันโดยการถ่ายบัตรข้าราชการใช้ในการค้าประกันเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ในลักษณะทำนองเดียวกัน นายวงศ์ซึ่งเป็นสามีก็เช่ารถและไม่ส่งคืนเช่นกัน โดยมีนางสาวสุศรีเป็นผู้ค้าประกันเช่นกัน ครอบครัวของนางสาวสุศรีได้ทำการเช่ารถและไม่นำมาคืน ในหลายจังหวัด จำนวนรถที่นำไปรวมประมาณ ๓๔ คัน

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพาศิชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน

**มติ** ก.ค.ศ. ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๒๙ เม.ย. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดฐานประพุดิชั่ว กรณีอื่นๆ**

**รายที่ ๑-๑๖๕/๒๕๕๔** ชื่อ นายวิท ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนาระผู้อำนวยการชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนถูกฟ้องคดีอาญาในข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย จิตใจ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายวิทไปนั่งดื่มสุราที่ร้านอาหารจนเกิดเรื่องทะเลาะวิวาทถึงขั้นทำร้ายร่างกายข้าราชการครูด้วยกันจนถึงขั้นใช้ขวดเบียร์ตีศีรษะคู่กรณีได้รับบาดเจ็บ เย็บ ๓ เข็ม

**มาตรา ๘๘** วรรคหนึ่ง และ**มาตรา ๙๔** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม ไม่มีความสุขภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกัน และกรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

**โทษ** งดโทษ (ทำทัณฑ์บน)

**มติ** ก.ค.ศ.สั่งลงโทษตัดเงินเดือน จำนวน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน และให้ติดตามความประพฤติเป็นเวลา ๑ ปี

ประชุมครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๒๘ ก.ย. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดฐานประพาศิตชั่ว กรณีอื่นๆ**

**รายที่ ๑-๑๗๐/๒๕๕๔** ชื่อ นางจิต ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ได้ร้องเรียนกล่าวหาว่าการจัดกรอบอัตรากำลังไม่ชอบด้วยกฎหมายและกล่าวหานายเงินกลิ่นแก้งกระทำอนาจารตน และทำหนังสือร้องเรียนกล่าวหาผู้บังคับบัญชาและผู้อื่นไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางจิตไม่ได้รับการพิจารณาให้ลงกรอบอัตรากำลังของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงได้ร้องเรียนกล่าวหาว่าการจัดกรอบอัตรากำลังดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งกล่าวหานายเงินกลิ่นแก้งและลวนลามตน จนผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยนายเงิน พร้อมกับให้นางจิตดำรงตำแหน่งในกรอบอัตรากำลังตามที่ต้องการแล้ว แทนที่นางจิตจะสำนึกตั้งมั่นอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดกลับร้องเรียนกล่าวหาผู้บังคับบัญชาและบุคคลอื่นอีกหลายคน โดยปราศจากมูลความจริง

**มาตรา ๘๙** วรรคหนึ่ง และ**มาตรา ๙๔** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

**กรณี** กลิ่นแก้งหรือร้องเรียนผู้อื่นโดยปราศจากมูลความจริงและไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

**โทษ** ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๒๘ ก.ย. ๒๕๕๔



### กรณีความผิดฐานประพาศิตชั่ว กรณีอื่นๆ

รายที่ ๑-๑๗๑/๒๕๕๔ ชื่อ นายกร ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก โดยศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุกตามพระราชบัญญัติอาวรูปิน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียม อาวรูปิน พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายกรได้ให้การรับสารภาพเป็นหนังสือว่าได้ครอบครองอาวรูปินที่มีหมายเลขทะเบียน ซึ่งเป็นของผู้อื่น จำนวน ๑ กระบอก อาวรูปินที่ไม่มีเครื่องหมายทะเบียนของเจ้าหน้าที่ประทับไว้ จำนวน ๖ กระบอก เครื่องกระสุนปืน ๖๗ นัด ถูกฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาลจังหวัดศาลอุทธรณ์ตัดสิน ยินตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยให้จำคุก ๖ เดือน ไม่รอลงอาญา คดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุก

**โทษ** ปลดออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๒๘ ก.ย. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดฐานประพาดิชั่ว กรณีอื่น ๆ**

รายที่ ๑-๒๑๗/๒๕๕๔ ชื่อ นางพิศ ตำแหน่งครู วิทยาลัยนาระครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ถูกฟ้องคดีอาญารฐานความผิดสนับสนุนผู้ไม่มีสัญชาติยื่นคำขอมิบัตรโดยแจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ มีผู้มีชื่อซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวประชาชนใหม่แทนบัตรเดิมที่สูญหายต่อนายแก้ว เจ้าหน้าที่ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน โดยผู้มีชื่อแจ้งข้อความเท็จต่อเจ้าหน้าที่ว่าชื่อนายบัว ซึ่งความจริงผู้มีชื่อไม่ได้ชื่อนายบัว เมื่อนายแก้วพิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่าไม่มีสำเนาบัตรประชาชนฉบับเดิม จึงให้หาบุคคลที่น่าเชื่อถือรับรอง ผู้ยื่นคำขอมิบัตรจึงให้นางพิศเป็นผู้รับรอง นายแก้วเห็นว่าน่าเชื่อถือจึงออกบัตรประจำตัวฉบับใหม่ให้ ต่อมาเมื่อเทศบาลตรวจสอบและพบว่าผู้มีชื่อได้สวมสิทธิของนายบัว โดยมีนางพิศให้การรับรองอันเป็นเท็จ จึงมีการดำเนินคดีดังกล่าว

**มาตรา** ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพาดิชั่ว

**งดโทษ** ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ

**มติ** ก.ค.ศ.ให้ลงโทษจากทัณฑ์บนเป็นหนังสือ เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

ประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๑๘ พ.ย. ๒๕๕๔

### กรณีความผิดฐานประพฤตชั่ว กรณีอื่นๆ

รายที่ ๑-๒๑๘/๒๕๕๔ ชื่อ นางจ่านง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนະผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง เบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่มีสิทธิเบิกเนื่องจากมีบ้านเป็นของตนเองอยู่แล้ว

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นางจ่านงเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ที่นายจ่านงซึ่งเป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของนางจ่านง ได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเพื่อชำระค่าเช่าซื้อบ้านอยู่แล้ว แม้การเช่าบ้านของนางจ่านงเป็นการเช่าบ้านเพื่ออยู่อาศัยจริง อันมีสาเหตุมาจากความยากลำบากในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่การที่นางจ่านงได้ชี้แจงประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการว่าในท้องที่ที่เป็นที่ทำงานของตนไม่มีบ้านของสามีหรือภริยาหรือบุตรที่ร่วมอาศัยอยู่ได้ โดยที่นางจ่านงเป็นผู้รับรองและอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านด้วยตนเอง แสดงให้เห็นถึงเจตนาของนางจ่านงที่จะใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านซ้ำซ้อน นายจ่านงสามีที่ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านผ่อนชำระหนี้เงินกู้ยืมอยู่แล้ว

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๑๘ พ.ย. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดฐานประพาศิชั่ว กรณีอื่น ๆ**

รายที่ ๑-๐๒๘/๒๕๕๔ ชื่อ นางธัญญา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง มีพฤติกรรมเป็นธรรจัดหาคคนเข้าทำงานบริษัทการบิน โดยอ้างว่าเมื่อชำระเงินแล้วสามารถเข้าทำงานได้เลย แต่ก็ไม่สามารถเข้าทำงานได้ ทำให้ผู้เสียหายต้องเสียเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท และ ๘๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางธัญญาได้ไปติดต่อชักชวนในลักษณะหว่านล้อมให้นางรินทร์ และนายราญหลงเชื่อว่าตนรู้จักคนที่สามารถช่วยเหลือให้ได้เข้าทำงานในบริษัทการบิน โดยมีการเรียกรับผลประโยชน์จากบุคคลดังกล่าว แต่ก็ไม่สามารถเข้าทำงานได้ เมื่อผู้เสียหายได้ไปแจ้งความร้องทุกข์และฟ้องร้องคดี นางธัญญาเป็นคนนำเงินมาชดใช้คืน จำนวน ๑๓๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพาศิชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ลดชั้นเงินเดือน ๑ ชั้น

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดชั้นเงินเดือน ๑ ชั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๒๕ พ.ย. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดฐานประพฤตชั่ว กรณีอื่นๆ**

รายที่ ๑-๒๒๕/๒๕๕๔ ชื่อ นายอุดร ตำแหน่งอาจารย์ ๒ (เดิม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
กระทำผิดวินัยในเรื่อง ใช้อาวุธปืนยิงผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บสาหัส และถูกดำเนินคดีอาญา ศาล  
มีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๘ ปี ๘ เดือน และคดีถึงที่สุดแล้ว

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายอุดรเคยมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนายแดนมาก่อน ซึ่งในวันเกิดเหตุก็มีเรื่อง  
โต้เถียงกัน นายอุดรจึงใช้ปืนพกยิงนายแดนจนได้รับบาดเจ็บสาหัส เนื่องจากถูกอวัยวะสำคัญนายอุดร  
ถูกดำเนินคดีอาญาในข้อหาพยายามฆ่าผู้อื่นจนถูกศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๘ ปี ๘ เดือน และคดีถึง  
ที่สุดแล้ว ซึ่งในระหว่างที่นายแดนเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลนายอุดรได้ไปเยี่ยมและมอบเงินค่า  
รักษาพยาบาลให้แก่นายแดน เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง  
**โทษ** ปลดออกจากราชการ  
**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๒๕ พ.ย. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดฐานประพฤติก้าว กรณีอื่นๆ**

รายที่ ๑-๑๓๑/๒๕๕๕ ชื่อ นายมานะ ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ตบหน้านักเรียนในระหว่างการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน นายมานะได้รับแต่งตั้งจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นประธานกรรมการตัดสินกีฬาบาสเกตบอลและประธานกลุ่มสีม่วง ในการแข่งขันบาสเกตบอลหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รอบรองชนะเลิศ ระหว่างทีมสีฟ้าและทีมสีม่วง ที่นายมานะเป็นประธานกลุ่มสีอยู่ นายมานะได้บอกให้เจ้าหน้าที่ผู้บันทึกคะแนนการแข่งขันให้คะแนนกับผู้แข่งขันทีมสีม่วง ทั้งที่นักกีฬาสีม่วงไม่ได้ชูทุกทำคะแนน ทำให้กองเชียร์สีฟ้าไม่พอใจพากันต่อว่านายมานะอย่างรุนแรง หนึ่งในนั้นคือนางสาวอัมพรรวมอยู่ด้วย สร้างความไม่พอใจให้กับนายมานะ นายมานะได้ใช้มือตบหน้านางสาวอัมพรไป ๑ ครั้ง และการแข่งขันก็เป็นอันยุติลง

มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคมและกรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก้าว

**โทษ** งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน

**มติ** ก.ค.ศ.ให้ลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๒๗ ส.ค. ๒๕๕๕

## กรณีความผิดฐานประพฤตชั่ว กรณีอื่นๆ

รายที่ ๑-๐๖๖/๒๕๕๔ ชื่อ นาย ช ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ดำเนินการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเพื่อประกอบธุรกิจการค้า โดยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างและได้ร่วมกับพวกปลอมและใช้เอกสารปลอม

ข้อเท็จจริงได้ความว่า การกระทำของนาย ช ได้จดทะเบียนห้างหุ้นส่วน เพื่อประกอบกิจการ มีผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน ๒ คน คือ นาย ช และนาย น โดยนาย ช เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการมีอำนาจดำเนินการของห้างโดยไม่มีข้อจำกัด ต่อมาปรากฏว่านาย ช ได้ออกจากการเป็นหุ้นส่วนของห้าง ตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท ถึงแม้ว่านาย ช จะออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างฯ แล้วก็ตาม แต่ความผิดทางวินัยของนาย ช ได้เกิดขึ้นแล้วนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด ส่วนกรณีปลอมหนังสือรับรองผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบในการยื่นขอเสนอราคาโครงการขุดสระกักบึงองค์การบริหารส่วนตำบล การกระทำดังกล่าวของนาย ช ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนอื่นๆ ที่ยื่นขอประกวดราคาแข่งขันได้รับความเสียหายจนนาย ช ถูกดำเนินคดีอาญาและศาลมีคำพิพากษาว่านาย ช มีความผิดฐานร่วมกันใช้เอกสารปลอม และให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี แต่ให้รอการลงโทษไว้ ๒ ปี

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** ก.ค.ศ. เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖  
เมื่อวันที่ ๑๓ มิ.ย. ๒๕๕๖

**กรณีความผิดฐานประพฤติชั่วกรณีอื่นๆ**

**รายที่ ๑-๑๑๐/๒๕๕๖** ชื่อ นายสุเทพ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง จูงใจให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยบริสุทธิ์และยุติธรรม มีลักษณะเป็นการส่อไปในทางทุจริตการเลือกตั้ง โดยการซื้อสิทธิขายเสียง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสุเทพไปพบนายสุชาติ เพื่อขอให้ช่วยหาเสียงโดยมอบซองสีขาวจำนวน ๘ ซอง และบัตรแนะนำตัวของนายสุเทพให้นายสุชาติไว้ แต่นายสุชาติไม่ได้แจกซองดังกล่าวให้แก่คณะครูภายในโรงเรียน เนื่องจากครูมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแห่งนี้เป็นน้องเขยของผู้ร้องเรียน นายสุชาติจึงมอบซองดังกล่าวให้นายเอ นายบี และนางสาวปูแต่ไม่ได้ชักชวนให้เลือกนายสุเทพ ต่อมานายเอ นายบี นางสาวปู ได้นำซองดังกล่าวไปแจกให้ครูที่มีสิทธิเลือกตั้งในโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีได้ชักจูงให้ผู้หนึ่งผู้ใดเลือกนายสุเทพ

**มาตรา ๘๘** วรรคหนึ่ง และ ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม และกรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยกระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็น ผู้ประพฤติชั่ว

**โทษ** ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖  
เมื่อวันที่ ๑๒ ก.ย. ๒๕๕๖



## ๖. กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการ

**มาตรฐานโทษ** ลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์

มาตรา ๘๕ วรรคสอง กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ประมาทเลินเล่อหรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

**มาตรฐานโทษ** ไล่ออก/ปลดออก

**\* ประกอบมติคณะรัฐมนตรี \***

หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

เรื่อง ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

**\*\* ทั้งนี้ ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป \*\***

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๑๕๓/๒๕๕๓ ชื่อ นายเฉลิม ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนาระผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ยืมเงินงบประมาณออกมาใช้จำนวน ๒๔ สัญญา รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๘๔๐,๒๖๑ บาท โดยไม่ระบுவัตถุประสงค์ในการยืม และไม่มีการส่งใช้เงินยืม ทั้งที่เจ้าหน้าที่การเงินได้บันทึกแจ้งแล้วว่าจะไม่สามารถยืมได้ และไม่ปรากฏว่าได้นำเงินยืมไปใช้จ่ายในราชการแต่อย่างใด

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายเฉลิม ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้าน ได้ทำเรื่องขอยืมเงินทรรองราชการ และอนุมัติการยืมเงินด้วยตนเอง ทำการเบิกถอนเงินงบประมาณของโรงเรียนออกไปอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีแผนงานหรือโครงการรองรับ บางวันยืมต่อเนื่องในวันเดียวกันถึง ๖ สัญญา รวมเป็นเงินถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท และ ต่อมายืมซ้อนกันอีก ๔ สัญญา รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐ บาท และอีก ๒ สัญญา รวมเป็นเงิน ๓๗,๐๐๐ บาท ทั้งที่เจ้าหน้าที่การเงินทักท้วงแล้ว แต่นายเฉลิมก็ยังอนุมัติเงินยืมให้กับตนเองอีก และเมื่อยืมไปแล้วไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่านายเฉลิมได้นำเงินไปใช้จ่ายในงานโครงการหรือแผนงานใด การใช้จ่ายเงินงบประมาณก็ไม่เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการ บางครั้งมีการจัดทำโครงการใหม่ไม่สอดคล้อง ตามแผนงานของโรงเรียนที่วางไว้ การใช้จ่ายเงินของโรงเรียนไม่โปร่งใส และผู้บริหารโรงเรียนจะดำเนินการเองทั้งหมด เจ้าหน้าที่การเงินจะต้องทำตามผู้บริหารโรงเรียนสั่งการ และเมื่อยืมเงินของทางราชการไปแล้วเมื่อถึงกำหนดการส่งใช้เงินยืมหรือ ส่งเอกสารหลักฐานเพื่อล้างหนี้เงินยืมนายเฉลิมกลับไม่ส่งใช้เงินยืม หรือไม่ส่งเอกสารหลักฐานเพื่อล้างหนี้เงินยืมแต่อย่างใด กลับทำสัญญาการยืมเงินและอนุมัติเงินยืมให้กับตนเองอีก เมื่อตรวจสอบจากสัญญาการยืมเงินแล้วพบว่า โรงเรียนบ้านได้จัดกิจกรรมซ้อนในวันเดียวกันหลายกิจกรรม เช่น วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งนายเฉลิมยืมเงินของโรงเรียนออกไปจำนวน ๖ สัญญา เป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น การที่นายเฉลิมยืมเงินของโรงเรียนออกไปในเวลาไล่เลี่ยกันทั้งหมด จำนวน ๒๔ สัญญา โดยมิได้ระบுவัตถุประสงค์การยืมเงิน แต่ภายหลังกลับปรากฏว่านายเฉลิมได้นำเงินที่ยืมจากทางราชการได้ทยอยมาคืนให้กับทางราชการ

มาตรา มาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

โทษ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๒๒ ต.ค. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๑๕๗/๒๕๕๓ ชื่อ นายเน ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ยืมเงินทศรองราชการ จำนวน ๗๖,๗๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการ จัดประชุม คณะกรรมการประเมินผลงานทางวิชาการ แล้วไม่ส่งใช้เงินยืมภายในกำหนดเวลา จนมีหนังสือแจ้งเตือนจาก ผู้บังคับบัญชา จึงส่งใช้เงินยืม

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๑ นายเนได้มีบันทึกข้อความเรื่อง ขออนุมัติยืมเงิน ทศรองราชการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะกรรมการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ สำหรับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สาขาบริหารการศึกษา และสาขานิเทศการศึกษา ในวันที่ ๒๕ และ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ณ ห้องประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นจำนวน ๗๖,๗๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นหกพันเจ็ดร้อย บาทถ้วน) โดยมอบเงินเป็นจำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน) ให้นายสม หัวหน้ากลุ่มงานในฐานะ เลขานุการในการจัดประชุมเก็บไว้ เมื่อถึงกำหนดเวลาที่ผู้ยืมจะต้องส่งหลักฐานการจ่ายและเงินเหลือจ่ายที่ยืม ไป นายเนยังไม่ส่งหลักฐาน เจ้าหน้าที่ได้ทวงถามด้วยวาจาหลายครั้ง แต่นายเนไม่ได้นำหลักฐานมาให้ ผู้บังคับบัญชาได้แจ้งเตือนเป็นหนังสือ นายเน ยังคงไม่ได้ส่งหลักฐานตามกำหนด โดยอ้างเหตุผลการส่งใช้ล่าช้า เพราะต้องรอเอกสารจากนายสม ประกอบกับกรรมการบางท่านลงนามในเอกสารไม่ครบทุกรายการ ต้องประสานให้ลงนามครบ และตนติดภารกิจช่วยงานศพของน้ำและเข้ารับการประชุมเสวนาการจัดทำข้อมูล ทะเบียนประวัติและดำเนินการจัดอบรม ต่อมาเมื่อล่วงเลยกำหนดเวลาแจ้งเตือน ครั้งที่ ๒ จึงได้นำหลักฐานมาส่งคืน ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๑

มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของ ทางราชการ

โทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๒๒ ต.ค. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๑๘๐/๒๕๕๓ ชื่อ นางเขียว ตำแหน่งบริหารงานทั่วไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในเรื่อง ละเลยต่อหน้าที่ ไม่จัดทำทะเบียนคุมรับ-จ่ายใบเสร็จรับเงิน ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้จัดทำทะเบียนคุมรับ-จ่าย แต่ไม่ปฏิบัติตามและไม่ดูแลรักษาเอกสารสำคัญและใบเสร็จรับเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ปลอดภัย ทำให้บุคคลอื่นนำใบเสร็จรับเงินไปใช้โดยพลการ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งให้นางเขียวรับผิดชอบงานจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุ จัดทำทะเบียนคุมรับ-จ่ายใบเสร็จรับเงินและงานอื่นๆ โดยรับมอบงานทะเบียนคุมพัสดุครุภัณฑ์จากนายแดง ส่วนการทำทะเบียนคุมบัญชีรับ-จ่ายใบเสร็จรับเงิน รับต่อจากนางดำ ทั้งสองได้ส่งมอบสมุดทะเบียนคุมครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุ สมุดคุมใบเสร็จรับเงิน หลักฐานการเบิกจ่ายใบเสร็จรับเงิน และใบเสร็จรับเงินคงเหลือให้แก่นางเขียว แต่ไม่ได้ทำเป็นหนังสือส่งมอบผ่านผู้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาก็ไม่ได้ควบคุมเข้มงวด นางเขียวได้ตรวจสอบงานที่รับมอบ ซึ่งยังลงทะเบียนไม่ครบถ้วนจึงได้ลงทะเบียนครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุ และใบเสร็จรับเงินเรียบร้อยแล้ว ต่อมานางเขียวได้ปรับเปลี่ยนตำแหน่งจากเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป แต่นางเขียวไม่สามารถส่งมอบงาน ตามกำหนดได้ นายขาว หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ ได้กำชับให้นางเขียวส่งมอบงานหลายครั้ง ต่อมาวันที่ ๔,๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ และ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ นายขาวและนายม่วง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ตกเตือนเป็นหนังสือให้นางเขียวส่งมอบงาน นางเขียวอ้างว่าสมุดทะเบียนคุมครุภัณฑ์บัญชีพัสดุสูญหาย ครุภัณฑ์และพัสดุ มีจำนวนมาก ประกอบกับผู้บังคับบัญชาให้เวลาในการส่งมอบค่อนข้างน้อย จึงไม่สามารถจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุได้ทัน สำหรับทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน และใบเสร็จรับเงินนางเขียวยอมรับว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ส่งใบเสร็จรับเงินมาให้จำนวนกว่า ๑,๐๐๐ เล่ม นางเขียวไม่ได้ลงทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินดังกล่าวเพียงแต่ตรวจนับจำนวน เมื่อเห็นว่าครบตามจำนวนที่ส่งก็รับไว้ แล้วนำไปเก็บในตู้เก็บ เมื่อมีการเบิกจ่ายจึงจะมีรายละเอียดของใบเสร็จรับเงิน เลขที่ เล่มที่ ในหลักฐานการจ่ายและยอดรวมของใบเสร็จรับเงินออกไปเรื่อย ๆ นอกจากนี้มีใบเสร็จรับเงินบางส่วนที่เปียกน้ำชำรุด ไม่ได้ลงทะเบียน และยังไม่ได้ประกาศยกเลิก เมื่อนางเขียวส่งมอบงานไม่ได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบใบเสร็จรับเงินและทะเบียนครุภัณฑ์ โดยมีนายม่วง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประธานคณะกรรมการในการตรวจสอบทะเบียนครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุ คณะทำงานไม่มีข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๑ คณะทำงานจึงสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่จริง ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ จัดทำรหัส ทะเบียน และทะเบียนคุม เสร็จเรียบร้อยเป็นปัจจุบัน สำหรับใบเสร็จรับเงิน คณะทำงานได้ตรวจสอบจำนวนใบเสร็จรับเงินของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๑ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับใบเสร็จรับเงินจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม ๕ ครั้ง รวมจำนวน ๒,๓๗๐ เล่ม เบิก-จ่าย ใช้ไปคงเหลือใบเสร็จรับเงินจำนวน ๑,๗๘๗ เล่ม โดยจ่ายให้โรงเรียน ๔๓๙ เล่ม อยู่ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเหมาะสมกับการใช้งาน จำนวน ๑,๒๐๐ เล่ม สภาพชำรุดไม่เหมาะสมกับการใช้งาน จำนวน ๑๔๘ เล่ม คณะทำงานไม่ทราบว่ามีใบเสร็จรับเงินที่เบิกจ่ายไปแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๑

เป็นใบเสร็จรับเงินเล่มที่ เลขที่ใดบ้าง จึงมีข้อเสนอแนะให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำทะเบียนคุมการรับ – จ่ายใบเสร็จรับเงินที่เจ้าหน้าที่การเงินและโรงเรียนได้รายงานการใช้ใบเสร็จรับเงินให้ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และให้ประกาศยกเลิกการใช้ใบเสร็จรับเงินที่ชำรุด

**มาตรา ๘๕** วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล และกรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๐๐๑/๒๕๕๔ ชื่อ นายเชียว ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่อง มีพฤติกรรมไม่โปร่งใสต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการในเรื่องการ  
บริหารงานงบประมาณหลายประการ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายเชียวได้ขาดราชการติดต่อในคราวเดียวกันตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ถึง  
วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ รวม ๒๗ วันจริง แต่ยังคงกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีก และกรณีการบริหาร  
งบประมาณเงินอุดหนุนอื่นเบิกถอนเงินจากบัญชีโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย แต่ได้นำเงินเข้าบัญชี เมื่อมีการ  
ตรวจสอบบัญชีของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ตามคำให้การของนายเชียวให้การต่อสู้ว่าตนได้นำเงินไปใช้เพื่อ  
ประโยชน์ของทางราชการ แต่ไม่มีพยานเอกสารหลักฐานต่างๆ หรือพยานบุคคลมายืนยัน ส่วนกรณีที่นายเชียวเก็บ  
เงินทุนการศึกษาของนักเรียน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๐ ไว้กับตนเอง เมื่อมีการร้องเรียน  
จึงนำเงินไปมอบให้เด็กเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กรณีเงินออมทรัพย์นักเรียน จำนวน ๓,๐๖๕ บาท และ  
กรณีเงินสหกรณ์โรงเรียน จำนวน ๑,๗๐๐ บาท ไม่นำไปมอบให้ผู้รับผิดชอบ ต่อข้ออ้างว่าหลงลืมฟังไม่ขึ้น  
การเบิกถอนเงินอาหารกลางวันไป จำนวน ๙๑,๐๐๐ บาท โดยไม่จัดทำอาหารกลางวันให้นักเรียน เงินจำนวน  
ดังกล่าวนายเชียวไม่มีเหตุผลมาชี้แจงหักล้างอย่างสมเหตุสมผล และรับสารภาพว่าตนได้นำเงินไปเก็บไว้จริง  
พฤติการณ์เป็นการนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตนโดยมิชอบ อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

มาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา  
พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์  
ที่มีควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

โทษ ปลดออกจากราชการ

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษปลดออกจากราชการ เป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๗ ม.ค. ๒๕๕๔

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงิน และบัญชี

รายที่ ๑-๐๑๖/๒๕๕๔ ชื่อ นายเขียว ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล ระดับชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้ในการปฏิบัติหน้าที่ การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาบุตร โดยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาบุตรตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๕๑ เป็นจำนวนเงินที่วางฎีกาเบิกสูงกว่าจำนวนเงินที่พึงจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิ และเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ไม่ได้ขอเบิกโดยไม่มีการเรียกคืน แล้วนำเงินส่วนเกินโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของตนเอง จำนวนเงิน ๒,๗๔๖,๘๓๓ บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายเขียวได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาบุตร ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๕๑ เป็นจำนวนเงินที่วางฎีกาเบิกสูงกว่าจำนวนเงินที่พึงจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิ และเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ไม่ได้ขอเบิกโดยไม่มีการเรียกคืน นำเงินส่วนเกินโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของตนเอง จำนวนเงิน ๒,๗๔๖,๘๓๓ บาท ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

๑. เบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย โดยโอนเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรให้กับผู้ไม่ได้ขอเบิกโดยไม่มีการเรียกคืน จำนวน ๑๕ ราย เป็นเงิน ๙๕,๐๐๐ บาท

๒. เบิกจ่ายเงินโดยทำหลักฐานการจ่ายเท็จ โดยสร้างหลักฐานขอเบิกอันเป็นเท็จโดยใช้ใบเสร็จรับเงินที่มีผู้มีสิทธิอาศัยเบิกโดยไม่มีกรกรอกข้อมูลในการเบิกและลายมือชื่อผู้มีสิทธิขอเบิก จำนวน ๓ ราย เป็นเงิน ๓๒,๘๐๐ บาท และนำเงินโอนเข้าบัญชีของตนเอง

๓. เบิกจ่ายเงินโดยแก้ไขเอกสารการเบิกจ่าย โดยแก้ไขเอกสารขอเบิกตามใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร (แบบ ๗๒๐๐) และแก้ไขงบบัญชีการขอเบิก จำนวน ๔๕๒ รายเป็นเงินจำนวน ๑,๙๕๑,๗๕๔ บาท

๔. รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาในการขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรโดยจัดทำงบบัญชีขอเบิกและยอดรวมในงบบัญชีการจ่ายให้มียอดรวมตรงกัน เพื่อให้ยากต่อการตรวจสอบและเพื่อประโยชน์ของตนเอง ทำให้ราชการเสียหาย จำนวน ๖๖๗,๒๗๙ บาท

๕. มีการโอนเข้าบัญชีธนาคารมากกว่ายอดเงินคงเหลือ จากการตรวจสอบ Savings Account Statement และบัญชีรายละเอียดการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และสวัสดิการในแต่ละเดือน (มกราคม ๒๕๔๙ – มกราคม ๒๕๕๑) ยอดรวมมากกว่าจำนวนเงินคงเหลือตามสลิปเงินเดือน

มาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

โทษ ไล่ออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๓ ม.ค. ๒๕๕๔

### กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๐๗๕ /๒๕๕๔ ชื่อนางสมปอง ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง รับมอบเงินสวัสดิการครูและค่าเปอร์เซ็นต์จากการจำหน่ายหนังสือแล้วไม่นำไปลงบัญชีนอกงบประมาณและใช้จ่ายเงินดังกล่าวโดยไม่มีหลักฐานให้ตรวจสอบ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสมปองรับมอบเงินสวัสดิการครู ซึ่งเป็นเงินนอกงบประมาณเพื่อนำไปซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ให้โรงเรียน และรับมอบเงินเปอร์เซ็นต์จากการจำหน่ายหนังสือ หรือเงินบริจาคอื่นๆ จากผู้บริจาค หรือได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ ได้แก่ เงินอุดหนุนรายหัวเงินโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งนางสมปองดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนมีหน้าที่ต้องควบคุม กำกับ และตรวจสอบให้การดำเนินการรับ-จ่ายเงินทุกประเภท ให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ แต่ไม่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ให้เป็นไปตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ คือ เมื่อมีการรับเงินทุกประเภท ไม่ว่าจะเงินงบประมาณเงินนอกงบประมาณ ต้องนำเงินไปลงบัญชีเงินสด ทะเบียนคุมเงินทุกประเภท และรายงานเงินคงเหลือประจำวัน และเมื่อมีการจ่ายเงินต้องมีหลักฐานการจ่ายเงินให้สามารถตรวจสอบได้โดยถูกต้องตรงกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่นางสมปองกลับไม่ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเงินทำให้การลงทะเบียนคุมการเงินดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบัน

มาตรา ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และหน่วยงานการศึกษา

โทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๒๐ พ.ค. ๒๕๕๔



### กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๑๗๕/๒๕๕๕ ชื่อ นายภูมิ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง เบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของโรงเรียน โดยไม่มีหลักฐานการจ่าย ทำให้เงินขาดบัญชีไปจำนวน ๘๒๕,๗๑๘.๙๘ บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายภูมิได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้มาดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนบ้านไร่ ต่อมาได้แจ้งเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการเบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของโรงเรียนจากเดิมมีคณะกรรมการ ๓ คน มาเป็นตนเองมีอำนาจเบิกถอนเพียงคนเดียว หลังจากนั้นนายภูมิ ได้เบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยได้เบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินอุดหนุนอื่นของโรงเรียนไปเป็นเงิน ๑,๑๑๗,๔๓๘.๑๓ บาท จนมียอดคงเหลือเพียง ๑๒๗.๖๔ บาท เบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินกองทุนอาหารกลางวันไปเป็นเงิน ๘๕๘,๔๑๗ บาท มียอดเงินคงเหลือเพียง ๒๐๐.๐๖ บาท นายภูมิได้เบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินโรงเรียนทั้ง ๒ บัญชี รวมเป็นเงิน ๑,๙๗๕,๘๕๕.๑๓ บาท ภายหลังจากนายภูมิได้รวบรวมหลักฐานการจ่ายมายืนยันว่า ตนนำเงินที่เบิกถอนไปจ่ายเพื่อประโยชน์ทางราชการได้เพียง ๑,๑๕๗,๕๐๐.๑๕ บาท ที่เหลือไม่สามารถหาหลักฐานมายืนยันได้ว่า นำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ของทางราชการ รายการใด ทำให้เงินขาดบัญชีไปจำนวน ๘๑๘,๓๕๔.๙๘ บาท

มาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

กรณี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ และหน่วยงานทางการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของทางราชการ

โทษ ไล่ออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๑๘ ต.ค. ๒๕๕๕

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๑๗๖/๒๕๕๕ ชื่อ นายระเบียบ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง เบิกถอนเงินโครงการอาหารกลางวันของนักเรียน และเงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรตามโครงการเรียนฟรีไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ โรงเรียนได้รับจัดสรรเงินงบประมาณเพื่ออุดหนุนโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนจาก อบต. เป็นเงินจำนวน ๗๒,๐๐๐ บาท ภายหลังกายระเบียบได้เบิกถอนเงินออกจากบัญชีอย่างต่อเนื่องเป็นเงินจำนวน ๑๐๓,๐๙๗ บาท โดยทำให้มีผลกระทบต่อการจัดอาหารกลางวันให้กับนักเรียน เดิมโรงเรียนเคยจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนครบ ๕ วันทำการ ภายหลังจากที่นายระเบียบเบิกถอนเงินออกจากบัญชีไปปรากฏว่า โรงเรียนได้จัดทำอาหารกลางวันให้นักเรียนรับประทานเพียง ๒-๓ วันเท่านั้น บางครั้งก็ไม่ได้จัดทำอาหารกลางวันให้นักเรียนรับประทาน และไม่มีพยานหลักฐานว่านายระเบียบนำเงินที่เบิกถอนมาลงรายการในระบบบัญชีการเงิน ไม่มีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเงินให้ตรวจสอบ นอกจากนั้นยังพบว่า นายระเบียบได้เบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินอุดหนุน โครงการอาหารกลางวัน ภายหลังจากที่ตนได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนอื่นแล้ว

ส่วนเบิกถอนเงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรในโครงการเรียนฟรี ๑๕ ปีนั้น ปรากฏว่าโรงเรียนได้รับจัดสรรเงินงบประมาณเพิ่มเติมเป็นเงิน ๑๑๕,๔๔๘ บาท ต่อมานายระเบียบได้เบิกถอนเงินออกจากบัญชีอย่างต่อเนื่องหลายครั้ง รวมเป็นเงินที่เบิกถอนไปเป็นเงิน ๑๑๕,๐๗๖ บาท เมื่อเบิกถอนมาแล้วก็ไม่ได้นำลงระบบบัญชีการเงินโรงเรียน แต่ปรากฏหลักฐานการจ่ายว่า นายระเบียบนำเงินไปจ่ายตามวัตถุประสงค์ของทางราชการดังนี้

๑. จ่ายในรายการจัดซื้อวัสดุการศึกษาก่อนประถมศึกษาจำนวน	๔,๓๘๖ บาท
๒. จ่ายในรายการจัดซื้อวัสดุการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน	๑๐,๐๐๐ บาท
๓. จ่ายในรายการจัดซื้อหนังสือแบบเรียนจำนวน	๓๐,๐๗๒ บาท
๔. จ่ายในรายการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนจำนวน	๙,๕๐๐ บาท
๕. จ่ายในรายการจัดซื้อวัสดุอื่นจำนวน	๑,๗๕๐ บาท
รวมเป็นเงิน	๕๖,๑๕๘ บาท

แต่เอกสารหลักฐานการจัดซื้อดังกล่าวไม่ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุไม่มีคำขอซื้อในการเบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินโรงเรียน ปรากฏว่านายระเบียบได้ปลอมลายมือชื่อคณะกรรมการเบิกถอนเงินรายอื่นไปเบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของโรงเรียนด้วย

**มาตรา ๘๔** วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์  
ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

**โทษ** ไล่ออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๑๘ ต.ค. ๒๕๕๕

### ๗ กรณีความผิดเกี่ยวกับพัสดุ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการ

**มาตรฐานโทษ** ลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์

มาตรา ๘๕ วรรคสอง กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ประมาทเลินเล่อหรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

**มาตรฐานโทษ** ไล่ออก/ปลดออก

#### \* ประกอบมติคณะรัฐมนตรี \*

(๑) หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เรื่อง ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๐

**\*\* ทั้งนี้ ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป \*\***

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการพัสดุ**

รายที่ ๑-๑๑๕/๒๕๕๕ ชื่อนางสายทอง ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
กระทำผิดวินัยในเรื่อง ตรวจรับงานจ้าง โครงการวางท่อระบายน้ำ คสล. และปรับปรุงผิวจราจรของ  
เทศบาลไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสายทอง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งพนักงานเทศบาล ได้รับแต่งตั้งให้เป็น  
คณะกรรมการตรวจงานจ้างของเทศบาลในรายการวางท่อระบายน้ำ คสล. และปรับปรุงผิวจราจรในเขต  
เทศบาล โดยตรวจรับงานจ้างซึ่งไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการในสัญญา เนื่องจากขบบ่อพักน้ำสูงกว่าพื้นผิว  
จราจรประมาณ ๕ เซนติเมตร ทำให้เทศบาลเบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างสร้างความเสียหายและสร้างความ  
เดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สัญจรไปมา

**มาตรา ๘๕** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ

**โทษ** ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๕

## ๘. กรณีความผิดเกี่ยวกับละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง กรณีละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

**มาตรฐานโทษ** ลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์

มาตรา ๘๗ วรรคสอง กรณีละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง /หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร /กรณีมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

**มาตรฐานโทษ** ไล่ออก/ปลดออก

### \*ประกอบมติคณะรัฐมนตรี

(๑) หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๒๐๕/ว.๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เรื่อง ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง บางกรณี

(๒) หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๑/ ว ๕๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๐ เรื่อง การลงโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย กรณีลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศแล้วไม่เดินทางกลับมารับราชการภายในกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ

(๓) หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ ว ๑๐๗ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๒ เรื่องการปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดเวรรักษาการณ์ประจำสถานที่ราชการ

**\*\*ทั้งนี้ ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป\*\***

### กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

รายที่ ๑-๑๐๘/๒๕๕๓ ชื่อ นายแทน ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล ๕ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ช่วงที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เป็นเวลา ๑๙ วัน ติดต่อกัน ช่วงที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑ เป็นเวลา ๒๘ วัน ติดต่อกัน และช่วงที่ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นเวลา ๔๑ วันติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายแทนไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันอยู่ ๓ ช่วงระยะเวลา คือตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ รวม ๑๙ วัน วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑ รวม ๒๘ วัน และวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ รวม ๔๑ วัน ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการทั้งสามช่วงระยะเวลา จำนวน ๘๘ วัน และยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายแทนได้เคยถูกลงโทษตัดเงินเดือนและลดขั้นเงินเดือน กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการแล้ว ๒ ครั้ง เป็นการกระทำผิดซ้ำซาก ไม่ซัดหาลาบ

มาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

**กรณี** ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

**โทษ** ปลดออกจากราชการ

**มติ** ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษปลดออกจากราชการ เป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ**

**รายที่ ๑-๑๑๒/๒๕๕๓** ชื่อ นายนั้น ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ ๒๒ ถึงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ส่วนระหว่างวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ มีอาการเจ็บป่วยแต่เมื่อกลับมาแล้วมิได้ยื่นใบลาป่วยตามระเบียบของทางราชการทันทีคงปล่อยเวลาเนิ่นนานแล้วจึงมายื่นในภายหลัง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายนั้นไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการที่โรงเรียน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ โดยระหว่างวันที่ ๒๒ ถึงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ นายนั้น ได้เดินทางไปต่างจังหวัดเพื่อกู้ยืมเงินญาตินำมาใช้หนี้ ส่วนระหว่างวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ มีอาการเจ็บป่วยเป็นฝีที่ลำคอและบริเวณใบหน้ามีเม็ดตุ่มสีดําขึ้น แต่เมื่อกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒ แล้ว มิได้ยื่นใบลาป่วยให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ แต่ได้มายื่นใบลาป่วยเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ พร้อมแนบใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาล ระบุว่า เป็นผื่นขึ้นที่บริเวณใบหน้าเป็นฝีที่ลำคอ โดยใช้เวลารักษา ๒ สัปดาห์ ซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นว่าป่วยจริง จึงได้อนุญาตการลาดังกล่าว

**มาตรา ๘๕** วรรคหนึ่ง และ**มาตรา ๘๗** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** รับทราบ และให้ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลา ๑ ปี

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓



**กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ****รายที่ ๑-๑๓๖/๒๕๕๓** ชื่อ นายปรี ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่ส่งผลการเรียนในรายวิชาเพิ่มเติม ละทิ้งหน้าที่ชั่วโมงสอนและดืมสุราในโรงเรียนช่วงเวลาปฏิบัติราชการ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายปรีเป็นผู้ป่วยทางจิตเวช มักจะมีพฤติกรรมละทิ้งและทอดทิ้งหน้าที่ราชการ เมาสุรา และดืมสุราในเวลาราชการ และจากการตรวจสอบประวัติพบว่า ไม่ได้รับการพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือน เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน ๕ รอบการพิจารณา ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เนื่องจากเจ็บป่วยไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถือได้ว่าเป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ

**มาตรา ๑๑๐ (๑) และมาตรา ๑๑๑** แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** เป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการให้ออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๕๓

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ**

**รายที่ ๑-๑๓๗/๒๕๕๓** ชื่อ นายพัฒน์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนาระผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่กลับมามองเวลาปฏิบัติราชการและดื่มสุราในเวลาราชการ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายพัฒน์มีพฤติการณ์ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่กลับลงเวลาปฏิบัติราชการย้อนหลัง และผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตการลา อีกทั้งยังมีพฤติการณ์ดื่มสุราในเวลาราชการหลายครั้ง แต่ไม่ถึงกับมีอาการเมาและยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้

**มาตรา ๘๕** วรรคหนึ่ง **มาตรา ๘๗** วรรคหนึ่ง และ**มาตรา ๙๔** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

**โทษ** ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

**มติ** รับทราบและติดตามความประพฤติเป็นเวลา ๑ ปี

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๕๓

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ**

รายที่ ๑-๑๓๓/๒๕๕๓ ชื่อ นางสาวฐานัน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ ๕-๑๖ มีนาคม ๒๕๕๑ ติดต่อกันโดยไม่มี  
เหตุผลอันสมควร

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในระหว่างวันที่ ๕-๑๖ มีนาคม ๒๕๕๑ นางสาวฐานันไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ  
ติดต่อกัน โดยอ้างว่าป่วยเป็นโรคลมชักมีอาการมือเกร็งทั้ง ๒ ข้าง แต่ไม่ได้เข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาล โดยจะ  
รับประทานยาแล้วนอนพักอยู่ที่บ้านพัก และเมื่อกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วก็ไม่ได้ยื่นใบลาป่วยในช่วง  
ระยะเวลาดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการลา

**มาตรา** ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

**โทษ** ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๒๔ ก.ย. ๒๕๕๓

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ****รายที่ ๑-๑๗๘/๒๕๕๓** ชื่อ นายม่วง ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ไม่มาปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ประจำสถานศึกษาเวลากลางคืนของวันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายม่วงมิได้มาปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ประจำสถานศึกษาในเวลากลางคืนของวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ เพราะเข้าใจผิดว่าตนเพียงอยู่เวรในวันอังคารที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นายม่วงไม่มีเจตนาที่จะไม่มาอยู่เวรรักษาการณ์ประจำสถานศึกษาในวันดังกล่าว อีกทั้งนายม่วง มีพฤติกรรมที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ประจำสถานศึกษาในเวลากลางคืนในปี ๒๕๔๙ หลายครั้ง ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่นายม่วงมาครั้งหนึ่งแล้ว โดยการงดโทษและให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ ซึ่งนายม่วงจะต้องมีความระมัดระวังและเอาใจใส่ในเรื่องการอยู่เวรดังกล่าวให้มาก เพื่อมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำอีก แต่ก็มาเกิดเหตุการณ์ขึ้น

**มาตรา ๘๕** วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา และกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร

**โทษ** งดโทษ ให้ว่ากล่าวตักเตือน

**มติ** ก.ค.ศ. ให้ลงโทษภาคทัณฑ์

ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๓  
เมื่อวันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๕๓

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ**

รายที่ ๑-๐๓๑/๒๕๕๔ ชื่อ นางเพ็ญ ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
กระทำผิดวินัยในเรื่อง ละทิ้งหน้าที่ราชการและไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย  
ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางเพ็ญ ซึ่งอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มไม่มาปฏิบัติ  
ราชการตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการสอบสวนได้พยายามติดต่อนางเพ็ญ  
และสอบถามญาติของนางเพ็ญ แต่ไม่ทราบว่านางเพ็ญไปอยู่ ณ ที่ใด และไม่สามารถติดต่อได้

**มาตรา ๘๗** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

**โทษ** ไล่ออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๓ มี.ค. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ**

รายที่ ๑-๐๘๗/๒๕๕๕ ชื่อ นายสงกรานต์ ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่มาปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๒-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่ภายหลังได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีก

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสงกรานต์ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ ๒-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยเข้าใจว่านักเรียนสอบปลายภาคเสร็จแล้ว แต่เมื่อเปิดภาคเรียนแล้วได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ

มาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

**โทษ** ปลดออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๑๗ พ.ค. ๒๕๕๕

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ**

รายที่ ๑-๑๑๐/๒๕๕๕ ชื่อ นายสุนทร ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสุนทรไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป และไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย

มาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

**โทษ** ปลดออกจากราชการ

**มติ** เพิ่มโทษจากโทษปลดออกจากราชการ เป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๕  
เมื่อวันที่ ๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๕

**๙. กรณีความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสารและปลอมลายมือชื่อ**

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙๔ วรรคสอง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

มาตรฐานโทษ ไล่ออก/ปลดออก

**\* ประกอบมติคณะรัฐมนตรี**

(๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว.๒๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒  
เรื่อง การพิจารณาการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ

**\*\* ทั้งนี้ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป\*\***



## กรณีความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร,ปลอมลายมือชื่อ

รายที่ ๑-๑๘๒/๒๕๕๓ ชื่อ นางดำ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ปลอมลายมือชื่อของนางเขียว ซึ่งเป็นข้าราชการครูไปกู้เงินสวัสดิการฉุกเฉิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครูโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ทำให้นางเขียวเดือดร้อนและชำระหนี้รายเดือนแทน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางดำเป็นผู้ที่มีปัญหาทางการเงิน และจะใช้วิธีการปลอมลายมือชื่อของบุคคลอื่นแล้วนำไปกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเป็นประจำ เมื่อนางเขียวทราบก็ได้ไปตรวจสอบก็พบว่านางดำได้ปลอมลายมือชื่อของนางเขียวกู้เงินสวัสดิการฉุกเฉินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูโดยมิได้ขออนุญาตนางเขียวแต่ประการใด สาเหตุเนื่องมาจากนางเขียวได้ฝากบัตรประจำตัวของตนให้แก่นางดำไปเบิกค่ารักษาพยาบาลที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่นางดำกลับนำบัตรประจำตัวของนางเขียวไปกู้เงินต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในนามของนางเขียว โดยที่นางเขียวมิได้มอบหมายหรือให้ความยินยอมแต่ประการใด เมื่อนางเขียวทราบความจริงดังกล่าวแล้ว จึงได้แจ้งให้นางดำทราบ แต่นางดำก็มิได้ดำเนินการใดๆ อันเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อนางดำไม่ชำระเงินกู้คืนให้แก่นางเขียว สหกรณ์ออมทรัพย์ครูจึงได้หักเงินเดือนของนางเขียวเดือนละประมาณ ๔,๕๐๐ บาท เป็นเวลา ๕ เดือน (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๙ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐) มีเงินต้นจำนวน ๒๒,๐๐๐ บาท ดอกเบี้ย จำนวน ๕๔๖.๕๐ บาท โดยมีนางดำได้ทำหนังสือยอมรับสภาพหนี้ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ พร้อมดอกเบี้ยคืนให้แก่นางเขียวภายในเดือนมกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งหากนางดำไม่ชดใช้เงินกู้คืนยินยอมให้นางเขียวดำเนินการตามกฎหมายต่อไป แต่เมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ นางดำก็มิได้ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้แต่อย่างใด สอดคล้องกับคำให้การของนายขาวซึ่งได้ให้การว่า ก่อนที่ตนมาดำรงตำแหน่งที่โรงเรียน ตนเคยได้ยินว่านางดำเคยมีพฤติกรรมในทำนองนี้กับข้าราชการครูรายอื่นๆ เช่นกัน

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

**มติ** ก.ค.ศ. เพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๓ ธ.ค. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร, ปลอมลายมือชื่อ

รายที่ ๑-๑๙๖/๒๕๕๓ ชื่อ นายสัมพันธ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ร่วมกันกับนายชาวปลอมบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐ พนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นเอกสารราชการขึ้นทั้งฉบับ โดยนำภาพถ่ายของนายสัมพันธ์ลงในบัตร และพิมพ์ข้อความหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งเป็นของนายชาว และระบุชื่อตำแหน่ง สังกัดผู้ถือบัตรว่า นายชาว ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการองค์การบริหารส่วนตำบล ลงในช่องผู้ออกบัตรเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสัมพันธ์และนายชาวได้ร่วมกันปลอมบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐ พนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นเอกสารราชการขึ้นทั้งฉบับ โดยนำภาพถ่ายของนายสัมพันธ์ลงในบัตรและพิมพ์ข้อความเลขบัตรประจำตัวประชาชนซึ่งเป็นของนายชาว และระบุชื่อตำแหน่ง สังกัดผู้ถือบัตรว่านายชาว ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ องค์การบริหารส่วนตำบล และลงลายมือชื่อปลอมของนายดำ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลลงในช่องผู้ออกบัตร หมายเลขบัตร วันออกบัตร บัตรหมดอายุ ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงแล้ว หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนตามที่ระบุในบัตรดังกล่าวมิใช่หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนของนายสัมพันธ์แต่เป็นของนายชาว และบุคคลทั้งสองมิใช่ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งและมีสังกัดที่ระบุไว้ในบัตรดังกล่าว และนายดำก็ได้ออกบัตรดังกล่าวให้กับบุคคลทั้งสอง และวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ นายสัมพันธ์ได้นำเอกสารราชการปลอมดังกล่าวออกใช้แสดงต่อนายม่วงและนางเขียวเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมห้องสอบการแข่งขันพนักงานส่วนตำบลด้วยข้อความอันเป็นเท็จว่า นายสัมพันธ์ คือ นายชาวซึ่งเป็นผู้เข้าสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ระดับ ๑ ต่อมาถูกดำเนินคดีอาญา และศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี ฐานเป็นผู้ปลอมและใช้เอกสารราชการปลอม

**มาตรา** ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

**กรณี** กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

**โทษ** ปลดออกจากราชการ

**มติ** รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๓

## กรณีความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร,ปลอมลายมือชื่อ

รายที่ ๑-๐๓๓/๒๕๕๔ ถึงรายที่ ๑-๐๓๔/๒๕๕๔

ชื่อ (๑) นางวัลลยา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
กระทำผิดวินัยในเรื่อง ใช้เอกสารคำขอและหนังสือกู้ยืมเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในฐานะ  
ผู้รับมอบอำนาจรับเงินแทนผู้กู้ แล้วนำไปมอบให้นางกนกพร โดยมีได้นำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

(๒) นางกนกพร ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง กระทำการปลอมลายมือชื่อผู้อื่น จำนวน ๘ ราย รวมทั้งผู้บังคับบัญชา พยานผู้กู้  
และพยานผู้รับมอบอำนาจรับเงินแทน ในหนังสือขอกู้ยืมเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวน ๑๕ ฉบับ และ  
นำเอกสารปลอมไปขอรับเงินแทนผู้กู้ เป็นเหตุให้ผู้ถูกปลอมลายมือชื่อในฐานะผู้กู้ ได้รับความเสียหายถูกหัก  
เงินเดือน เพื่อชำระหนี้เงินกู้ทั้งหมด แล้วนำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

ข้อเท็จจริงได้ความว่า โรงเรียนได้แจกจ่ายใบสำคัญรับเงิน (สลิป-เงินเดือน) ปรากฏว่ามีข้าราชการครู  
รวม ๘ ราย ถูกหักเงินเดือนเพื่อชำระหนี้เงินกู้ฉุกเฉินให้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์ครู จึงได้แจ้งให้ผู้อำนวยการ  
โรงเรียนทราบ พร้อมทั้งไปตรวจสอบหลักฐานการหักเงินดังกล่าวที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครู พบว่ามีการปลอม  
ลายมือชื่อข้าราชการครู ทั้ง ๘ ราย ในฐานะผู้กู้รวมทั้งปลอมลายมือชื่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นในใบคำขอและ  
หนังสือกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน นอกจากนี้ยังพบว่า นางวัลลยา และนางกนกพร ได้ทำหนังสือหลักฐานการมอบ  
อำนาจปลอมให้ตนเองเป็นผู้รับเงินกู้แทนข้าราชการครูผู้กู้ทั้ง ๘ ราย ในหนังสือกู้เงินฉุกเฉินจากสหกรณ์  
ดังกล่าวปรากฏลายมือชื่อของนางวัลลยา และนางกนกพร ทุกฉบับ โดยได้ตรวจสอบย้อนหลังไป ๔ เดือน

นางกนกพร ยอมรับว่าเป็นผู้ปลอมลายมือชื่อของบุคคลที่เกี่ยวข้องในคำขอกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน อันได้แก่  
ผู้กู้ ผู้บังคับบัญชา พยานผู้กู้ พยานผู้รับมอบอำนาจรับเงินแทน และมอบหมายให้นางวัลลยาเป็นผู้รับมอบอำนาจ  
ไปรับเงินแทน จำนวน ๔ ฉบับ ส่วนอีก ๑๑ ฉบับ นางกนกพร ได้ระบุชื่อตนเอง เป็นผู้รับมอบอำนาจให้ไปรับเงิน  
แทน

กรณีนางวัลลยา ทราบมาโดยตลอดว่าเอกสารที่เป็นหนังสือสำคัญกู้เงินของข้าราชการครูทั้ง ๘ ราย  
เป็นเอกสารปลอม เมื่อนางวัลลยาได้รับมอบให้ไปรับเงินแทน นางวัลลยาก็หาได้บอกกล่าวแก่ผู้ที่มีชื่อเป็นผู้กู้ไม่  
เมื่อผู้เสียหายได้ตรวจพบว่าเงินเดือนตนเองถูกสหกรณ์หัก จึงไปตรวจสอบจึงพบข้อเท็จจริง กรณีนางวัลลยา  
จึงเป็นการใช้เอกสารปลอม

กรณีนางกนกพร ได้กระทำการปลอมลายมือชื่อผู้กู้ ผู้บังคับบัญชาและพยานได้ดำเนินการปลอม  
ลายมือชื่อผู้กู้ จำนวน ๘ ราย รวมทั้งผู้บังคับบัญชาชั้นต้นและพยานผู้กู้ พยานผู้รับมอบอำนาจรับเงินแทนใน  
หนังสือขอกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวน ๑๕ ฉบับ พร้อมทั้งนำเอกสารปลอมดังกล่าวไป  
ขอรับเงินแทนผู้กู้ จนทำให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง จึงจ่ายเงินให้ไป เป็นเหตุ  
ให้ผู้ถูกปลอมลายมือชื่อในฐานะผู้กู้ได้รับความเสียหายถูกหักเงินเดือนเพื่อชำระหนี้เงินกู้ทั้งหมด แล้วนำเงินไปใช้เป็น  
ประโยชน์ส่วนตัว

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

**โทษ** ภาคทัณฑ์นางวัลลยา และตัดเงินเดือนนางกนกพร ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

**มติ** ก.ค.ศ. เพิ่มโทษนางวัลลยาจากโทษภาคทัณฑ์เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน และเพิ่มโทษนางกนกพรจากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๕๔

**กรณีความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร, ปลอมลายมือชื่อ**

**รายที่ ๑-๑๒๑/๒๕๕๖ ถึง รายที่ ๑-๑๒๓/๒๕๕๖**

๑. นางสาวอัญดา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. นางรสา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. นางนรา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ปลอมลายมือชื่อผู้อื่นในสัญญากู้ยืมเงิน แล้วนำไปใช้หลอกลวงผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อจนมอบเงินให้ และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกฐานปลอมเอกสารสิทธิ และใช้เอกสารสิทธิปลอม โดยนับโทษต่อกันตามจำนวนที่ฟ้องต่างกรรมต่างวาระ รวมเป็นเวลา ๘๙ เดือน ๖๐ วัน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสาวอัญดาเป็นภริยาของนายปกรณ์ โดยไม่จดทะเบียนสมรสกัน นายปกรณ์ ได้ให้เงินนางสาวอัญดาไปออกเงินกู้ เพื่อนำดอกเบี่ยไปเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวในการกู้เงินแต่ละครั้ง นายปกรณ์จะให้นางสาวอัญดาทำสัญญากู้กับผู้ทุกราย โดยจะให้นางรสาและนางนราลงลายมือชื่อเป็นพยาน และถ้าผู้กู้คนใดไม่ส่งดอกเบี่ยเกิน ๒ เดือน ก็ให้ฟ้องร้องดำเนินคดี ปรากฏว่ามีผู้กู้ที่ไม่ชำระหนี้ แต่นางสาวอัญดาก็มิได้ฟ้องและไม่ได้แจ้งให้นายปกรณ์ทราบ กลับปลอมแปลงเอกสารว่ามีผู้กู้มาขอกู้ต่อจะได้ไม่ต้องส่งดอกเบี่ยให้นายปกรณ์ ภายหลังจากนางสาวอัญดาต้องกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ และยืมเงินเพื่อนครูไปส่งเป็นค่าดอกเบี่ยให้นายปกรณ์ นางสาวอัญดาทำอย่างนี้เรื่อยมา พอวันเข้านางสาวอัญดาก็หาเงินไม่ได้ และไม่ได้ส่งเงินให้นายปกรณ์ นายปกรณ์จึงนำสัญญากู้เงินทั้งหมดที่นางสาวอัญดามอบให้ไปทำการตรวจสอบ ปรากฏว่าเป็นสัญญาเงินกู้ปลอมจำนวนมาก โดยวิธีปลอมลายมือชื่อผู้กู้ นางสาวอัญดาลงลายมือชื่อเป็นผู้ให้กู้ นางรสาและนางนรา เป็นพยานนายปกรณ์จึงได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน และมีการฟ้องร้องกันถึง ๓๒ คดี โดยศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกนางสาวอัญดา ฐานปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอมโดยนับโทษต่อกันตามจำนวนที่ฟ้องต่างกรรมต่างวาระ รวมเป็นจำคุก ๘๙ เดือน ๖๐ วัน ส่วนนางรสาและนางนรา ศาลพิพากษาว่าไม่มีส่วนร่วมกระทำความผิด ยกฟ้องทุกคดี

**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๗

**กรณี** กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

**โทษ** ปลดนางสาวอัญดา ออกจากราชการ

ยุติเรื่อง นางรสา และนางนรา

**มติ** รับทราบทั้ง ๓ ราย

ประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๖

เมื่อวันที่ ๑๗ ต.ค. ๒๕๕๖

**๑๐. กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุ และการลา**

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลโดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการ

**มาตรฐานโทษ** ลดขั้นเงินเดือน/ตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์

มาตรา ๘๕ วรรคสอง กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายรัฐบาล ประมาทเลินเล่อหรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

**มาตรฐานโทษ** ไล่ออก/ปลดออก

**\*ประกอบมติคณะรัฐมนตรี**

(๑) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

**\*\*ทั้งนี้ ในเรื่องระดับโทษจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป\*\***

กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุ และการลา

รายที่ ๑-๐๔๒/๒๕๕๓ ชื่อ นายอาคม ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ทำร้ายร่างกายนายคาถา นักเรียน ด้วยวิธีการใช้ท่อพีวีซีที่กั้นและหลังเนื่องจากแต่งตัวไม่เรียบร้อย จึงสั่งให้นักเรียนหยุดแต่นักเรียนไม่หยุด แต่ต่อมาใช้มือตบหน้านักเรียนอีก

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เวลา ๑๕.๕๐ น. นายอาคมปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลนักเรียนกลับบ้าน และได้ว่ากล่าวตักเตือนนายคาถา ที่แต่งกายไม่เรียบร้อยโดยสั่งให้ นายคาถาหยุดและแต่งกายให้เรียบร้อยก่อน แต่นายคาถาไม่หยุด แต่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายอาคม โดยการจัดการแต่งกายให้เรียบร้อย นายอาคมจึงได้ทำโทษนายคาถาโดยการตีด้วยท่อพีวีซีที่กั้นและหลัง นายคาถาได้ตอบโดยใช้กระเป๋านักเรียนฟาดข้อมือนายอาคม และมีการทะเลาะถึงขั้นชกต่อยกัน และพากันไปที่ห้องกิจการนักเรียนจนการทะเลาะหยุดลงแล้ว แต่มีการทะเลาะกันอีกที่ห้องกิจการนักเรียน และนายอาคมได้ใช้มือตบหน้านายคาถาอีก และนายอาคมเคยลงโทษนักเรียนและเคยถูกผู้อำนวยการโรงเรียนว่ากล่าวตักเตือนมาแล้วแต่ยังปฏิบัติอีก

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานทางการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาลและกรณีไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

โทษ ภาคทัณฑ์

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษภาคทัณฑ์ เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๙ ก.ค. ๒๕๕๓

กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุ และการลา

รายที่ ๑-๐๒๓/๒๕๕๔ ชื่อ นายขาว ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง รายงานการเลื่อนขั้นเงินเดือนของนายเขียวผิดพลาดเรื่องจำนวนการลาจาก ๘ ครั้ง เป็น ๕ ครั้ง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายขาวรายงานเท็จเรื่องการลาของนายเขียวต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนนายเขียว ตามบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการแบบสรุปผลบัญชีแสดงวันลาของข้าราชการครู นักการภารโรง นายขาวรายงานผิดพลาดเรื่องจำนวนการลาจากการลา ๘ ครั้ง เป็น ๕ ครั้ง เป็นเหตุให้นายเขียวได้รับประโยชน์สมควรได้

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี

โทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๓ ม.ค. ๒๕๕๔



กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุ และการลา

รายชื่อ นายอำ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ได้ลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน ๒ คน โดยใช้โซ่ล่ามนักเรียนไว้กับต้นไม้ภายในโรงเรียนและประกาศทางเครื่องขยายเสียงเพื่อให้นักเรียนคนอื่นๆ ไปดูนักเรียนที่ถูกล่ามโซ่ว่าเป็นตัวประหลาด การกระทำดังกล่าวเป็นการกดขี่ข่มเหงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนทั้งสองคนปราศจากเสรีภาพในร่างกาย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายอำได้ลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน คือเด็กชายเอ และเด็กชายบี โดยใช้วิธีใช้โซ่ล่ามไว้กับต้นไม้หน้าอาคารฝ่ายพัฒนาผู้เรียนภายในโรงเรียน และจัดให้มีการประกาศเครื่องขยายเสียงเพื่อให้นักเรียนคนอื่นๆ ไปดูนักเรียนที่ถูกล่ามโซ่ว่าเป็นตัวประหลาด เพราะเด็กนักเรียนทั้งสองหนีเรียนเป็นประจำ นายอำจึงล่ามโซ่และอบรมเด็กนักเรียนทั้งสองด้วยวาจา แต่ต้องการให้หลบจำไม่กล้าหนีเรียนอีก แต่การกระทำดังกล่าวมีลักษณะเป็นการประจานก่อให้เกิดความรู้สึกอับอายขายหน้าเป็นการสร้างความกดดันด้านจิตใจแก่นักเรียนที่ถูกกระทำ

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี

โทษ งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน

มติ ก.ค.ศ. ให้ลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖  
เมื่อวันที่ ๑๗ ม.ค. ๒๕๕๖

กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุ และการลา

รายที่ ๑-๑๔๔/๒๕๕๖ นายประยุทธ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการชำนานุการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ลงโทษนักเรียนที่ไ้ผมยาวมากกว่าปกติ โดยวิธีใช้กรรไกรกลั่นผมเป็นเหตุให้พลาดไปถูกศีรษะเกิดบาดแผลลึกขนาดยาว ๓ เซนติเมตร ลึก ๑ เซนติเมตร

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เวลา ๐๘.๓๐ น. ระหว่างที่เด็กนักเรียนทำกิจกรรมตอนเช้า นายประยุทธ์ได้พบนักเรียนชายประมาณ ๗ - ๑๐ คน จับกลุ่มอยู่หน้าห้องน้ำไม่ยอมเข้าแถว จึงพานักเรียนทั้งหมดมายืนเข้าแถวหน้าเสาธงแล้วให้ทำกิจกรรมตอนเช้า พร้อมทั้งได้ตรวจร่างกายและทรงผมนักเรียนทุกคน ปรากฏว่าพบเด็กชายเทพไ้ผมยาวผิดระเบียบ นายประยุทธ์ จึงใช้กรรไกรตัดผม แต่เด็กชายเทพเพียงศีรษะไม่ยอมให้ตัดผมจนเป็นเหตุให้ปลายกรรไกรพลาดไปโดนศีรษะจนเกิดบาดแผลจึงนำส่งโรงพยาบาล โดยแพทย์ระบุว่าบาดแผลลึกขนาด ขอบเรียบยาวประมาณ ๓ เซนติเมตร ซึ่งใช้เวลารักษาประมาณ ๗ วัน พฤติกรรมเป็นการมิได้ใช้ความระมัดระวังเท่าที่ควร แต่ไม่มีเจตนาทำร้าย และเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน และนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี

โทษ งดโทษโดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ

มติ ก.ค.ศ. ให้ลงโทษภาคทัณฑ์

ประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๖

เมื่อวันที่ ๑๙ ก.ย. ๒๕๕๖

# ภาคผนวก

## แนวการพิจารณาโทษข้าราชการครุกระทำผิดวินัย

### กรณี

๑. ประพฤติชั่วโดยการเล่นการพนัน
๒. ประพฤติชั่วโดยการเสพสุรา
๓. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ
๔. ปลอมลายมือชื่อหรือปลอมเอกสาร
๕. ประพฤติชั่วทางเพศ
๖. เกี่ยวกับความลับทางราชการ

## ๑. แนวการพิจารณาโทษข้าราชการครุกระทำผิดวินัย กรณีประพฤติชั่วโดยการพนัน

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๑.๑ เล่นการพนันประเภทที่ กฎหมายห้ามขาด (ตามบัญชี ก.)	ร้ายแรง	ปลดออก	-มติคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๕๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๙๖
๑.๒ เล่นการพนันประเภทที่ กฎหมายให้เล่นได้ต่อ เมื่อได้รับอนุญาต (ตามบัญชี ข.)			
๑.๒.๑ เล่นโดยใช้เวลาราชการ หรือในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยจะได้รับ อนุญาตหรือไม่ก็ตาม	ร้ายแรง หรือ ไม่ร้ายแรง แล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	
๑.๒.๒ เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต	ไม่ร้ายแรง	ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	
๑.๒.๓ เล่นโดยได้รับอนุญาต	เล็กน้อย	ภาคทัณฑ์	อาจงดโทษให้โดยว่า กล่าวตักเตือน
๑.๓ เล่นการพนันสลากกินรวบ			
๑.๓.๑ เป็นเจ้ามือ	ร้ายแรง	ไล่ออก	- มติคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๘๐/๒๕๙๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๙๘ และหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๔ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๖
๑.๓.๒ เป็นผู้ขายหรือผู้เล่น	ร้ายแรง	ปลดออก	

- หมายเหตุ (๑) กรณีข้าราชการครูถูกฟ้องในคดีเล่นการพนัน ผู้ยื่นให้การรับสารภาพและถูกศาลพิพากษา  
ลงโทษ ถ้าในชั้นสอบสวนทางวินัยผู้นั้นอ้างว่าไม่ได้เล่นการพนันแต่รับสารภาพไปตาม  
คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้เรื่องจบเร็ว ดังนี้ให้รับฟังข้อเท็จจริงใหม่ที่ได้จาก  
การสอบสวนทางวินัยได้
- (๒) กรณีข้าราชการครูถูกฟ้องในคดีเล่นการพนัน ถ้าผู้ยื่นให้การปฏิเสธและต่อสู้คดีโดยนำ  
พยานหลักฐานเข้าสู้บ ซึ่งศาลพิจารณแล้วเห็นว่าข้าราชการครูนั้นกระทำความผิดจริงตาม  
ข้อกล่าวหา จึงมีคำพิพากษาให้ลงโทษ ให้รับฟังข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาของศาล

## ๒. แนวการพิจารณาโทษข้าราชการครุกระทำผิดวินัย กรณีประพฤตชั่วโดยการเสพสุรา

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๒.๑ เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เสพสุราเสียราชการหรือเสพสุราในเวลาราชการหรือเสพสุราในที่ชุมชนทำให้เกิดความเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ	ร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงแล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	-มติคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๖
๒.๒ เมาสุรามีเรื่องทะเลาะวิวาท	ร้ายแรง หรือไม่ร้ายแรงแล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	
๒.๓ เสพสุรามึนเมาเป็นอาจินจนเป็นเหตุให้เสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ	ไม่ร้ายแรง	ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	

๓. แนวการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย กรณีละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
<p><b>๓.๑ ละทิ้งหรือทอดทิ้งชั่วโมงสอนหรือเวรยาม</b></p> <p>๓.๑.๑ ละทิ้งหรือทอดทิ้งชั่วโมงสอน</p>	ร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงแล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือนหรือภาคทัณฑ์ตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
<p>๓.๑.๒ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่เวรประจำวันหรือเวรรักษาการณ์</p>	ร้ายแรง หรือไม่ร้ายแรงแล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือนหรือภาคทัณฑ์ตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
<p><b>๓.๒ ละทิ้งหน้าที่ราชการเป็นเวลาไม่เกิน ๑๕ วัน</b></p> <p>๓.๒.๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง</p>	ร้ายแรง	ปลดออก	
<p>๓.๒.๒ ไม่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง</p> <p>๓.๒.๒.๑ ละทิ้งไม่เกิน ๓ วัน</p>	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน	ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงพฤติกรรมและความร้ายแรงแห่งกรณีด้วย



พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๓.๒.๒.๒ ละทิ้งเกิน ๓ วัน แต่ ไม่เกิน ๑๐ วัน	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน	
๓.๒.๒.๔ ละทิ้งเกิน ๑๐ วัน แต่ ไม่เกิน ๑๕ วัน	ไม่ร้ายแรง	ลดขั้นเงินเดือน	

๔. แนวการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย กรณีประพฤติชั่วโดยปลอมลายมือชื่อหรือ ปลอมเอกสาร

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
<b>๔.๑ ปลอมลายมือชื่อผู้อื่น</b>			
๔.๑.๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง	ร้ายแรงมากหรือร้ายแรงแล้วแต่กรณี	ไล่ออกหรือปลดออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	-มติคณะรัฐมนตรีที่ นว ๐๒๐๓/ ว ๒๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ และหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ ๑๕๐๖/ ว ๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๓๗
๔.๑.๒ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือบุคคลอื่นอย่างไม่ร้ายแรง	ไม่ร้ายแรง	ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
<b>๔.๒ ปลอมเอกสาร</b>			
๔.๒.๑ ปลอมเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง	ร้ายแรงมาก	ไล่ออก	
๔.๒.๒ ปลอมเอกสารราชการทั่วไป			
๔.๒.๒.๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง	ร้ายแรงมากหรือร้ายแรงแล้วแต่กรณี	ไล่ออกหรือปลดออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๔.๒.๒.๒ เป็นเหตุให้ เกิดความ เสียหายแก่ ราชการหรือ บุคคลอื่น ไม่ถึงร้ายแรง	ไม่ร้ายแรง	ลดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	
๔.๒.๓ ปลอมเอกสารอื่นที่ ไม่ใช่เอกสารราชการ	ร้ายแรงหรือไม่ ร้ายแรงแล้วแต่ กรณี	ปลดออก ลดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	๑) การปลอมลายมือ ชื่อถือว่าเป็นการปลอม เอกสารด้วย ๒) การแก้ไขเอกสาร ถือว่าเป็นการปลอม เอกสารตามความใน มาตรา ๒๖๔ แห่ง ประมวลกฎหมายอาญา
<b>๔.๓ รับรองเอกสารโดยหน้าที่ ราชการอันเป็นเท็จ</b> เช่น รับรองสำเนาถูกต้อง ๔.๓.๑ โดยเจตนา			
๔.๓.๑.๑ เป็นเหตุให้ เกิดความ เสียหายแก่ ราชการ อย่าง ร้ายแรง	ร้ายแรงมาก หรือร้ายแรง แล้วแต่กรณี	ไล่ออกหรือ ปลดออกตาม ความร้ายแรง แห่งกรณี	เป็นความผิดกรณี ประพฤติกู้ข้อย่าง ร้ายแรงหรือเป็น ความผิด กรณีประพฤติกู้
๔.๓.๑.๒ เป็นเหตุให้ เกิดความ เสียหายแก่ ราชการ ไม่ร้ายแรง	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
<p>๔.๓.๒ โดยประมาท</p> <p>๔.๓.๒.๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง</p> <p>๔.๓.๒.๒ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการไม่ร้ายแรง</p>	<p>ร้ายแรง</p> <p>ไม่ร้ายแรง</p>	<p>ปลดออก</p> <p>ตัดเงินเดือนหรือภาคทัณฑ์ตามความร้ายแรงแห่งกรณี</p>	<p>เป็นความผิดกรณีประมาทเล็กน้อยในหน้าที่ราชการ</p>

## ๕. แนวการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย กรณีประพฤติชั่วทางเพศ

## ๕.๑ ครูชายโสด

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕.๑.๑ คิษย์ หรือผู้เยาว์	๕.๑.๑.๑ ร่วมประเวณี	ร้ายแรงมาก	ไล่ออก	
	๕.๑.๑.๒ พยายามร่วมประเวณี หรือให้บำบัดความใคร่	ร้ายแรง	ปลดออก	
	๕.๑.๑.๓ การทำอนาจาร (๑) กระทำต่ออวัยวะ สำคัญทางเพศ ลวนลามทางเพศ	ร้ายแรง	ปลดออก	
	(๒) กระทำต่ออวัยวะ อื่นๆ เช่น จับมือ จับขา	ไม่ร้ายแรง	ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	๕.๑.๑.๔ ล่วงละเมิดด้วยวาจา หรืออากัปกริยา เช่น พูดเกี้ยวหรือแสดง อาการเจ้าชู้	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
๕.๑.๑.๕ สนินทิตชอบกันเกิน สมควรจนทำให้เสีย ชื่อเสียง	ไม่ร้ายแรง	ภาคทัณฑ์	อาจดโทษให้ ว่ากล่าว ตักเตือน	

## ๕.๑ ครูขายโสด (ต่อ)

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕.๑.๒ สตรีโสด	๕.๑.๑.๖ พฤติกรรมไม่เหมาะสม อื่นๆ เช่น ให้ศิษย์หญิง ปีบนิ้ว	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	๕.๑.๒.๑ ร่วมประเวณี (๑) โดยข่มขืน (ก) จดทะเบียน สมรส	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	(ข) ไม่จด ทะเบียน สมรสและ ไม่รับผิดชอบ	ร้ายแรง	ปลดออก	
	(๒) โดยสมัครใจ (ก) จดทะเบียน สมรส	-	-	
	(ข) ไม่จด ทะเบียน สมรสและ ทำให้เสีย ชื่อเสียง	ไม่ร้ายแรง	ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	

## ๕.๑ ครูขายโสด (ต่อ)

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
	๕.๑.๒.๒ กระทำอนาจาร	ร้ายแรง ร้ายแรงมาก หรือร้ายแรง แล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
๕.๑.๓ สตรี มีสามี	๕.๑.๓.๑ ร่วมประเวณี (๑) โดยข่มขืน	ร้ายแรงมาก	ไล่ออก	
	(๒) โดยสมัครใจ	ร้ายแรง	ปลดออก	
	๕.๑.๓.๒ กระทำอนาจาร	ร้ายแรงหรือ ไม่ร้ายแรง แล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	๕.๑.๓.๓ ล้วงละเมิดด้วยวาจา หรืออากัปกิริยา เช่น พูดเกี้ยว หรือแสดง อาการเจ้าชู้	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	

## ๕.๒ ครูชายมีภรรยา

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕.๒.๑ ศิษย์ หรือผู้เยาว์	๕.๒.๑.๑ ร่วมประเวณี	ร้ายแรงมาก	ไล่ออก	
	๕.๒.๑.๒ พยายามร่วมประเวณี หรือให้บำบัดความใคร่	ร้ายแรง	ปลดออก	
	๕.๒.๑.๓ การทำอนาจาร (๑) กระทำต่ออวัยวะ สำคัญทางเพศ ลวนลามทางเพศ	ร้ายแรง	ปลดออก	
	(๒) กระทำต่ออวัยวะ อื่นๆ เช่น จับมือ จับขา	ไม่ร้ายแรง	ลดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	๕.๒.๑.๔ ล่วงละเมิดด้วยวาจา หรืออากัปกิริยา เช่น พูดเกี้ยวหรือแสดง อาการเจ้าชู้	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
๕.๒.๑.๕ สนินทิตชอบกันเกิน สมควรจนทำให้เสีย ชื่อเสียง	ไม่ร้ายแรง	ภาคทัณฑ์	อาจงดโทษให้ ว่ากล่าว ตักเตือน	



## ๕.๒ ครูชายมีภรรยา (ต่อ)

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕.๒.๒ สตรี โสด	๕.๒.๑.๖ พฤติกรรมไม่เหมาะสม อื่นๆ เช่น ให้ศิษย์หญิง ปีบนิ้ว	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	๕.๒.๑.๑ ร่วมประเวณี (๑) โดยการข่มขืนหรือ หลอกลวงหรือ บังคับ	ร้ายแรงมาก	ไล่ออก	
	(๒) โดยสมัครใจและ ทำให้เสียชื่อเสียง	ร้ายแรง	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	หนังสือ สำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๑๐/ว ๖ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐
	๕.๒.๑.๒ กระทำอนาจาร	ร้ายแรงหรือ ไม่ร้ายแรง แล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
๕.๒.๑.๓ ล่วงละเมิดด้วยวาจา หรืออากัปกิริยา เช่น พูดเกี้ยว หรือแสดง อาการเจ้าชู้	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี		

## ๕.๒ ครูชายมีภรรยา (ต่อ)

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕.๒.๓ สตรีมีสามี	๕.๒.๓.๑ ร่วมประเวณี	ร้ายแรงมาก	ไล่ออก	
	๕.๒.๓.๒ กระทำอนาจาร	ร้ายแรงหรือ ไม่ร้ายแรง แล้วแต่กรณี	ปลดออก หรือ ลดขั้นเงินเดือน	
	๕.๒.๓.๓ ล่วงละเมิดด้วยวาจา หรืออากัปกิริยา เช่น พูดเกี้ยว หรือแสดง อาการเจ้าชู้	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	

## ๕.๓ ครูสตรีโสด

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕.๓.๑ ศิษย์ หรือผู้เยาว์	๕.๓.๑.๑ ร่วมประเวณี	ร้ายแรงมาก	ไล่ออก	
	๕.๓.๑.๒ กระทำอนาจาร	ร้ายแรง	ปลดออก	
	๕.๓.๑.๓ ล่วงละเมิดด้วยวาจา หรืออากัปกิริยา เช่น พูดเกี้ยวหรือแสดง อาการเจ้าชู้	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	๕.๓.๑.๔ สนิทชิดชอบกัน เกินสมควรจนทำให้ เสียชื่อเสียง	ไม่ร้ายแรง	ภาคทัณฑ์	อาจงดโทษให้ ว่ากล่าว ตักเตือน
๕.๓.๒ ชาย มีภรรยา	๕.๓.๒.๑ ร่วมประเวณี (๑) โดยข่มขืนหรือ หลอกลวง	ร้ายแรงมาก	ปลดออก	
	(๒) โดยสมัครใจ	ร้ายแรงหรือ ไม่ร้ายแรง แล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	

## ๕.๓ ครูสตรีโสด (ต่อ)

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕.๓.๓ ชายโสด	๕.๓.๓.๑ ร่วมประเวณี (๑) โดยสมัครใจ ก. จดทะเบียน สมรส	-	-	ไม่ถือว่าเป็น ความผิดวินัย
	ข. ไม่ได้จด ทะเบียน สมรสและ ทำให้เสีย ชื่อเสียง	ร้ายแรงหรือ ไม่ร้ายแรง แล้วแต่กรณี	ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	๕.๓.๓.๒ สนิหชิตชอบ	-	-	ไม่ถือว่าเป็น ความผิดวินัย

## ๕.๔ ครูสตรีมีสามี

คู่กรณี	พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕.๔.๑ ศิษย์ หรือผู้เยาว์	๕.๔.๑.๑ ร่วมประเวณี	ร้ายแรงมาก	ไล่ออก	
	๕.๔.๑.๒ กระทำอนาจาร	ร้ายแรง	ปลดออก	
	๕.๔.๑.๓ ล่วงละเมิดด้วยวาจา หรืออากัปกิริยา เช่น พูดเกี้ยวหรือแสดง อาการเจ้าชู้	ไม่ร้ายแรง	ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความ ร้ายแรง แห่งกรณี	
	๕.๔.๑.๔ สนิทชิดชอบกัน เกินสมควรจนทำให้ เสียชื่อเสียง	ไม่ร้ายแรง	ภาคทัณฑ์	อาจงดโทษให้ ว่ากล่าว ตักเตือน
๕.๔.๒ ชาย อื่นที่มีใช้ สามีของตน	๕.๔.๒.๑ ร่วมประเวณี	ร้ายแรง	ปลดออก	

๖. แนวการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย เกี่ยวกับความลับของทางราชการ

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
<b>๖.๑ เปิดเผยความลับทางราชการ</b>			
๖.๑.๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	ร้ายแรงมากหรือร้ายแรงแล้วแต่กรณี	ไล่ออกหรือปลดออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๖.๑.๒ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการไม่ร้ายแรง	ไม่ร้ายแรง	ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ตามความร้ายแรงแห่งกรณี	-ถ้าเป็นความลับขั้นลับที่สุด/ลับมาก อาจลดขั้นเงินเดือน -ถ้าเป็นความลับขั้นรองลงมาอาจตัดเงินเดือนหรือภาคทัณฑ์ หรืองดโทษโดยว่ากล่าวตักเตือนได้ตามความร้ายแรงแห่งกรณี
<b>๖.๒ ทำให้เอกสารลับในความรับผิดชอบหายเสียหายหรือทำลาย</b>			
๖.๒.๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	ร้ายแรงมากหรือร้ายแรงแล้วแต่กรณี	ไล่ออกหรือปลดออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	เป็นความผิดกรณีประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการหรือเปิดเผยความลับทางราชการแล้วแต่กรณี
๖.๒.๒ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการไม่ร้ายแรง	ไม่ร้ายแรง	ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ตามความร้ายแรงแห่งกรณี	

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
<p><b>๖.๓ เปิดเผยข้อสอบของตน หรือ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน ให้นักเรียน นักศึกษา ผู้เข้าสอบ หรือบุคคลอื่นทราบ</b></p> <p>๖.๓.๑ โดยได้รับค่าตอบแทน หรือประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>๖.๓.๒ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน หรือประโยชน์ส่วนตัว</p>	<p>ร้ายแรงมาก</p> <p>ไม่ร้ายแรง</p>	<p>ไล่ออก</p> <p>ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี</p>	<p>เป็นความผิดกรณีทุจริต ต่อหน้าที่ราชการ</p> <p>เป็นความผิดกรณี ไม่รักษาความลับของ ทางราชการ</p>
<p><b>๖.๔ เปิดเผยข้อสอบของทางราช ที่ไม่ใช่ของตนและไม่อยู่ใน ความรับผิดชอบของตน</b></p> <p>๖.๔.๑ โดยได้รับค่าตอบแทน หรือประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>๖.๔.๒ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน หรือประโยชน์ส่วนตัว</p>	<p>ร้ายแรงมาก หรือร้ายแรง แล้วแต่กรณี</p> <p>ไม่ร้ายแรง</p>	<p>ไล่ออกหรือ ปลดออก ตามความร้ายแรง แห่งกรณี</p> <p>ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี</p>	<p>เป็นความผิดกรณี เปิกเผยความลับของทาง ราชการหรือประพฤติชั่ว</p>

พฤติกรรม	ระดับความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
<b>๖.๕ ทำให้ข้อสอบในความ รับผิดชอบของตนรั่วไหล โดยประมาทเลินเล่อ</b> ๖.๕.๑ เป็นเหตุให้เกิดความ เสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง  ๖.๕.๒ เป็นเหตุให้เกิดความ เสียหายแก่ราชการ ไม่ร้ายแรง	ร้ายแรงมาก  ไม่ร้ายแรง	ปลดออก  ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ตามความร้ายแรง แห่งกรณี	เป็นความผิดกรณี ประมาทเลินเล่อใน หน้าที่ราชการ

- หมายเหตุ ๑. การเปิดเผยความลับของทางราชการ ถ้าพฤติกรรมเป็นการแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ถือได้ว่าเป็นกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ ถ้าไม่ได้แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นความผิดกรณีไม่รักษาความลับของทางราชการ เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ก็ลงโทษ ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ตามความร้ายแรงแห่งกรณี
๒. กรณีประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้ความลับของทางราชการถูกเปิดเผย เป็นความผิดวินัยกรณีประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการตามมาตรา ๘๘ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ถ้าเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ต้องลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ ถ้าเกิดความเสียหายแก่ราชการไม่ถึงร้ายแรงก็ลงโทษ ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ตามความร้ายแรงแห่งกรณี
๓. ถ้าเป็นความลับเกี่ยวกับข้อสอบให้พิจารณาความร้ายแรง โดยคำนึงถึงระดับความสำคัญของการสอบ



จัดทำโดย

ภารกิจเสริมสร้างและมาตรฐานวินัย

สำนักงาน ก.ค.ศ.

กระทรวงศึกษาธิการ